

Vårt framtida Fagersta

Översiktsplan för Fagersta kommun

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 17 NOVEMBER 2025

Översiktsplanen antogs av Kommunfullmäktige den 17 november 2025 § 78 och beslutet fick laga kraft den 17 december 2025.

Planhandlingarna består av:

- Översiktsplan, denna handling
- Kartbilagor översiktsplan
- Samrådsredogörelse
- Särskilt utlåtande
- Länsstyrelsens granskningsutlåtande
- Hållbarhetsbedömning inkl MKB antagandehandling
- Särskild sammanställning
- Bilaga - Tidig dialog

Projektorganisation

Beställare genom kommunfullmäktiges beslut KF
§ 42 den 23 april 2018.

Beställargrupp genom kommunstyrelsens arbetsutskott

Åsa-Märta Sjöström (S) Ordförande, Jan Johansson (M), Ann-Christine Andersson (V), Bertil Fredriksson (SD) samt Gustav El-Rachidi (S)

Styrgrupp

Karolina Berglund, Kommundirektör
Kenneth Berggren, Förbundschef NVK 2020-2025
Fredrik Rooslien, Plan- och byggchef V-Dala miljö- och byggförvaltning
Kent Nilsson, Avdelningschef Valfärd och service
Ingmarie Westling Gustavsson, HR- och utvecklingschef
Ingrid Holmgren, Socialchef
Ewa Johansson, Utbildningschef 2021-2024
Henrik Junno, Utbildningschef 2020-2021
Lars Fors, Näringslivschef 2020-2021
Per Österberg, Förvaltningschef 2020-2021
Håkan Eck, Förvaltningschef V-Dala miljö- och byggförvaltning 2020-2024

Projektgrupp

Vilhelm Bonthron, Projektledare V-Dala miljö- och byggförvaltning
Anna Wolle, Utredare
Ann-Sofi Hage, Utredare
Oscar Bogren, Fastighetschef NVK 2020-2023
Tobias Back, Näringslivschef
Lisa Ekberg, Naturvårdshandläggare / Energi- och klimatstrateg NVK
Sven Sandvik, Utredningsingenjör NVK
Anders Lundgren, Utredare 2020-2022
Zaneta Jarzebowicz, Utredningsingenjör NVK 2020-2022

Hållbarhetsbedömning inklusive MKB

WSP Sverige AB

Flygfoton

Bergslagsbild AB (2020-21)

Illustrationer

Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning

Foton

Fagersta kommun

Förord

Fagersta kommun står inför en spännande och utmanande framtid, där vi som politiker, tjänstemän och medborgare tillsammans måste forma och utveckla vår gemensamma hemort. Översiktsplanen är ett viktigt verktyg för att vägleda och styra den framtida utvecklingen i kommunen, och den utgör grunden för vårt arbete med att skapa en hållbar och trivsam livsmiljö för alla.

I denna översiktsplan har vi lagt stor vikt vid att sammanföra de olika dimensionerna av hållbarhet; ekonomisk, social och miljömässig. Vi tror starkt på att en balanserad och inkluderande utveckling är nyckeln till en stark och livskraftig kommun. Därför har vi arbetat tillsammans för att ta fram en plan som tar hänsyn till såväl ekonomiska som sociala och miljömässiga aspekter.

Vi är medvetna om de utmaningar som vi står inför, såsom klimatförändringar, bostadsbrist och ökad ojämlikhet. I översiktsplanen har vi försökt att formulera tydliga mål och strategier för att hantera dessa utmaningar och skapa en mer hållbar och inkluderande kommun.

Vi vill betona vikten av att bevara och stärka vårt unika kulturarv, samtidigt som vi öppnar upp för nya idéer och möjligheter. Fagersta kommun ska vara en plats där tradition och innovation går hand i hand, där vi tar vara på våra resurser och samtidigt ser framåt mot en mer hållbar framtid.

Vi hoppas att denna översiktsplan ska vara ett levande dokument, som kontinuerligt utvecklas och anpassas i takt med förändringar och nya insikter. Vi ser fram emot att arbeta tillsammans för att förverkliga visionen om ett ännu bättre Fagersta. Tillsammans kan vi skapa en kommun där alla har möjlighet att växa och trivas, där hållbarhet genomsyrar allt vi gör, och där vi tillsammans bygger en framtid att vara stolta över.

Åsa-Märta Sjöström
Kommunstyrelsens ordförande
Fagersta kommun

Innehåll

1. Inledning	1
Läsanvisning	1
Vad är en översiktsplan?	2
Hur tar man fram en ny översiktsplan?	3
En digital översiktsplan	4
Vad händer i vår omvärld?	5
Kommunala mål och visioner	8
Kommunala styrdokument	8
Regionala mål	9
Nationella mål	10
Barnkonventionen	12
Globala mål	13
Fakta om Fagersta kommun	14
2. Utvecklingsinriktning	15
Bebyggelse och Ortsstruktur	16
Natur och friluftsliv	17
Kommunikationer	17
Övergripande strategier	19
3. Mark- och vattenanvändning	22
Fördjupningar av översiktsplanen	23
Bebyggelse	24
Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)	64
Tekniska anläggningar	103
Natur och friluftsliv	107
Landsbygd	134
Kulturmiljöer	137
Trafik och kommunikationer	148
4. Riksintressen och andra värden	156
Riksintressen	156
Kommunens bedömning och säkerställande av riksintressen	161
Miljökvalitetsnormer	164
Andra skydd och värden	166
Kommunala hänsynsområden	172
5. Konsekvenser	181
6. Genomförande	182

1. Inledning

Läsanvisning

Översiktsplanen innehåller sex kapitel som behandlar olika typer av teman, frågeställningar och ställningstaganden. Det första kapitlet är själva inledningen på översiktsplanen. Där behandlar vi information om översiktsplanering i stort, omvärldsbevakning, kommunala, regionala och globala mål av betydelse för översiktsplanen samt grundläggande information och fakta om kommunen.

I det andra kapitlet behandlas kommunens utvecklingsinriktning för bebyggelseutveckling, natur och friluftsliv och kommunikationer. Tillhörande utvecklingsinriktningen har kommunen flera övergripande strategier. Sammantaget har utvecklingsinriktningen och dess övergripande strategier varit vägledande i arbetet med förslagen till mark- och vattenanvändning.

I det tredje kapitlet behandlas förslag om kommunens mark- och vattenanvändning. Förslagen berör geografiskt ungefärligt avgränsade områden inom olika temadelar såsom exempelvis bebyggelse, tekniska anläggningar, landsbygd, natur och friluftsliv samt trafik och kommunikationer med mera.

Kapitel fyra redovisar statliga intressen som är av betydelse för kommunen. Exempel på detta är bland annat olika riksintressen som berör kommunen. Utöver det redovisas även andra värden och skydd som exempelvis naturreservat, strandskydd, fornlämningar, byggnadsminnen och areella näringar såsom jordbruk och skogsbruk.

I kapitel fyra redovisas även andra faktorer och omständigheter som är av betydelse för kommunen. Exempel på detta kan vara saker som innebär risker såsom översvämningar, skyfall och verksamheter som hanterar farliga kemikalier. Ytterligare exempel på kommunala hänsynsområden är trygghet och trivsel, integration, tillgänglighet och mellankommunala frågor.

I kapitel fem behandlas konsekvenserna som det här planförslaget innebär ur ett miljömässigt perspektiv som följer regelverket för en miljökonsekvensbeskrivning. Utöver det undersöker vi även planens eventuella konsekvenser ur ett socialt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv genom en så kallad hållbarhetsbedömning.

I kapitel sex behandlas de arbete som ska ske efter översiktsplanen är klar och beslutad av kommunfullmäktige. Det handlar bland annat om att kommunen kommer att behöva planera och prioritera genomförandet av översiktsplanen.

Vad är en översiktsplan?

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan. En översiktsplan ska redovisa huvuddragen i mark- och vattenanvändningen genom bland annat peka ut områden för vidareutveckling av bostäder, infrastruktur, verksamheter och grönområden samt uppmärksamma värdefulla områden där viktiga funktioner och värden ska bevaras och utvecklas.

Genom att planen omfattar hela kommunen bidrar översiktsplanen till att skapa en samlad strategi för hur utvecklingen av kommunens framtida mark- och vattenanvändning ska se ut. Den beskriver även både förutsättningar, ställningstaganden och konsekvenser av kommunens långsiktiga planering. Viktigt att notera är att översiktsplanen inte är ett juridiskt bindande dokument, men den ska fungera för att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i kommunen och är vägledande vid detaljplanering och bygglov.

Nedan följer en presentation av planeringsstegen där översiktsplanen fungerar som det övergripande och visionära dokumentet. Till översiktsplanen kan man även ta fram fördjupningar och tillägg inom geografiskt avgränsade områden och sakfrågor. På samma sätt som översiktsplanen är dessa fördjupningar och tillägg inte juridiskt bindande och de fungerar som visionära dokument.

- Översiktsplan (ÖP) – Visar kommunens strategiska inriktning samt är vägledande för all planering i hela kommunen.
- Fördjupning av översiktsplanen (TÖP/FÖP) – fördjupning inom en särskild sakfråga (TÖP) eller ett visst geografiskt område (FÖP).
- Detaljplan - Juridiskt bindande ramverk som visar hur ett område får bebyggas. Utanför tätbebyggda områden kan även områdesbestämmelser införas. Områdesbestämmelserna skiljer sig från detaljplaner då de inte garanterar någon byggrätt.
- Bygglov – Avgör hur en enskild byggnad eller anläggning får utföras.

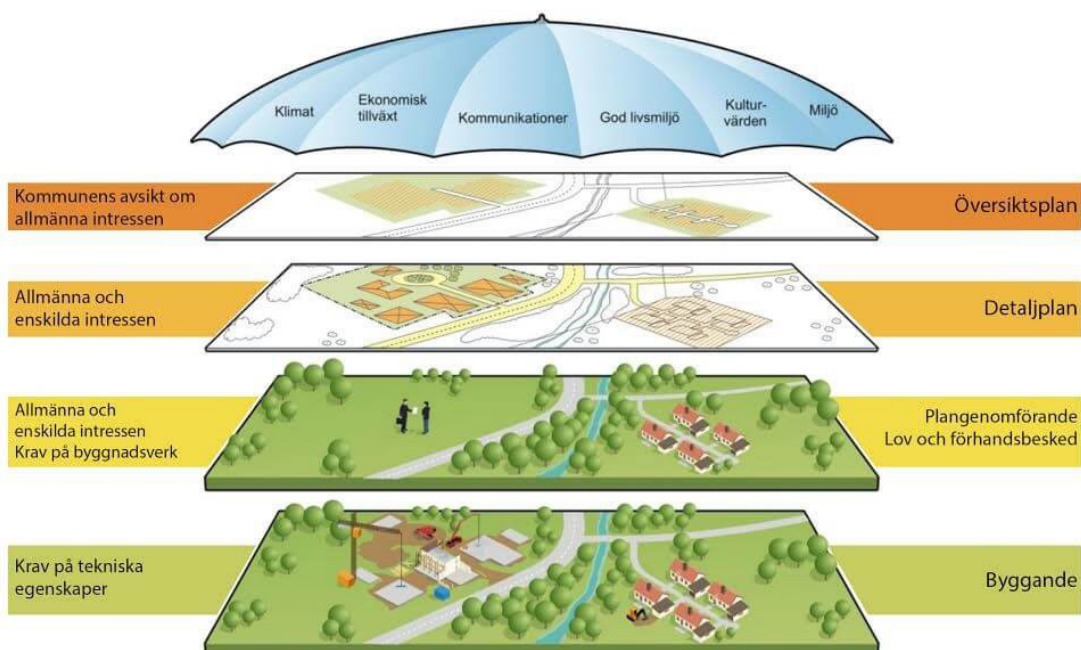

Illustration: Kommittén Nya PBL på rätt sätt

Hur tar man fram en ny översiktsplan?

Tidig dialog

En väl förankrad översiktsplan är en framgångsfaktor. När medborgare, politiker, näringsliv och tjänstemän gemensamt varit delaktiga i processen och känner igen sig i resultatet blir översiktsplanen brett accepterad. Då kan ÖP ligga till grund för kommunala beslut på både kort och lång sikt. Den tidiga dialogen för den nya översiktsplanen har blivit starkt präglad av Covid-19-pandemin år 2020-2021. Detta har förhindrat kommunen från att genomföra vissa dialoginsatser under den tidiga dialogen.

Samråd

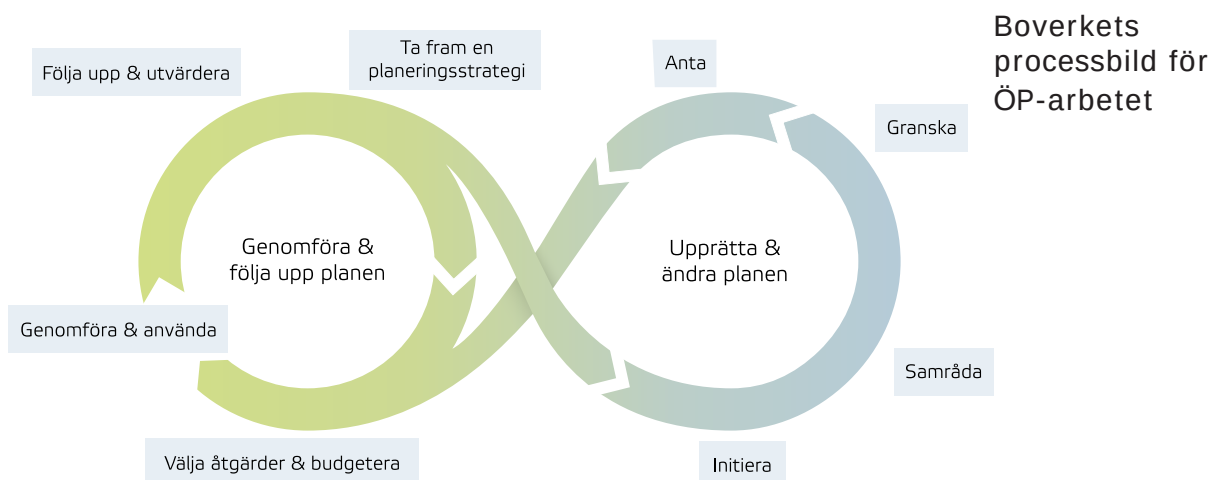
Under samrådet bjuder kommunen in invånare, näringsliv, andra kommuner, organisationer och statliga myndigheter för att tycka till om ett första förslag till översiktsplan. Syftet är att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och ge människor möjlighet till insyn och påverkan. Efter samrådet sammanfattar kommunen alla synpunkter som har kommit in i en så kallad samrådsredogörelse.

Granskning

När planförslaget är bearbetat och färdigt, ställer kommunen ut förslaget för offentlig granskning. Granskningen pågår under minst två månader. Myndigheter, kommunala förvaltningar och invånare ges möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Länsstyrelsen som ska bevaka de statliga intressena framför sina synpunkter i ett speciellt granskningsyttrande. Synpunkterna som inkommit under granskningen sammanställs i ett granskningsutlåtande där ändringar redovisas. De synpunkter som inte tillgodoses i planen bör även särskilt motiveras.

Antagande

Efter att översiktsplanen reviderats efter granskningen, ska planen antas. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om antagande.

En digital översiktsplan

Världen omkring oss blir ständigt mer digitaliserad och planeringen ligger inte efter. Bakgrunden till varför den nya översiktsplanen är digital, beror på att kommunens översiktliga planering ska bli mer lättillgänglig och nå fler målgrupper. Fagerstas framtid är viktig och därför ska det också vara lätt att ta del ut av den. För den som vill läsa en fysisk kopia av översiktsplanen, så finns den självklart att ta del av.

Den digitala översiktsplanen är utformad på det sättet att du som användare, med lätthet, ska kunna navigera dig igenom översiktsplanens olika delar. Kartan är interaktiv, vilket menas med att du kan klicka på ett område i kartan och få fram områdesspecifik information.

Följ länk: <https://op-fagersta.vdmb.se/>

Vad händer i vår omvärld?

För kommunen är omvärldsbevakning en viktig del för att kunna identifiera nutida och framtida faktorer som kan komma att påverka kommunens nutida situation och framtida utveckling. Omvärldsbevakning kan användas som ett verktyg till att hjälpa kommunen planera, prioritera och positionera sig för att möta nya och existerande utmaningar och möjligheter. Denna omvärldsbevakning valde att fokusera på faktorerna globalisering, demografi och migration, teknikutveckling, klimatförändringar och ett förändrat omvärldsläge.

Globalisering

Man brukar säga att vi lever i en globaliserad värld, men vad menar man med det? Ända sen människan började transportera sig över haven för handel i andra världsdelar, har människan byggt upp ömsesidiga beroendeförhållanden. Under senare tid har tekniska framsteg inom kommunikationer och transporter förstärkt den utvecklingen genom att vi idag är starkt sammankopplade med den övriga världen genom globala marknader, produktionsnätverk och kommunikationsnätverk. Den globaliserade världen är en sammankopplad värld som både har sina fördelar och nackdelar.

Globalisering påverkar samhället på olika sätt. Vi människor kan idag, med lätthet, transportera oss till olika destinationer inom och utom landet på kort tid. Tillgången till den globala marknaden innebär att våra företag kan bedriva handel i andra länder och på så sätt nå nya kunder.

Globaliseringen innebär även ökad konkurrens. Sammankopplingen mellan vår och den globala marknaden innebär att svenska företag får en ökad konkurrens genom att konkurrensen inte är bundet till den enskilda nationen, utan även till aktörer och företag över hela världen. Det innebär att svenska företag konkurrerar med andra företag som har sin produktion i ett land där exempelvis arbetarnas löner är lägre än i Sverige, därför är deras produkter billigare. Samtidigt som detta kan ses som orättvist och skadligt mot våra svenska företag, så driver den globala konkurrensen svenska företag att vara mer innovationsrika och nytänkande.

Det finns positiva och negativa perspektiv av globaliseringens påverkan på Fagersta. Från ett positivt perspektiv gynnas företagen i Fagersta av att lättare kunna samverka med kompletterande industrier på andra platser i världen. Produkterna som produceras i Fagersta kan även lättare nå marknader i andra delar av världen, samtidigt som produkter som produceras utanför Sverige lättare kan nå Fagersta. Många nya företag som baserar sina affärsmodeller på internet, ser naturligt hela världen som sin marknad. Internetbaserade affärsmodeller bygger mycket av sin verksamhet på lager och logistik, därför är lokalisering nära olika logistiska knutpunkter av stor betydelse. Fagersta ligger cirka två timmar från Arlanda och Stockholm samt cirka en timme från Örebro, vilka är viktiga logistikknutpunkter.

Från ett negativt perspektiv innebär globaliseringen att Fagersta påverkas av svängningar i den globala marknaden och ekonomin. En minskad efterfrågan på produkter som produceras i Fagersta kan ha negativa effekter på arbetstillfällena på orten. En ökad global konkurrens kan även ha negativa effekter på företag i Fagersta kommun, genom minskad lönsamhet och flytt av produktion utomlands med mera, är industriföretag speciellt utsatta av den här typen av konkurrens. Stora delar av arbetstillfällena inom Fagersta kommun finns inom industrisektorn, därför är Fagersta speciellt utsatt vid strukturomvandlingar inom industrin.

Demografi och migration

Demografi och migration är två områden som är viktiga för utvecklingen av kommunen. Demografi är ett område som behandlar åldersstruktur, könsskillnader och befolkningens utveckling över tid. I många orter på landsbygden är den demografiska utvecklingen ett problem. Andelen äldre ökar och befolkningstillväxten är negativ. Den utvecklingen kan skapa utmaningar för en ort genom en minskad skattebas och större omvårdnadsbehov för den äldre befolkningen. Drivkrafterna bakom demografiska förändringar är komplexa och förutsättningarna för demografisk utveckling, negativ som positiv, kan se olika ut från ort till ort.

Migration har en stor påverkan på den demografiska utvecklingen genom ut- och inflyttning. Bakgrunden till denna utveckling beror på utvecklingen av den globaliserade världen. Den globala ekonomin har skapat ökad konkurrens och framsteg i teknologi, som i sin tur har effektiviserat produktion och utvecklat nya transportsätt, vilket har möjliggjort att det är lättare att resa samt att arbetstillfällen flyttar till de platser där det är mest gynnsamt att vara lokaliserad.

Den globaliserade världen har även påverkat sociokulturella aspekter för normer, exempelvis genom att människor söker sig till en viss standard för utbud av service. Samhället har även utvecklats så att vi som individer har större valmöjligheter och kan lättare välja vad vi vill göra med vårt liv, exempelvis kan detta relateras till att fler unga idag väljer att studera på högre nivå.

Som många andra kommuner blir andelen äldre i Fagersta större. Detta förutsätter att kommunen planerar för att möta denna ökning av behov av service och äldreboenden med mera. Det innebär även att skatteunderlaget blir mindre samt att utgifterna för offentlig service blir större. Befolkningstillväxten i Fagersta har under de senaste fem åren varit positiv, detta beror till stor del på en ökad invandring. En ökad invandring sätter krav på kommunen att hantera integration och segregation.

Teknikutveckling

Teknikutvecklingen pågår ständigt och kommer vara en stark påverkansfaktor för Fagerstas framtida utveckling. Digitalisering, som är en del av teknikutvecklingen, är i en accelererande utvecklingsfas och något som påverkar samtliga sektorer inom samhället. Digitalisering möjliggör att alltmer kan hanteras på distans. Vi kan exempelvis i en allt större omfattning sköta arbetsuppgifter och möten oberoende av en bestämd fysisk plats. Detta kan i framtiden ha en stor påverkan på hur vi och vart vi arbetar ifrån, då vi till stor del är platsoberoende. Möjligheterna med ökat distansarbete skapar förutsättningar för människor att exempelvis bo i Fagersta samtidigt som jobbet är lokaliserat någon annanstans.

Utveckling av infrastruktur är starkt påverkad av den pågående teknikutvecklingen. Snabbare och säkrare transporter bidrar till ökade pendlingsmöjligheter, vilket i sin tur möjliggör att man har större valfrihet var man kan bosätta sig, samt att tillgången till regionala arbetsmarknader förbättras.

Teknikutvecklingen har en stor påverkan på utvecklingen inom transportsektorn. Transportsektorn är under omvandling och dagens fossila bränslen kommer med stor sannolikhet att bytas ut mot elkraft och andra förnyelsebara bränslen. Detta sätter stora krav på en fungerande laddinfrastruktur.

Automatisering är en stor pågående utveckling inom industrisektorn vilket kommer leda till stora effektiviseringar. Jobben inom denna sektor kommer bli allt mer kvalificerade genom att många arbeten kommer skiftas från produktion till underhåll och programmering av de producerande maskinerna.

Klimatförändringar och ett förändrat omvärldsläge

Klimatförändringarna leder till ett förändrat klimat, vilket nationer och människor över hela världen måste förhålla sig till. Konsekvenserna för enskilda länder eller platser är svåra att överblicka. Men sett till sin helhet medför klimatförändringarna en ökning av katastrofer och kriser i form av översvämningar, torka, stormar, utslagna ekosystem, nya sjukdomar och konflikter. Ny teknik kommer sannolikt att spela en mycket viktig roll, både för att begränsa och hantera effekterna av klimatförändringarna.

Enligt länsstyrelsens rapport kommer Fagersta påverkas av klimatförändringarna. Fram till nästa sekelskifte kommer värmeböljor i Fagersta kommun bli vanligare, nederbörden rikligare och snödagarna färre. Flödena ökar på vintern men minskar på sommaren. Detta kan få konsekvenser i form av översvämningar, ras och skred samt erosion.

Fagersta kommun behöver i sin planering ta hänsyn till detta och planera och arbeta förebyggande för ett hållbart och motståndskraftigt samhälle. Åtgärder ska genomföras för att motverka och förbereda samhället för ett förändrat klimat.

Sett till utvecklingen i omvärlden och i vårt närområde behöver kommunen arbeta förebyggande med handlingsplaner för att säkerställa kommunens beredskap vid extraordinära händelser. Som ett exempel kan det säkerhetspolitiska läget i omvärlden ställa krav på nybyggnation av skyddsrum i vissa områden. Kommunens kontinuerliga arbete med risk- och sårbarhetsanalyser är en hörnsten i det arbetet.

Kommunala mål och visioner

Planen utgår ifrån den gällande visionen för Fagersta kommun. Ambitionen är att översiktsplanen med tiden även ska kunna tolkas och tillämpas i linje med kommande visioner.

Kommunala styrdokument

För att styra kommunen krävs det olika typer av styrdokument. Dessa styrdokument kan vara allt från strategier, planer, program, policys, riktlinjer och rutiner.

Översiktsplanen är framtagen utifrån kommunens riktlinjer för framtagande av styrdokument. Översiktsplanen har tagits fram utifrån att den ska vara lätt att förstå, lättillgänglig och enkel att använda.

Ställningstaganden i översiktsplanen grundar sig i stora drag på redan fastställda kommunala styrdokument såsom exempelvis Näringslivsstrategin, Bostadsförsörjningsprogrammet, Energi- och klimatstrategin, Besöksnäringstrategin, och Avfallsplanen med mera. Översiktsplanen identifierar även styrdokument som är av betydelse för översiktsplanen men som i dagsläget saknas eller behöver uppdateras.

Regionala mål

Nedan presenteras regionala mål som är relevanta för översiktsplanen.

Ett livskraftigt Västmanland (Regional utvecklingsstrategi 2030)

Regionens utvecklingsstrategi utgör en vägledande och gemensam strategi för regionen sett till sin helhet, där regionen, kommunerna och länsstyrelsen är inkluderade. Genom att utgå ifrån och bidra till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, skapar den regionala utvecklingsstrategin förutsättningarna och målet att tillsammans skapa ett hållbart och livskraftigt Västmanland.

För att visionen för ett livskraftigt Västmanland ska förverkligas har den regionala utvecklingsstrategin tre målområden med tillhörande delmål.

Ett välmående Västmanland

År 2030 har vi ett Västmanland där livsvillkoren är mer jämlika och jämställda och andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat i hela länet. En befolkning vid god hälsa innebär också att fler kan delta i aktiviteter som gynnar hela samhället, såsom utbildning och arbete, både i offentlig och privat sektor samt i civilsamhällets och folkbildningens verksamheter.

Ett tillgängligt Västmanland

För en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar storregional struktur är ett väl fungerande och resurseffektivt transportsystem, för såväl människor som gods, en förutsättning. För en effektiv kollektivtrafik, möjligheten att resa i hela länet och ökad produktion inom jord- och skogsbruk krävs ett väl fungerande, farbart och tillgängligt väg- och motorvägsnät i hela länet. År 2030 kännetecknas Västmanland av ett digitalt innanförskap för alla som bor, arbetar, driver företag eller vistas i länet.

Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt

Utveckling av metoder, verktyg och sektorsövergripande samarbeten för hållbarhet, har år 2030 stärkt konkurrenskraften i länet och bidrar till långsiktig ekonomisk, social och ekologiskt hållbar tillväxt.

År 2030 har Mälardalens universitet etablerats som ett framstående tekniskt universitet, ett skifte som har en betydande roll för länets näringsliv. Att arbeta aktivt och strategiskt med sin kompetensförsörjning handlar om att långsiktigt attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens i organisationen.

Om du vill läsa mer om den regionala utvecklingsstrategin och tillhörande delmål, besök www.regionvastmanland.se.

Regional handlingsplan för grön infrastruktur

Länsstyrelsen i Västmanlands län har, på uppdrag av regeringen, tagit fram en regional handlingsplan för grön infrastruktur inom Västmanland. Handlingsplanens syfte är att genom samverkan, strategiskt agerande och med konkreta åtgärder förbättra Västmanlands gröna infrastruktur. Att behålla och stärka den gröna infrastrukturen är en central del i arbetet med Agenda 2030 och avgörande för att bevara biologisk mångfald och därigenom bevara dess ekosystemtjänster. Detta är särskilt viktigt idag när klimatet ständigt förändras.

Nationella mål

Nedan presenteras nationella mål som är relevanta för översiktsplanen.

Riksdagens miljö kvalitetsmål

Sverige har 16 miljö kvalitetsmål. Miljö kvalitetsmålen utgör en del av grunden för den nationella miljöpolitiken. Målen ska vara vägledande för det tillstånd vi vill att vår svenska miljö ska uppnå. Vägledningen för detta arbete är gemensamt, ska appliceras i alla delar av vårt samhälle och är en central del i arbetet med kommunernas fysiska planering.

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Friluftslivsmålet

Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att främja människors möjlighet till att vistas i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Inom målet finns det specificerade mål som direkt rör kommunens arbete med den fysiska planeringen, dessa är bland annat att naturen ska vara tillgänglig för alla, att kommunen ska värna den tätortsnära naturen, att friluftslivet ska bidra till landsbygdsutveckling, att skyddade naturområden ska ses som en resurs för friluftslivet och att friluftslivet ska bidra till att stärka folkhälsan.

Nationellt mål för arkitektur, form och design

Målet innebär att arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer. Inom målet finns det specificerade mål som direkt rör kommunens arbete med den fysiska planeringen, dessa är bland annat att kommunen ska agera föredömligt i frågor för arkitektur, form och design, att kulturhistoriska värden ska tas till vara och utvecklas, att miljöer ska formas till att vara tillgängliga för alla och att kunskap om arkitektur, form och design ska spridas och utvecklas.

Nationellt mål för transportpolitiken

Målet är uppdelat i ett funktionsmål och ett hänsynsmål. Funktionsmålet, som har sin utgångspunkt i tillgänglighet, innebär att transportsystemet ska utformas till att ge en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Hänsynsmålet som har sin grund i säkerhet, miljö och hälsa innebär att transportsystemet ska utformas så att ingen dödas eller skadas allvarligt.

Inom funktionsmålet och hänsynsmålet finns det specificerade mål som direkt rör kommunens arbete med den fysiska planeringen. Dessa är bland annat att medborgarnas resor ska förbättras sett till ökad tillförlitlighet, trygghet och bekvämlighet, att transportsystemet ska utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning, att förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel ska förbättras och att växthusutsläppen från inrikestransporter, förutom luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

Nationellt mål för folkhälsan

Målet avser att skapa samhällsenliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen samt att man inom en generation ska minska de hälsoklyftorna som går att påverka. Inom målet finns de målområden som direkt rör kommunens arbete med den fysiska planeringen. Dessa är att bostadsområden ska vara socialt hållbara, att de ska finnas tillgång till en fullgod och ekonomiskt överkomlig bostad och att öka tillgängligheten till hälsofrämjande miljöer och aktiviteter.

Nationella mål för totalförsvaret och civilt försvar

Regeringen beslutade den 17 december 2024 propositionen Totalförsvaret 2025-2030 (prop. 2024/25:34). Propositionen innehåller ett övergripande mål för totalförsvaret. Det övergripande målet för totalförsvaret ska vara att ha förmåga att försvara Sverige och vår befolkning mot väpnat angrepp, hävda vårt lands självständighet, suveränitet och territoriella integritet samt medverka till försvaret av allierade. Verksamhet inom totalförsvaret ska kunna bedrivas enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet och i enlighet med Sveriges åtaganden som medlem i Nato.

Målet för civilt försvar är att skydda civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna, inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga, upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är sedan 2020-01-01 en del av den svenska lagstiftningen. Lagen innebär att barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn.

Barnkonventionen består av 54 artiklar men det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som berör barn.

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.
- Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.
- Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Utöver dessa fyra grundläggande principer finns det tre av de 54 artiklarna i Barnkonventionen som har en direkt tillämpning i den fysiska planeringen. Dessa är:

- Barnet har rätt till yttrandefrihet oberoende av vilket uttrycksmedel det väljer.
- Varje barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett liv som möjliggör aktivt deltagande i samhället.
- Barnet har rätt till vila och fritid, lek och rekreation anpassat till dess ålder.

I arbetet med översiktsplanen har stor hänsyn tagits till barnperspektivet i dialog och val av ställningstaganden i mark- och vattenanvändningen.

Globala mål

Nedan presenteras globala mål som är relevanta för kommunens översiktsplan.

Agenda 2030

I september 2015 antog FN:s medlemsstater Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innehåller en politisk deklaration, 17 globala mål, 169 delmål och medel för genomförande. Agendan är en handlingsplan för omställningen till ett hållbart samhälle som ska främja fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen för människorna, planeten och välbefinnandet. För att detta ska kunna genomföras behöver alla världens länder bidra och arbetet måste ske från nationell nivå till lokal nivå. I Sverige har kommunerna ett stort ansvar för att arbetet med agenda 2030 ska uppnås. Flera av kommunens grunduppdrag för utbildning, omsorg och samhällsplanering har en direkt koppling till mål i agendan.

Fagerstas nya översiktsplan har tagits fram med utgångspunkt i gällande vision som är integrerad med hållbarhetsmålen i Agenda 2030. De hållbarhetsmål som ses som relevanta för översiktsplanen och som har beaktats i kommunens ställningstaganden är:

Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Fakta om Fagersta kommun

Fagersta kommun är en Bergslagskommun som ligger i den norra delen av Västmanlands län. Inom kommunen finns centralorten Fagersta och tätorten Ängelsberg, som utgör de två största tätorterna. Båda dessa är belägna i det kuperade landskapet längs med Kolbäckån och dess sjösystem. Utanför dessa tätorter ligger spridd bebyggelse inom kommunens landsbygd och längs med Kolbäckån.

Befolkning

Medelåldern i Fagersta kommun är 43,4 år vilket ligger över snittet sett till medelåldern i Sverige. Kommunen har haft en nedgång i befolkningsantalet sedan 1970-talet, men sedan början på 2010-talet har befolkningsantalet i kommunen gradvis ökat.

Enligt den senaste befolkningsprognosen för kommunen kommer befolkningsantalet minska fram tills 2030.

Boende

Inom kommunen bor det i dagsläget cirka 13 072 personer, var av cirka elva procent bor på landsbygden och cirka 89 procent bor i någon av kommunens tätorter.

Sysselsättning

Inom kommunen har 75 procent av befolkningen mellan 20-64 år ett arbete. Andelen bidragsförsörjda är på förhållandevis höga 18,9 procent för år 2024. De största arbetsgivarna inom kommunen, utöver Fagersta kommun, är företagen Seco Tools, Epiroc och Fagersta Stainless, alla tre är verksamma inom industrisektorn.

Befolkningstal: 13 072
(SCB 2024)

Markanvändning

Skogsmark	82 %
Åkermark	3,9 %
Bebyggd/anlagdmark	6,2 %
Vattendrag och sjöar	15 %
Övrig mark	7,8 %

(SCB 2020)

2. Utvecklingsinriktning

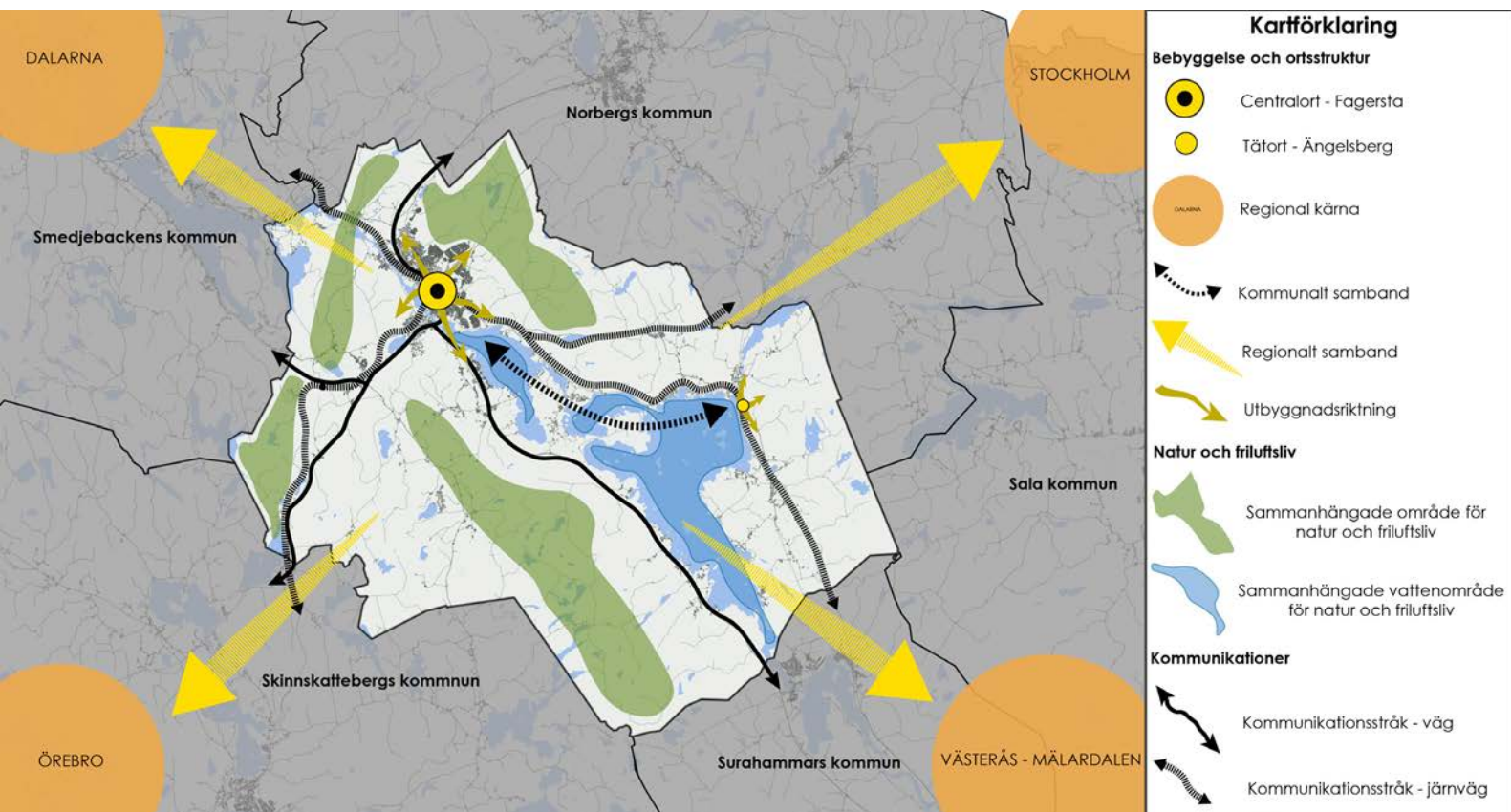
Visionen för kommunens framtida utveckling redovisas i utvecklingsinriktningen. Här identifierar kommunen ortstukturer och olika samband som finns inom och utanför vår kommun, exempelvis sambandet mellan Fagersta och Ängelsberg och samband som finns mellan vår kommun, våra grannkommuner och våra omkringliggande regioner.

Utvecklingsinriktningen visar även hur och i vilken riktning kommunen tänker sig att Fagersta och Ängelsberg ska växa och övergripande strategier för hur kommunen ser på försörjningen av bostäder, inflyttning, klimatanpassning, kommunikationer, social hållbarhet, natur och friluftsliv och näringsliv.

Ställningstagandena som kommunen sätter i utvecklingsinriktningen kommer sedan följa med som en rödtråd i förslagen som redovisas i kapitlet om mark- och vattenanvändning.

Kommunens utvecklingsinriktning redovisas på en schematisk karta med tillhörande kartförklaring, där figurerna i kartan beskrivs och kopplas till ställningstaganden för kommunens utveckling.

Kartan redovisar de övergripande strukturerna för bebyggelse, natur och friluftsliv och kommunikationer. Syftet med kartan är att redovisa de strategiska funktionerna, inriktningen och sambanden inom och även utanför kommunen. Flera samband följer inte kommunens gränser utan sträcker sig över mot andra regioner som ligger i kommunens omgivning.

Bebyggelse och Ortsstruktur

Centralort - Fagersta

Centralorten Fagersta är kommunens största ort. Fagersta har stor betydelse för kommunens landsbygd när det kommer till service, sjukvård, handel och offentlig förvaltning.

Centralort

Tätort - Ängelsberg

Tätorten Ängelsberg, som ligger cirka en och en halv mil från centralorten Fagersta, är ett stationssamhälle vackert beläget vid sjön Åmänningens östra strand. I Ängelsberg ligger även världsarvet Engelsbergs bruk och Oljeön vilka är välbesökta turistmål under sommaren.

Tätort

Regionala kärnor

Fagersta kommun med dess attraktiva lokalisering i mellersta Bergslagen skapar förutsättningar att inom en cirka tio mils radie nå flera olika regionala kärnor. De regionala kärnorna agerar som tillväxtmotorer för regionen.

Regional kärna

Samband

Centralort – tätort

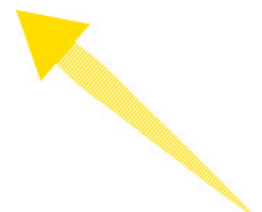
Centralorten Fagersta är kärnan inom kommunen med störst andel nybyggnation och etablering av verksamheter. Ängelsberg ska agera som ett lokalcentrum för omkringliggande landsbygd. I Ängelsberg ska kommunen långsiktigt främja utvecklingen av turistnäringen och näringslivet på orten.

Kommunalt samband

Kommun – regioner

Fagersta kommuns närhet till flera regionala kärnor skapar goda förutsättningar för kommunen att bli en del av regionförstöringsprocesserna som pågår i Mälardalen, Örebro, Södra Dalarna men även Stockholm. För Fagersta kommun innebär detta att man är omsluten, men även en del av, flera handels- och arbetsmarknadsregioner. För att förstärka den interregionala kopplingen mellan kommunen och regionkärnorna krävs goda kommunikationsmöjligheter, där man på ett bekvämt och tillförlitligt sätt kan ta sig från sitt hem i Fagersta till ett jobb i en större regionkärna.

Regionalt samband

Utbyggnadsriktningar

Centralort - Fagersta

Fagersta som centralort kommer huvudsakligen att växa genom förtätning i utvalda delar av centralorten. Centralorten kan komma att expandera genom att växa i nordlig, östlig, västlig och sydlig riktning. För att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i attraktiva lägen inom eller strax utanför centralorten ska expansion ske genom utbredning av befintliga bostads- och verksamhetsstråk.

Utbyggnadsriktning
Fagersta

Utveckling av verksamheter ska ske i lägen anpassade för verksamhetens karaktär. Större etableringar av industri eller verksamheter ska utvecklas inom eller i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Den utvecklingen ska huvudsakligen ske till områden anslutna till väg 68 eller väg 66. Etablering av handel ska ske centralt inom tätorten. Vid behov kan även handel få utvecklas i befintliga verksamhetsområden i anslutning till väg 68 eller väg 66.

Tätort - Ängelsberg

För att skapa bättre underlag för lokal service för boende och besökare ska kommunen främja kompletterande bebyggelse i anslutning till befintliga bostadsområden. Ängelsberg ska huvudsakligen, med stor hänsyn till ortens karaktär och kulturhistoriska värden, växa i sydlig och östlig riktning. Vid behov av en mer fördjupad utvecklingsinriktning för Ängelsberg rekommenderas framtagande av en fördjupad översiktsplan för tätorten.

Natur och friluftsliv

Sammanhängande område för natur och friluftsliv

Större sammanhängande naturområden av värde för natur- och friluftslivet. Utpekade områden innehåller olika sammanhängande värden för natur- och friluftslivet i kommunen.

Sammanhängande vattenområde för natur och friluftsliv

Områdena är större sammanhängande vattenområden av värde för natur- och friluftslivet. Utpekade områden innehåller olika värden för natur- och friluftslivet. Värde för området är utöver sjösystemen även sjöarnas strandlinjer.

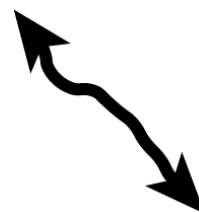

Kommunikationer

Kommunikationsstråk – väg

Väg 68 är ett viktigt kommunalt och regionalt kommunikationsstråk som går via Örebro – Skinnskatteberg - Fagersta – Norberg – Avesta – Gävle. Vägsträckan är viktig för transport av gods samt regional arbetspendling. Vägsträckningen mellan Fagersta-Norberg-Avesta är speciellt viktig för den mellankommunala arbetspendlingen. Sträckan är även av betydelse för resor med kollektivtrafik inom eller utanför kommunen. Mellan Fagersta och Norberg har Fagersta kommun som ambition att anlägga en cykelväg. Vägens betydelse kan komma att öka på grund av eventuella gruvetableringar inom eller utanför regionen.

Väg 66 är ett viktigt kommunalt och regionalt kommunikationsstråk som går via Västerås – Fagersta – Ludvika. Vägsträckan är av betydelse för transport av gods, regional och mellankommunal arbetspendling samt för säsongsbetingad trafik till och från Sälen som passerar Fagersta. Enligt Länsplanen för regional infrastruktur i Västmanlands län 2022–2033, kommer vägsträckningen mellan Fagersta och Ludvika byggas om till en mötesfri 1+2 väg.

Kommunikationsstråk – järnväg

Godsstråket genom Bergslagen är ett utpekat strategiskt viktigt järnvägsstråk och är av stor betydelse för tågförbindelserna mellan södra och norra Sverige. Stråket sträcker sig mellan Mjölby och Storvik via Hallsberg – Örebro – Fagersta – Avesta. Stråket trafikeras till stor del av godstransporter, men persontrafiken på stråket är av stor betydelse för arbetspendling och tillgängligheten till angränsade kommuner och regioner i kommunens omgivning. Persontrafik på banan ansluter till Fagersta via Fagersta centralstation.

Bergslagspendeln är ett viktigt regionalt infrastrukturstråk för arbetspendling mellan Fagersta – Västerås och Fagersta – Ludvika. Uttalade mål för sträckan är att persontrafiken ska bli tätare med fler avgångar och att andelen godstrafik på sträckan ska kunna öka. En ny mötesstation mellan Ramnäs och Brattheden kommer att förkorta restiden mellan Fagersta och Västerås.

Övergripande strategier

Bostäder för alla

Oberoende vem du är, var du är i livet och var du kommer ifrån ska det alltid finnas en möjlighet att hitta en bostad som passar just dig i Fagersta kommun. Boende och upplåtelseformerna i kommunen ska vara varierade och utbyggnad av dessa ska ske i kommunens tätorter samt i attraktiva och strandnära lägen. Tillkommande och befintliga bostadsområden ska erbjuda en god boendemiljö där närheten och tillgängligheten till natur- och friluftslivsområden, gång- och cykelvägar, infrastruktur och grundläggande service, ska i anslutning till centralorten, ses som en självklarhet. Genom detta skapar och bidrar vi till ett inkluderande och hållbart samhällsbyggande.

Friare bosättningsmöjligheter

Dagens teknologiska framsteg och mångfalden av olika kommunikationsmöjligheter gör att många kan bosätta sig i en viss ort medan arbetsplatsen ligger i en annan. Det som möjliggör detta är närhet, tillgänglighet och tillförlitlighet till olika typer av kommunikationssätt genom exempelvis tåg, bil och buss, men även kommunikationsverktyg som internet. Med fungerande kommunikationer har vi större möjlighet att jobba eller att pendla från vårt hem i en mindre ort till ett jobb i en större stad. Fagersta kommun ligger i ett strategiskt bra läge där man inom en cirka tio milsradié både når flera större regionkärnor som Västerås, Borlänge och Örebro och även mindre städer i angränsande kommuner. Genom befintliga kommunikationsstråk kan man ta sig mellan sin bostad i Fagersta till sin arbetsplats i en större stad på ungefär en timme.

Fagersta är även en stor inpendlingskommun vilket innebär att många har sin arbetsplats inom kommunen, men är bosatta i en annan kommun. För att skapa incitament för att bosätta sig i Fagersta kommun behöver kommunen erbjuda och utveckla attraktiva boenden både genom förtätning av tätorten och bostäder i strandnära lägen, främja utbyggnad av fibernätet och förbättra tillgängligheten till tillförlitliga samt hållbara transportsätt.

En levande landsbygd

Allt fler lockas av idén att bosätta sig i lantliga lägen i närhet till vatten och natur. I Fagersta kommun finns goda förutsättningar för den som vill bo på landsbygden men ändå vill ha nära till service och nöjen. I kommunen vill vi ha en levande landsbygd och där förutsättningarna till att bosätta sig i lantliga lägen ska vara goda.

Huvudsakligen ska utvecklingen på landsbygden ske i anslutning till vägar och befintliga bebyggelsestråk. Genom att samla tillväxten på landsbygden i anslutning till befintliga bebyggelsestråk och infrastruktur skapar och förbättrar vi underlagen och förutsättningarna för att skapa nya noder inom kommunen. Med nya noder får vi bättre möjligheter att förbättra kommunikationer, uppkoppling och service på landsbygden. Landsbygden har även egenskaper och kulturella värden som särskiljer boendemiljön från centralorten. Därför gäller det i planeringen att hitta balansen i landsbygdsutvecklingen så att dessa egenskaper och värden bibehålls och att de utvecklas på ett hållbart sätt. Utvecklingen av landsbygden ska ske i samråd med boende, byalag, föreningar och företagare.

Ett Fagersta förberett för framtiden

Pågående klimatförändringar kommer i framtiden att ha en stor påverkan på samhället. Extremväder som ger värmeböljor, översvämningar och torka kommer bli vanligare. För att klara detta ska Fagersta kommun planera och främja byggandet av ett hållbart och motståndskraftigt samhälle, där samhället på ett effektivt sätt ska kunna hantera och återhämta sig från olika typer av extremväder.

Grönområden kommer vara av stor vikt när kommunen planerar för morgondagens samhälle. Grönområden kommer, förutom att bidra till en attraktiv boendemiljö, även ha en värmereglerande funktion som kommer vara av stor betydelse vid värmeböljor. Även hantering av dagvatten är och kommer fortsatt vara en viktig fråga för utvecklingen av samhället. Ökade skyfall och högre flöden sätter större krav på att kommunen i sin planering tar hänsyn till detta och genomför de åtgärder som krävs för att fördröja och hantera dagvattnet i befintliga och tillkommande bostads- och verksamhetsområden. Genom detta och andra åtgärder anpassar vi den fysiska miljön till att förbättra samhällets möjligheter att hantera de problem som klimatförändringarna kan komma att orsaka.

Hållbara kommunikationer

Framtiden ställer höga krav på tillförlitliga, tillgängliga och hållbara kommunikationer när vi ska transportera oss mellan olika målpunkter i vår vardag. För att främja utvecklingen av ett hållbart resande ska Fagersta kommun medverka till att underlätta resandet med olika kollektiva transportmedel samt gång och cykel. Kommunen ska med andra kommuner, regionen och statliga myndigheter arbeta för att skapa frekventare tågavgångar, tillgängligare kollektivtrafik, inom men även utanför tätorterna, och kontinuerligt jobba med förbättring av hållplatsmiljöer och tillgängligheten till dessa.

I Fagersta kommun ska det vara smidigt och enkelt att ta sig från sitt hem till andra målpunkter och aktiviteter genom att gå eller cykla. Gång- och cykelvägnätet ska utvecklas till att bli mer sammankopplat, navigerbart, säkert och tryggt. Samt där behov finns ska kommunen arbeta för att anlägga nya gång- och cykelvägar.

Genom att främja användandet av kollektiva samt alternativa transportmedel förbättrar vi förutsättningarna för att skapa ett miljövänligare samhälle som dessutom gynnar vardagsmotionen och folkhälsan. I kommunen ska även vägar och gator utformas så att det upplevs som trygga för alla trafikanter, samtidigt som trafikens negativa effekter på människan och miljön ska minska. I och med omvandlingen till en mer hållbar transportsektor behöver även Fagersta kommun genom regional samverkan främja utvecklingen av tillgänglig infrastruktur för morgondagens fordonsflotta.

Näringsliv och verksamheter

Fagersta kommun har av tradition en stark anknytning till industrin vilket har varit av stor betydelse för utvecklingen av kommunen. Industrisektorn är än idag den största arbetsgivaren inom kommunen och samtliga av de fåtal större industrierna är framgångsrika aktörer på den globala marknaden.

På grund av att industrin i stora delar dominerar det lokala näringslivet ser kommunen ett behov av att främja utvecklingen av ett mer differentierat näringsliv, där fler branscher kan utvecklas och fler arbetstillfällen kan skapas.

I Fagersta kommun ska både etablerade branscher och nya branscher inom industrin, besöksnäringen, tjänst- och servicesektorn kunna utvecklas och etableras. Därför ska kommunen skapa förutsättningar för nya och befintliga branscher genom att strategiskt arbeta med att upprätthålla planberedskap i befintliga och nya verksamhetsområden, för att på ett snabbt och flexibelt sätt kunna möta kommande utvecklingsplaner och nyetableringar.

Natur, friluftsliv och turism

Tillgången till natur- och friluftslivsområden ska vara en självklarhet för alla av kommunens invånare. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, folkhälsa, turism, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald. Fagersta kommun ska långsiktigt planera för att stärka och utveckla kommunens värdefulla natur-, vatten- och friluftslivsområden. Genom att exempelvis arbeta med faktisk och upplevd tillgänglighet till natur- och friluftslivsområden kan vi genom förbättrade kommunikationer och entréer till dessa områden skapa bättre möjligheter och förutsättningar för människor att kunna ta sig till och uppleva natur- och rekreationsområden i deras närhet.

Vid utveckling av nya områden och förtätning inom tätorterna ska hänsyn alltid tas till att utveckla gröna kopplingar och stråk till dessa områden. Genom detta säkerställer vi att man som boende i kommunen alltid har möjlighet, att inom ett rimligt avstånd, kunna besöka natur- och grönområden.

Inom Fagersta kommun finns det stor potential till att utveckla besöksnäringen. Genom att utveckla och lyfta kommunens kulturhistoria, evenemang inom sport och kultur samt outdoor-aktiviteter kan vi skapa synergieffekter för att stärka besöksnäringen inom kommunen. Med utgångspunkt i kommunens besöksnäringstrategi kommer kommunen kontinuerligt arbeta för att förbättra förutsättningarna för besöksnäringen.

Ett socialt hållbart Fagersta

Trygghet, delaktighet och inkludering är ledord för Fagersta kommun. Kommunen jobbar aktivt med att säkerställa detta i det dagliga arbetet inom kommunens verksamheter, i kontakten med medborgare och genom riktade insatser.

I samhällsplaneringen behöver kommunen utveckla och säkerställa hållbara livsmiljöer. Oavsett vart man bor i Fagersta kommun ska barn, unga och vuxna ha goda livsvillkor. Exempelvis ska man kunna röra sig säkert och tryggt utomhus och det ska finnas god tillgång på områden och platser för lek, sport, kultur- och friluftsliv.

För att stärka delaktigheten och inkluderingen i samhällsbyggnadsprocessen behöver kommunen jobba aktivt med kommunikation och olika typer av verktyg, digitala och fysiska, som ger kommuninvånarna förståelse och möjlighet att delta i arbetet för att skapa ett hållbart samhälle.

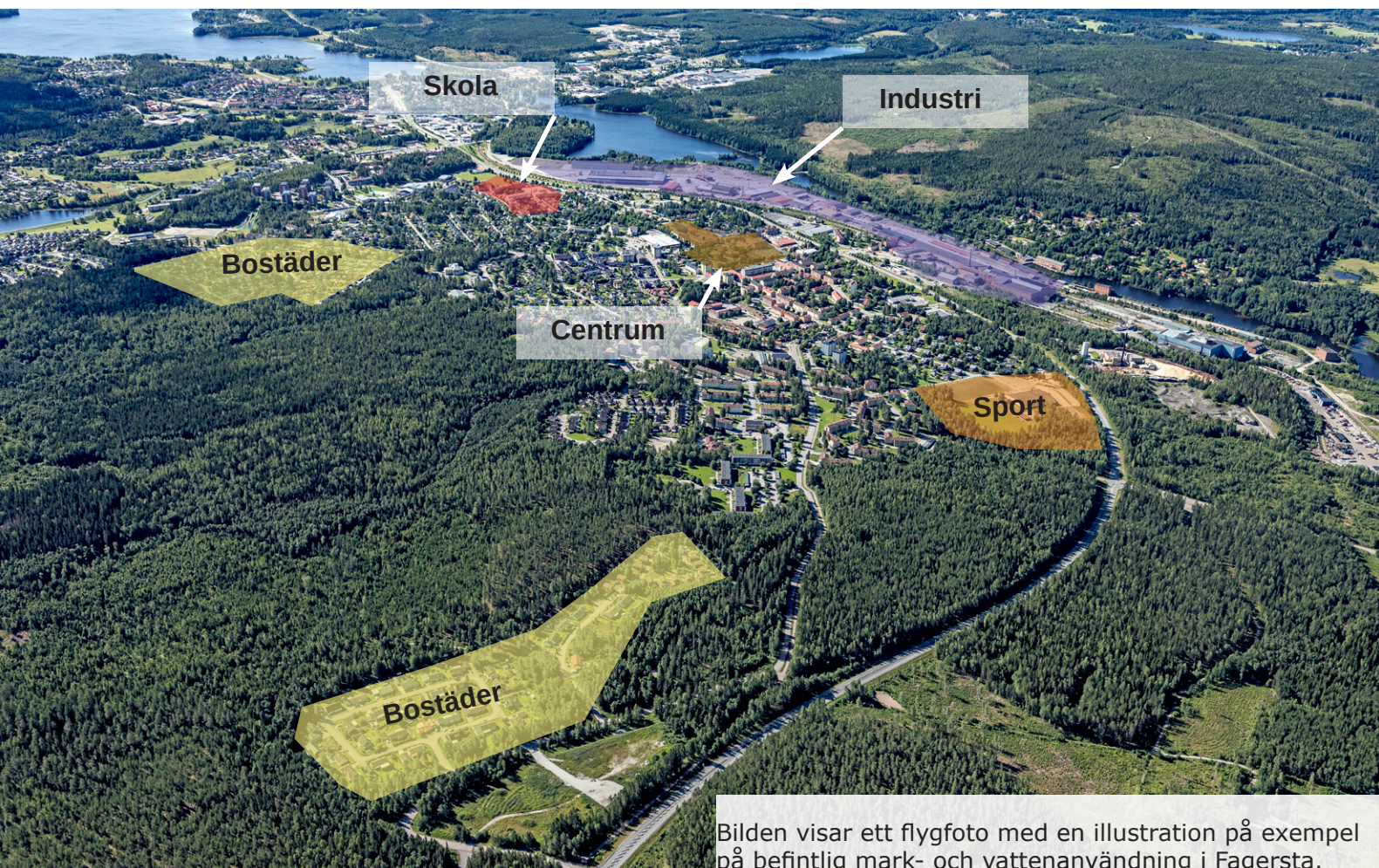
3. Mark- och vattenanvändning

Hjärtat av kommunens översiktsplan är själva mark- och vattenanvändningen. I det här kapitlet pekar vi ut förslag på hur mark- och vattenområden kan användas inom kommunen. Det kan handla om förslag på områden som kan lämpa sig för verksamheter eller hur natur- och kulturområden kan utvecklas och bevaras. Utpekandet av områden grundar sig i översiktsplanens utvecklingsinriktning.

Mark- och vattenanvändnings kapitlet är uppdelat i olika teman. De teman som kommer behandlas i översiktsplanen är fördjupningar av översiktsplanen, bebyggelse, tekniska anläggningar, natur och friluftsliv, landsbygd, kulturmiljöer och trafik och kommunikationer.

Ställningstagandena i översiktsplanen är inte juridiskt bindande utan syftar till att visa den politiska viljeinriktningen för mark- och vattenanvändningen och ska fungera som underlag och stöd i framtida plan- och bygglovsprocesser.

Mark- och vattenanvändningen för Fagersta centralort finns redovisad i den fördjupade översiktsplanen för Fagersta stad (FÖP) som antogs av kommunfullmäktige år 2017 och som fortsätter att gälla tillsammans med detta dokument. FÖP Fagersta stad saknar en strategisk inriktning för utvecklingen av centralorten Fagersta. Översiktsplanen kommer därför att komplettera FÖP:en med en strategisk utvecklingsinriktning för Fagersta samt peka ut förslag på utvecklingsområden för bostäder och verksamheter i Fagerstas ytterområden. Översiktsplanen kommer därför inte att redovisa några förslag på mark- och vattenanvändning inom de områden som ligger inom avgränsningen för FÖP:en.

Bilden visar ett flygfoto med en illustration på exempel på befintlig mark- och vattenanvändning i Fagersta.

Fördjupningar av översiktsplanen

Utöver översiktsplanen finns det gällande fördjupningar (FÖP) och tillägg (TÖP) till översiktsplanen. Fördjupningar och tillägg till översiktsplanen används när man bestämmer inriktningen för mark- och vattenanvändningen i mer avgränsade områden som till exempel i en tätort. I Fagersta kommun finns en FÖP och ett tillägg där ställningstaganden för utvecklingsinriktning och mark- och vattenanvändning ska fortsätta att gälla tillsammans med den kommuntäckande översiktsplanen. Utöver dessa fortsatt aktuella dokument finns det två FÖP:ar och en TÖP som inte är aktuella och som inte kommer fortsätta gälla tillsammans med den nya översiktsplanen.

Fördjupningar och tillägg som fortsätter att gälla tillsammans med översiktsplanen

- **FÖP Fagersta stad**

Den fördjupade översiktsplanen för Fagersta stad antogs av kommunfullmäktige 2017-02-20. I fördjupningen ges riktlinjer och ställningstaganden för hur Fagerstas stadsbebyggelse ska utvecklas. FÖP:en för Fagersta stad ger kommunen en konkret utvecklingsplan med sikte på en välfungerande, sammansatt stadsbild. Målsättningen med planen är att säkra en kvalitativ stadsmiljö som tillgodoser behoven hos boende och företag under lång tid framöver. Utvecklingen bygger bland annat på att förstärka sambanden mellan olika stadsdelar, levandegöra centrum, stärka kopplingen mellan bebyggelse, vatten och gröna miljöer samt utveckla användandet av mark, byggnader och infrastruktur med sikte på social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

- **TÖP vindkraft för Avesta kommun och Fagersta kommun**

Det tematiska tillägget till översiktsplanen för vindkraft antogs av kommunfullmäktige i Fagersta kommun 2011-06-28. I tillägget ges riktlinjer och ställningstaganden för att underlätta för kommunerna, andra myndigheter och eventuella exploatörer i kommande prövningar av vindkraftsanläggningar.

Fördjupningar och tillägg som inte fortsätter att gälla tillsammans med översiktsplanen.

- **FÖP Ängelsberg**

Den fördjupade översiktsplanen för Ängelsberg, antagen av kommunfullmäktige 1996-04-23, fortsätter inte att gälla tillsammans med översiktsplanen. Riktlinjer och ställningstaganden för utvecklingen av den byggda miljön och mark- och vattenanvändningen i Ängelsberg har arbetats in i den kommuntäckande översiktsplanen.

- **FÖP för Fagersta centrum**

Den fördjupade översiktsplanen för Fagersta centrum antogs av kommunfullmäktige 1994-03-29. Denna FÖP fortsätter inte att gälla tillsammans med översiktsplanen. Riktlinjer och ställningstagande för utveckling av FÖP berörda områden omfattas i dag av FÖP Fagersta stad från 2017. FÖP Fagersta centrum är därför inaktuell och kommer sluta att gälla.

- **TÖP Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, Fagersta kommun**

Det tematiska tillägget till översiktsplanen för landsbygdsutveckling i strandnära lägen antogs av kommunfullmäktige 2011-11-22. I tillägget ges riktlinjer och ställningstaganden för att underlätta för bebyggelse av bostäder samt åtgärder och anläggningar för till exempel verksamheter, turism- och friluftsändamål i strandnära lägen. Tillägget har införlivats i översiktsplanen och är därför inaktuellt och kommer att sluta gälla.

Bebyggelse

Fagersta kommuns ambition är att långsiktigt växa och för att kunna göra det behövs bra förutsättningar och en stark framtidstro. Därför lyfter vi i översiktsplanen fram kommunens potential och pekar ut områden där kommunen kan se möjligheter för bebyggelseutveckling i enlighet med utvecklingsinriktningen.

Bebyggelseutvecklingen inom Fagersta kommun ska ske på ett hållbart sätt utifrån ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Inom kommunen ska det finnas en variation av bostäder och arbetsplatser med närhet till befintlig infrastruktur i attraktiva lägen. Stora delar av bebyggelseutvecklingen i kommunen ska ske inom och i anslutning till kommunens tätorter, men för att främja en levande landsbygd ska utvecklingen av bebyggelse även tillåtas i mer lantliga lägen.

Utvecklingen av bebyggelsen inom kommunen ska ske med hänsyn till miljömässiga, kulturhistoriska, arkitektoniska samt natur- och friluftslivsvärden som finns inom kommunen. Utveckling av befintlig och kommande bebyggelse ska gärna ske genom att använda innovativa och energieffektiva lösningar samt miljövänliga byggnadsmaterial.

Bostäder

I Fagersta kommun ska det finnas en mångfald av attraktiva boendemöjligheter i kommunens tätorter såväl som på landsbygden och i strandnära lägen. Tillkommande och befintliga bostadsområden ska erbjuda en god boendemiljö där närheten och tillgängligheten till natur- och friluftslivsområden, gång- och cykelvägar, infrastruktur och grundläggande service ska ses som en självklarhet.

Bostadsformerna i kommunen ska vara varierande i pris, storlek, läge och upplåtelseform. På detta sätt skapar vi boendeformer som passar för livets olika skeden från ung till gammal från ensamboende till barnfamilj. Genom att eftersträva och främja ett varierat bostadsutbud skapar vi även förutsättningar för flyttkedjor. Flyttkedjor skapar cirkulation på bostadsmarknaden och öppnar upp möjligheten för individer och hushåll att få den bostad som de behöver utefter deras levnadssituation.

Ställningstagande

- Kommunen ska arbeta för att främja en god arkitektur och form i samband med detaljplanering, bygglov och markanvisning.

Befintliga bostäder

Befintliga bostadsområden är en pågående användning utpekade utefter redan planlagda eller större sammanhållna bebyggelsegrupper. Användningen innebär att bostäder fortfarande ses som lämpligt och att mindre förändringar, förtätning och komplettering eventuellt kan tillåtas inom dessa områden. Större förändringar i områdets användning eller karaktär bör prövas genom detaljplanläggning.

Mindre förändringar, förtätningar eller kompletteringar ska prövas i enlighet med områdets eventuella detaljplan. I områden som saknar detaljplan ska mindre förändringar, kompletteringar och förtätningar prövas antingen genom förhandsbesked, bygglov eller upprättandet av en ny detaljplan eller planändring.

Särdragen i olika arkitekturstilar och stadsbyggnadsideal ska beaktas vid förändringar i den byggda miljön. Samtidigt ska den befintliga bebyggelsen kunna förändras så att den passar moderna krav och efterfrågan. Den byggda miljön ska spegla de olika tidsperioder då bebyggelseområdena är uppförda.

Ställningstagande

- Vid förändringar, kompletteringar och förtätning i befintliga bebyggelsemiljöer ska särskild hänsyn tas till den befintliga bebyggelsemiljön.

Grönstruktur i bebyggelsen

Grönstruktur utgörs av alla ytor som inte är bebyggda eller hårdgjorda. Det kan vara parker, skog och åkermark i eller i anslutning till tätorten, vattendrag och sjöar, trädgårdar, bostadsgårdar och så vidare. Grönstrukturen utgör en stor och viktig del av den offentliga miljön. Grönstrukturen har bland annat betydelse för boendemiljön för rekreation, för biologisk mångfald, ekosystemtjänster som identitetsskapare och för kulturmiljön. Grönstrukturen är en värdefull del av boendemiljön och kan också ha en positiv inverkan på de boendes hälsa. Den utgör också en viktig plats för den spontana leken för barn och ungdomar.

I Fagersta kommun är naturen aldrig långt borta. Det är dock viktigt att den bostadsnära naturmarken bibehålls, som en värdefull faktor för en god boendemiljö och som en ekosystemtjänst som bland annat kan fördröja dagvatten och sänka temperaturen vid värmeböljor. Inom bebyggelseområdena finns grönstruktur i form av parker, bostadsgårdar, alléer med mera. För att så många människor som möjligt ska kunna använda de offentliga grönområdena ska de till stora delar vara tillgängliga för de med funktionsvariation. Grönområdena ska också upplevas som trygga att vistas i.

Ställningstagande

- I enlighet med ställningstagande i FÖP Fagersta stad (s.54) ska kommunen ta fram en grönstrukturplan för att tydliggöra befintlig grönstruktur och hur den kan säkerställas, kompletteras och utvecklas.

Jordbruksmark och bebyggelseutveckling

I översiktsplanen har kommunen pekat ut områden för bebyggelseutveckling och LIS som omfattar jordbruksmark. I översiktsplanen tar kommunen inte ställning till om jordbruksmarken ifråga utgör brukningsvärd jordbruksmark i enlighet med 3 kap. 4 § MB utan hänvisar den prövningen till detaljplaneläggningen.

I översiktsplanen har berörda områden pekats ut främst utifrån behovet att tillskapa bostäder i attraktiva lägen, vid exempelvis vatten och utifrån kostnader för markåtgärder. Ett steg för att skapa incitament att bosätta sig i Fagersta kommun, men även utifrån ett boende- och finansieringsperspektiv, behöver kommunen peka ut dessa områden i översiktsplanen. Inom Fagersta kommun utgörs dessa områden i flera fall, även fast den totala markarealen är relativt begränsad, av jordbruksmark. Terrängen inom Fagersta kommun är även en mycket kuperad och man har sedan framtagandet av generalplanen 1974 konstaterat att den förutsättningen kommer medföra betydande exploateringskostnader för att förverkliga nya bostads- och verksamhetsområden. Områden som utgörs av jordbruksmark är oftast flackare och exploateringen brukar inte bli lika kostsam i jämförelse med kuperade skogsområden.

Detta resonemang är en generell utgångspunkt för kommunen, men den slutliga prövningen om förslagna markområden är lämpliga för bostäder eller verksamheter sker vid detaljplaneläggningen.

Verksamheter

I Fagersta kommun vill vi ha ett starkt näringsliv som bygger på en mångfald av verksamheter. För att skapa denna mångfald behöver den mark som pekas ut reflektera de behov som finns inom respektive bransch, existerande som ny. I översiktsplanen pekar vi ut cirka 200 hektar som skulle kunna lämpa sig för verksamheter. Lokaliseringen av verksamheter styrs i stor utsträckning utifrån vilka förutsättningar det finns på platsen och dess omgivning.

Besöksnäring och turism är något som är viktigt för Fagersta kommun. Sett till naturmiljön med vandrings- och cykelleder samt kommunens värdefulla kulturarv finns det potential för besöksnäringen att växa. En utvecklad besöksnäring bidrar till att skapa mer mångfald i kommunens näringsliv och bidrar därför till att bredda arbetsmarknaden inom kommunen. Utöver ett starkt näringsliv behöver även kommunen ha en bra beredskap för samhällsviktiga och värdegivande offentliga verksamheter såsom skolor, äldreboenden samt områden och lokaler för kultur och fritid. Inom Fagersta centralort pekar den fördjupade översiktsplanen för Fagersta stad ut förslag på markområden för utveckling av offentliga verksamheter.

Industriella verksamheter inom produktion och tillverkning, som oftast är transportintensiva, behöver lokaliseras till platser som ligger i nära anslutning till större vägar, järnväg och där det finns tillräckligt med effekt i elnätet. Dessa verksamheter behöver också ligga lite avskilt från områden där människor bor, då verksamheten kan skapa olika typer av störningar och risker. I översiktsplanen har vi för industriella och logistiska verksamheter pekat ut områden som ligger i anslutning till befintliga verksamhetsområden såsom Fårbo, Hyttbäcken och Norra industriområdet. Dessa områden ligger i anslutning till större vägar, järnväg och i avskilda lägen på avstånd från större bostadsområden.

Sedan finns det verksamheter med en begränsad omgivningspåverkan. Dessa verksamheter som till exempel detaljhandel, partihandel och kontor har en mindre påverkan på sin omgivning. Då dessa verksamheter inte ska, i någon betydande utsträckning, innebära några störningar på sin omgivning kan dessa verksamheter lokaliseras närmare områden där människor bor. I översiktsplanen har vi pekat ut områden som ligger närmare befintlig bebyggelse, men som avskiljs från dessa genom en väg eller vegetation.

Komplettering och utveckling av verksamheter i befintliga och nya områden

Mindre handel och service kan i vissa fall ses som en lämplig och passande komplettering i befintliga och nya bostadsområden. Ett exempel kan vara ett sommarcafé som ligger i ett attraktivt läge i närheten av befintliga bostäder. Utifrån intresse eller behov för att möjliggöra etableringen av en viss verksamhet ska kommunen utifrån verksamhetens art och förutsättningarna på platsen pröva lämpligheten av kompletteringen genom detaljplanläggning, bygglov eller förhandsbesked.

Kommunen ser positivt på att befintliga verksamheter inom kommunen utvecklas och växer. Utveckling av en befintlig verksamhet kan till exempel innebära investeringar i nya byggnader, maskiner eller ett behov av ett större verksamhetsområde. Utvecklingen av befintliga verksamheter ska prövas efter verksamhetens art och förutsättningarna på platsen.

Verksamheter i Ängelsberg

Ängelsberg är beläget vid nordöstra delen av Åmänningen och är efter centralorten, kommunens största samhälle. Området innefattar bostadsbebyggelse, äldre kulturminnesmärkt bebyggelse (inkl. herrgård och bruk) samt en badplats och gästhamn. I området finns fortfarande viss service kvar bestående av bibliotek, restaurang och sommarkafé samt Besökscentrum. Här finns även ett väl utbyggt vägnät, järnvägsspår med station samt busslinje med hållplatser.

Inom Ängelsberg finns Engelsbergs bruk vilket är ett världsarv, utöver det präglas Ängelsberg starkt av den äldre kulturmiljön på orten. Av särskilt kulturmiljöintresse är herrgårdsmiljön, masugnen, hammarsmedjan, Oljeön samt flera lämningar efter järnframställning.

Ängelsberg är en ort som har potential att växa och utvecklas. Fagersta kommun ser positivt på att Ängelsberg kan kompletteras med mindre serviceinrättningar utifrån efterfrågan och behov. Kommunen ser även positivt på att befintliga verksamheter på orten ska få möjligheten att utvecklas och expandera. Därför redovisar översiktsplanen övergripande men även områdesspecifika ställningstaganden för utvecklingen av verksamheter i Ängelsberg.

Områden för offentliga verksamheter

Utvecklingen av offentliga verksamheter är samhällsviktiga funktioner som väger tungt i den kommunala planeringen. Utvecklingen av offentliga verksamheter ska först och främst hänvisas till avsedda områden inom Fagersta centralort. Rekommendationer och utpekade områden för utveckling av offentlig service finns redovisade i FÖP Fagersta stad från 2017.

För att komplettera FÖP:en har vi i vägledningarna för mark- och vattenanvändning tagit ett ställningstagande att kommunen vid detaljplanläggning ska ta hänsyn till och möjliggöra för offentliga verksamheter om kommunen ser ett behov.

Kommunen ser ett mindre behov av markområden för utveckling av offentliga verksamheter i mer externa lägen sett till Fagersta och Ängelsberg. I samrådsförslaget till översiktsplanen pekar kommunen inte ut förslag på specifika platser som skulle kunna lämpa sig för småskalig offentlig verksamhet.

Ställningstagande

- Prövning av offentliga verksamheter på landsbygden kan, beroende på verksamhetens art och omfattning, komma att prövas genom förhandsbesked eller detaljpanelläggning.

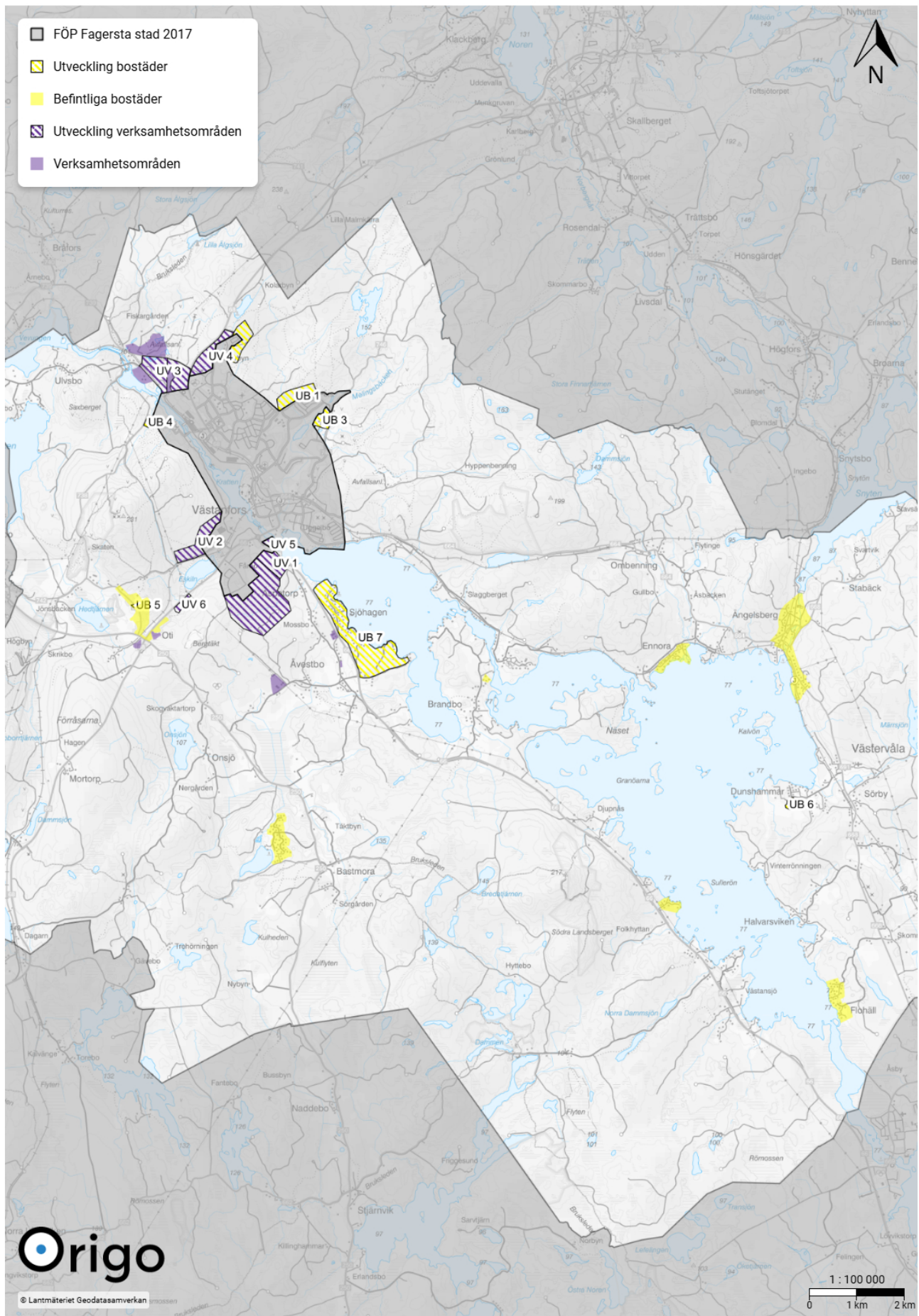
Generella riktlinjer

- Vid detaljplaneläggning bör dagvattenhanteringen inom området utredas. Öppna dagvattenlösningar främjas då de kan bidra till boendemiljön i området och biologisk mångfald. Dagvattnet ska fördröjas och renas lokalt där så är möjligt.
- Vid detaljplaneläggning av områden bör en VA-utredning genomföras för att undersöka möjligheten att ansluta området till det kommunala vatten- och avloppsnätet.
- Vid detaljplaneläggning ska hänsyn tas till de friluftslivs- och naturvärden som finns inom området. Stigar och gröna kopplingar till intilliggande naturområden ska vara tydliga.
- Vid detaljplanläggning ska områdenas eventuella naturvärden utredas.
- Vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked ska hänsyn tas till påverkan på nybebyggelse utifrån ett förändrat klimat.
- Vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked ska hänsyn tas till totalförsvarsintressen i enlighet med den gällande vägledningen från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Mer info finns under rubriken ”Risk och hälsa” under kommunala hänsynsområden.
- Vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked i anslutning till sjöar och vattendrag ska de gällande utgångspunkterna för bedömning av översvämningsrisk beaktas.
- Vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked ska riskerna avseende ras, skred och erosion beaktas. Hänsyn ska även tas utifrån förutsättningarna av ett förändrat klimat.
- Vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked ska eventuellt buller från trafik och verksamheter undersökas och vid behov bör utredningar genomföras.
- Vid bygglov och detaljplanläggning för konstruktioner högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse ska MSB:s verksamhet för Rakel och ledningssystem och Försvarsmakten remitteras.
- Vid detaljplanering av nya bebyggelseområden ska utrymmen som krävs för en god avfallshantering tryggas. Ny bebyggelse ska ha en gemensam avfallshantering i bästa möjliga läge eftersträvas. Vid nybyggnation ska även tomtens storlek eller vägens bredd och utformning klara vändplats för avfallshantering. Vid enskilda avloppslösningar ska framkomligheten för tömningsfordon säkerställas. Behov av utrymmen för fastighetsnära insamling ska även beaktas.
- Vid exploatering och andra tillståndspliktiga åtgärder inom tillrinningsområdet för en grundvattenförekomst ska eventuell påverkan på grundvattnet beaktas.

Generella riktlinjer

- Vid detaljpanelläggning intill transportleder för farligt gods behöver området utformas efter skyddsavstånd kopplat till transporterna av farligt gods inom eller i anslutning till planområdet. Planläggning som medger exploatering inom 150 meters avstånd från en farligt gods led ska föregås av en riskhanteringsprocess.
- Vid bygglov och detaljplanläggning för konstruktioner högre än 20 meter ska Luftfartsverket remitteras. Vid lokalisering av höga objekt inom MSA-ytorna för Västerås flygplats och Borlänge flygplats ska samråd även ske med berörd flygplats.
- Vid planläggning ska samråd genomföras med berörda nätägare.
- Räddningstjänstens insatsmöjligheter ska beaktas vid lämplighetsprövning i samband med förhandsbesked, bygglov eller detaljplan.

Mark- och vattenanvändning - Bebyggelse

Karta med redovisning av förslagen mark- och vattenanvändning

Utvecklingsområden för bostäder (UB)

I lägen där kommunen ser potential att utveckla nya bostadsområden eller att utöka befintliga bostadsområden, har kommunen pekat ut så kallade utvecklingsområden för bostäder även förkortat UB.

Till varje UB-område finns en beskrivning och en motivering till varför området har pekats ut samt vilka förutsättningar det finns på platsen. Till varje område finns även en vägledning som ska fungera som ett stöd i eventuella framtida plan- och bygglovsprocesser.

Numreringen av UB-områdena grundar sig inte i någon kommunal prioritering utan mer för att lättare kunna särskilja dem på en översiktlig karta.

Områdena är ungefärligt avgränsade. Vissa områden omfattas även av illustrationskartor som ska lyfta fram de idéer och förutsättningar som beskrivs i text.

UB 1 Norra Hindric – Pers

Beskrivning och motivering

Området ligger i den nordöstra delen av Fagersta centralort intill det befintliga bostadsområdet Hindric-Pers. Området består av skogsmark och sluttar i sydlig riktning ner mot Melingssjön. Marken består till stor del av jordarten morän vilket kan ses som en gynnsam jordart för grundläggning av bostadshus. Inom området föreslås byggnation av enbostadshus, radhus, parhus, kedjehus eller flerbostadshus. Då området är kuperat kan förslagsvis suterränghus vara lämpliga inom området. Området får även, vid behov, kompletteras med offentlig service i form av exempelvis skola och vårdboende med mera. Avstånd till olika typer av service, såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och två kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Expansion sker genom utbredning av centralortens östliga delar i anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i ett attraktivt läge.

Hänsyn och avvägning

Natur

Östra delen av området ligger inom länets naturvårdsplan för friluftslivs- och landskapsområden, ”Fa:b - Område mellan Fagersta och Norberg” vilket är klassat som ett lättillgängligt närströvsområde för tätorterna Fagersta och Norberg. Genom området rinner en mindre bäck med utlopp i Melingssjön.

Risker

I lågpunkts- och flödesvägskarteringen har det inom området identifierats potentiella flödesvägar och områden med särskild översvämningrisk som kan utvecklas i samband med skyfall.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger i anslutning till det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Nya tillkommande bostäder ska anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Väglledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Biltrafikförsörjningen av området kan förslagsvis ske via Svedjevägen. För att minska inverkan av tillkommande biltrafik på det befintliga bostadsområdet rekommenderas att infart till området förläggs i släppet mellan bostadsområdet Hindric-Pers och Per-Ols. Gång- och cykelvägar kan anslutas på flera ställen längs med Svedjevägen.

UB 2 Östra Rönningen

Beskrivning och motivering

Området ligger i den norra utkanten av Fagersta centralort intill det befintliga bostadsområdet Rönningen. Området ligger även i närheten av friluftslivsområdet Kolarbysjön, som bland annat innehåller ett nätverk av stigar och en badplats. Området består till stor del av jordarten morän vilket kan ses som en gynnsam jordart för grundläggning av bostadshus. Inom området föreslås byggnation av enbostadshus, radhus, kedjehus, parhus eller småskaliga flerbostadshus. Området får även, vid behov, kompletteras med offentlig service i form av exempelvis ett vårdboende eller skola. Avstånd till olika typer av service, såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och två kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Expansion sker genom utbredning av centralortens nordöstliga delar i anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i ett attraktivt läge.

Hänsyn och avvägning

Natur

Östra delen av området ligger inom länets naturvårdsplan för friluftslivs- och landskapsområden, ”Fa:b - Område mellan Fagersta och Norberg” vilket är klassat som ett lättillgängligt närströvområde för Fagersta och Norberg.

Risker

Området har lågpunkts- och flödesvägskarterats. Inom området finns det eventuella flödesvägar samt riskområden som kan utvecklas i samband med skyfall.

Trafik, vatten och avlopp (VA)

Området har i samband med tidigare utvecklingsplaner projekterats för möjlighet till framtida utvidgning av det befintliga bostadsområdet och det finns i dagsläget vissa planerade lägen för in- och utfart samt ett dimensionerat VA-nät.

Väglledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.

UB 3 Norra Paradiset

Beskrivning och motivering

Området ligger i den östra utkanten av Fagersta centralort intill det befintliga bostadsområdet Paradiset. Området består av före detta åkermark och ligger vid Melingsbäckens utlopp i Melingssjön. Inom området finns i dagsläget en gård innehållande en bostadsbyggnad och ett mindre antal ekonomibyggnader. Jordarten inom området utgörs av övervägande del lera-silt, vilket kan kräva anpassade grundläggningsformer för bebyggelse. Inom området föreslås byggnation av enbostadshus, radhus, parhus eller kedjehus. Avstånd till olika typer av service, såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och två kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Expansion sker genom utbredning av centralortens östliga delar i nära anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i ett attraktivt läge.

Hänsyn och avvägning

Natur

Området ligger delvis inom och angränsar en salamanderlokal benämnd som ”Fa:14 – salamanderlokal vid Meling”. Enligt rekommendationerna i länets naturvårdsplan ska damm och levnadsmiljöer för groddjuren bevaras. Området ligger även inom länets naturvårdsplan för friluftslivs- och landskapsområden, ”Fa: b - Område mellan Fagersta och Norberg” vilket är klassat som ett lättillgängligt närströvområde för tätorterna Fagersta och Norberg.

Stora delar av området berörs av strandskydd ifrån intilliggande vattendrag och gruvhål. Strandskyddet för området kan vid framtida planläggning komma att upphävas.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger inom verksamhetsområde för vattentjänster. Därför finns kommunalt vatten inom området, men kommunalt avlopp saknas. Området ska vid nybyggnation även anslutas till det kommunala avloppsnätet.

Risker

Skredrisken för området har utvärderats och har klassat som att ha en god säkerhet. Vid planläggning av området kan skredrisken behövas utredas vidare.

I anslutning till området ligger Bäckgruvan. Brytning i gruvan pågick från slutet på 1800-talet fram tills slutet på 1940-talet. Brytningen av gruvan drevs ner till 160 meters djup. Ortspridning återkommer på en nivå mellan 60 meter och 160 meters djup. Vissa orter sträcker sig upp under områdets södra delar. Gruvkarta återfinns på SGUs geolager för gruvkartor. Namn: Bäckgruvefältet, Västanfors, Gruvkarta 437.

Fornlämningar och kulturmiljövård

Inom och i anslutning till området finns fornlämningar i form av ett vägmärke vid Gamla Norbergsvägen och ett hyttområde. Marken i anslutning till hyttområdet är även klassat som ett potentiellt föroreningsskadat område med riskklass 3, vilket innebär en måttlig risk.

Den norra delen av området angränsar till område utpekad i kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun. Området är betecknat som Nr.5 Meling och avser att skydda det hyttruiner som finns i anslutning till området. Rekommendationer för krav på utformning av tillkommande bebyggelse finns inte redovisat.

Jordbruksmark

Stora delar av området utgörs av jordbruksmark i träda.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Hänsyn ska tas till fornlämningarna och beskrivas i samband med detaljplaneläggning av området.
- Hänsyn ska tas till den intill liggande salamanderlokalen. Eventuell påverkan ska utvärderas och beskrivas. Bebyggelseområdets omfattning kan behöva anpassas i samband med detaljplaneläggning av området.
- Vid detaljplaneläggning av området bör en riskutredning tas fram med hänseende till de eventuella gruvrisker som finns i anslutning till området.
- Vid detaljplaneläggning av området bör en geoteknisk utredning tas fram för att utvärdera och specificera passande grundläggningsmetoder för området samt vidare utvärdera skredrisken.
- Biltrafikförsörjning av området kan ske via befintlig väg ansluten till Gamla Norbergsvägen.
- Vid detaljplaneläggning av området kan en trafikutredning behövas tas fram för att utvärdera om vägstandarden är tillräcklig för att fungera som tillfartsväg.
- Vid detaljplaneläggning av området bör man utreda möjligheten att anlägga en ny gång- och cykelväg mellan området och det befintliga bostadsområdet Paradiset. I dagsläget tillåter gällande plan, för Paradiset, att en gång- och cykelväg förläggs längs med Melingssjöns södra strand. Enligt gällande plan skulle en anslutning till gång- och cykelvägen kunna ske i den sydvästra delen av området, närmast befintlig bebyggelse i området Paradiset. En vidareutveckling av en gång- och cykelbana runt hela Melingssjön skulle vara av stort värde för boendemiljön i området och Fagersta i stort.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokalisering utredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om detaljplanläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

UB 4 Fageråsen

Beskrivning och motivering

Området ligger i den västra utkanten av tätorten och ligger i nära anslutning till det befintliga bostadsområdet Andra sidan. Området består av före detta åkermark och sluttar ner mot en intill liggande damm och mindre vattendrag. I anslutning till området finns ett skogsområde som innehåller ett nät av stigar och motionsspår. Inom området föreslås byggnation av friliggande enbostadshus eller flerbostadshus för att diversifiera boendeformerna på Andra sidan. Jordarten inom området utgörs av lera-silt, vilket kan kräva anpassade grundläggningsformer för bebyggelse. Avstånd till olika typer av service såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och två kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Expansion sker genom utbredning av centralortens västra delar i anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i ett attraktivt läge.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger inom riksintresse för naturvården benämnt ”Kalkstråket – Norberg Fagersta”. Med bakgrund i att riksintresseområdet utgör totalt cirka 800 hektar bedömer kommunen att en noggrannare bedömning inför detaljplaneläggning tillsammans med länsstyrelsen kommer ge svar i vilken grad bebyggelse inom området påverkar riksintresset.

Natur

Området ligger inom, enligt länets naturvårdsplan, betecknat ”Fa:02 Semlaområdet”. Området är beskrivet att ha en rik kalkflora med lövskog där det också förekommer ädellövträd. Den mindre dammen i området kan utgöra en levnadsmiljö för groddjur. Detta bör man utreda vidare i samband med detaljplaneläggning av området.

Risker

Området ligger cirka 800 meter ifrån ett industriellt verksamhetsområde. Verksamhetsområdet kan alstra eventuellt buller och utsläpp.

Inom området finns ett mindre utpekad område för risk för skred i finkoring jordart. Riskområdets relevans bör undersökas i samband med planläggning.

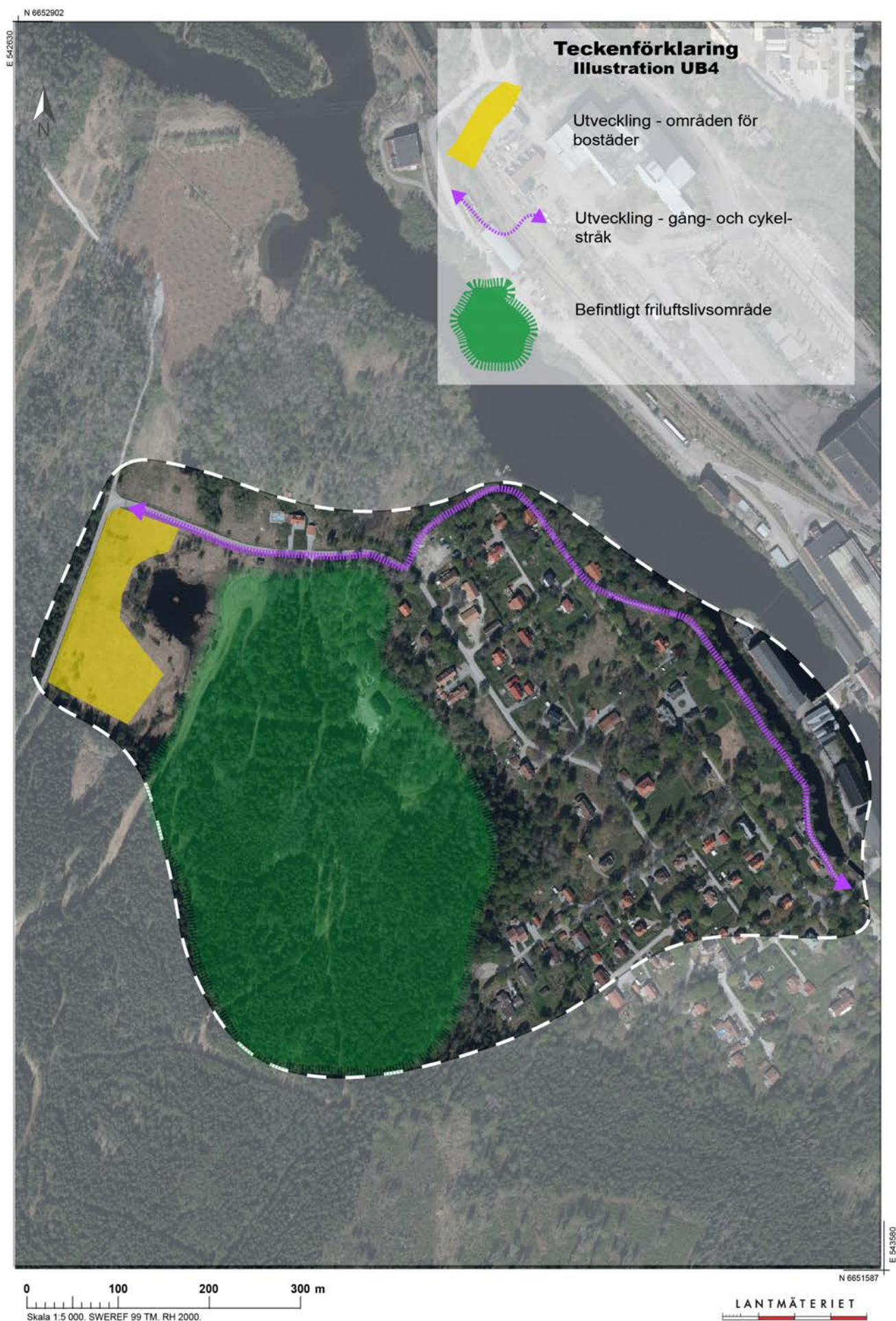
Vatten och avlopp (VA)

Området ligger i anslutning till det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Nyttillkommande bostäder ska anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Vägläggning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Bebyggelse i området bör i sin utformning anpassas till den befintliga kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljön som finns på Andra sidan.

- Området ligger inom riksintresse för naturvården. Området bör därefter vid en detaljplaneläggning naturinventeras för att bedöma exploaterings inverkan på naturvärdena i området samt riksintresset.
- Vid detaljplaneläggning bör eventuellt buller från verksamhetsområdet på andra sidan Kolbäcksån utredas.
- Vid detaljplaneläggning bör eventuell inverkan från nedfall från verksamhetsområdet utredas.
- Vid detaljplaneläggning av området bör man utreda möjligheten att anlägga en separerad gång- och cykelväg från planområdet längs med Hedkäravägen till Herrgårdsvägen för att sedan ansluta till den befintliga gång- och cykelvägen längs med Strömsholms kanal.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokalisering utredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om detaljplanläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

Karta med illustration av föreslagna mark- och vattenanvändning

UB 5 Hedkärra

Beskrivning och motivering

Området ligger väster om centralorten och ligger i anslutning till det befintliga bostadsområdet i Hedkärra. Området består av åkermark. För att behålla Hedkärras lantliga karaktär föreslås bebyggelse i form av friliggande enbostadshus. För skala och utformning bör hänsyn tas till den befintliga bebyggelsemiljön i området. Jordarten inom området utgörs av morän med inslag av lera-silt. Avstånd till olika typer av service som skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och fem kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Expansion sker här i ett attraktivt lantligt läge strax utanför centralorten. Området ligger i anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur. Detta område erbjuder närhet till fritidsaktiviteter som ridning, golf, skidåkning, vandring med mera samtidigt som avståndet till Fagersta centralort, med service och arbetsplatser, är relativt kort.

Hänsyn och avvägning

Risker

Området ligger inom ett markområde med hög mark radonhalt ($> 50\,000\text{ Bq/m}^3$ jordluft). En noggrannare undersökning av radonhalten bör utföras innan byggnation. Byggnationen bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

Inom och i anslutning till området pågår djurhållning av hästar. Djurhållningen kan komma att orsaka störningar för boende inom föreslaget område i form av flugor, allergener och lukt. Det finns idag inga tydliga avståndsangivelser för hur nära ny bebyggelse kan tillåtas djurhållning, men då Hedkärra starkt präglas av denna djurhållning är det något som kommunen vill bevara. Vid exploatering av området ska intressenten upplysas om detta för att minska risken för konflikt mellan djurhållningen och intresset att exploatera. Hedkärra har en lantlig prägel i och med det bör boende i området ha större acceptans mot störningar som exempelvis lukt och flugor.

Området är lågpunkts- och flödesvägskarterat. Inom området finns mindre men även större potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

Reservvattentäkt för Fagersta tätort utgörs av en grundvattentäkt i Hedkärra. Den yttre skyddsgränsen för vattentäkten angränsar området på andra sidan Otivägen. Vid detaljplaneläggning behöver exploaterings påverkan på vattenskyddsområdet utvärderas.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger i anslutning till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Tillkommande bebyggelse inom området ska anslutas till det kommunala vatten- och avlopps nätet.

Jordbruksmark

Delar av området omfattar jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringsutredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

UB 6 Dunshammar

Beskrivning och motivering

Området ligger cirka tre kilometer söder om tätorten Ängelsberg vid Åmänningens östra strand. I anslutning till området finns ett mindre bostadsområde. Området består till störst del av skogsmark. Området kan förslagsvis kompletteras med cirka fem till tio friliggande enbostadshus eller fritidshus. Slutligt antal fastigheter lär bedömas efter att förutsättningarna för att lösa vatten och avlopp har utretts. Området kan även kompletteras med mindre serviceinrättningar eller verksamhet med koppling till kanalmiljön. Jordarten inom området består till stora delar av morän och postglacial lera. Avstånd till kollektivtrafik är cirka en kilometer. Avstånd till service och handel är till Fagersta cirka en och en halv mil och till Virsbo cirka sex kilometer. Närmaste kommunal skola ligger i Fagersta.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningens övergripande strategi för en levande landsbygd. Utveckling kan ske i ett lantligt och attraktivt läge i anslutning till befintlig bebyggelse och infrastruktur. Komplettering av bebyggelse i området kan skapa förutsättningar att förbättra kommunikationer, uppkoppling och service i Dunshammar. Ny bebyggelse skulle även kunna ge ett utökat befolkningsunderlag för kommunens service, till exempel i Ängelsberg men också på andra sidan kommungränsen i Virsbo. Åtgärder skulle även främja turismen kring Ängelsberg med ett ökat antal besökande som följd.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området närmast strandlinjen ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftsliv och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Åmänningen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas negativt av en exploatering. Angående den upplevda tillgängligheten till strandområdet är området redan bebyggt och ett nytt bebyggelseområde kommer därför inte ytterligare försämra tillgängligheten utan istället komplettera den befintliga bebyggelsen.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Natur

Enligt statusklassning i VISS har Åmänningen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesvägs- och översvämningskarterat. Området berörs inte av översvämningszon för 100-års, 200-års eller högsta flöde. Inom området finns mindre potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra Åmänningens ekologiska status bör möjligheterna att ordna en gemensam avloppslösning för de tillkommande bostäderna utredas.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation. Kompletterande byggnation av tre fastigheter kan prövas inom ramen för förhandsbesked.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringsutredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning samt lovgivning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

UB 7 Sjöheden - Köpmanhamn - Isnäset

Beskrivning och motivering

Området ligger söder om centralorten Fagersta vid sjön Stora Aspen. Området omfattar det befintliga bostadsområdena i Sjöheden, Köpmanhamn och Isnäset. Inom området ser kommunen positivt på att fler bostäder utvecklas och att befintlig bebyggelse kompletteras.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Området ligger strax utanför centralorten i ett attraktivt strandnära läge som i framtiden skulle kunna utvecklas till en ny nod med attraktiva bostäder, tillgång till kollektivtrafik, säkra gång- och cykelvägar och vid behov, en tillgänglig offentlig service.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området närmast strandlinjen ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftsliv och kulturmiljövården för "Strömsholms kanal, Kolbäckån". Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäckån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt att påverkas negativt av en exploatering, då området i stora delar redan är bebyggt. Bebyggelsekompletteringen kan ses som en utveckling av det befintliga bebyggelsestråket som går mellan Sjöheden, Köpmanhamn och Isnäset.

Angående den upplevda tillgängligheten till strandområdet är stora delar av området redan bebyggt, men ytterligare bebyggelsekomplettering skulle kunna påverka den upplevda tillgängligheten till området. Vid bebyggelsekomplettering i anslutning till strandområdet ska tillgängligheten säkerställas genom fri passage mellan bebyggelse och strandlinje. Vid detaljplanläggning ska man även ta hänsyn till de friluft- och naturvärden som idag kännetecknar området.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Natur

Området ligger inom länets naturvårdsplan, "Fa:h - Stora Aspen med omgivning". Området är beskrivet som Fagerstas bästa fågelokal. Området ligger även i anslutning till område i länets naturvårdsplan, "Fa 22 - Backgårdskärret med angränsande hagmarker och lövdungar samt Åvestboån". Området hyser stora värden för natur- och friluftslivet och ska inte exploateras. Enligt statusklassning i VISS har sjön Stora Aspen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området är översvämnings-, lågpunkts- och flödesvägskarterat. Området berörs i en mindre omfattning av 100-års och 200-års flöde längst med strandlinjen. Vid beräknat högsta flöde påverkas främst bebyggelse som ligger i direkt anslutning till strandlinjen. Området mellan Sjöheden och Köpmanhamn, som ligger på en lägre nivå än sin omgivning, påverkas av beräknat högsta flöde samt riskområde som kan utvecklas vid skyfall.

Inom området finns mindre potentiella flödesvägar samt riskområden som kan utvecklas vid skyfall.

Området ligger i anslutning till väg 66 som förbinder Fagersta med Västerås och Ludvika. Vägen är en rekommenderad färdväg för farligt gods. Detta medför risker för eventuell bebyggelse som ligger i nära anslutning till väg 66. Väg 66 alstrar även trafikbuller. Eventuell bullerpåverkan och risker ska utredas från fall till fall då förutsättningarna och närheten till väg 66 varierar inom området.

Delar av området i anslutning till strandlinjen omfattas av aktsamhetsområden för skred. Dessa aktsamhetsområden ska bedömas i samband med detaljplanläggning.

Biltrafik

Området ligger i anslutning till väg 66 som ansluter till områdets respektive delar genom tre infarter. Den norra och södra infarten till Sjöheden respektive Isnäset, bedömer kommunen ha den kapacitet för att klara en ökad trafikbelastning. Angående infarten från väg 66 till Köpmanhamn ser kommunen vissa problem sett till kapacitet och till trafiksäkerhet. Trafikförsörjningen till Köpmanhamn bör undersökas vidare i samband med framtagande av ett detaljplaneprogram.

Gång- och cykel

Kommunen eftersträvar att förbättra möjligheterna att gå och cykla från, till och mellan dessa områden och vidare mot Fagersta centralort. Kommunen har i detta skede identifierat behovet av en säker passage vid väg 66 för att förbättra tillgängligheten och säkerheten för gång- och cykeltrafikanter. Vart denna gång- och cykelkoppling ska förläggas samt lämpligt läge på en eventuell planskildhet, ska hanteras i samband med framtagandet av ett detaljplaneprogram.

Kollektivtrafik

Ett stärkt befolkningsunderlag i Sjöheden-Köpmanhamn-Isnäset skulle kunna förbättra förutsättningarna för kollektivtrafikförbindelser från och till området. Framtida hållplatslägen och linjedragning ska samrådats med kollektivtrafikmyndigheten.

Vatten och avlopp (VA)

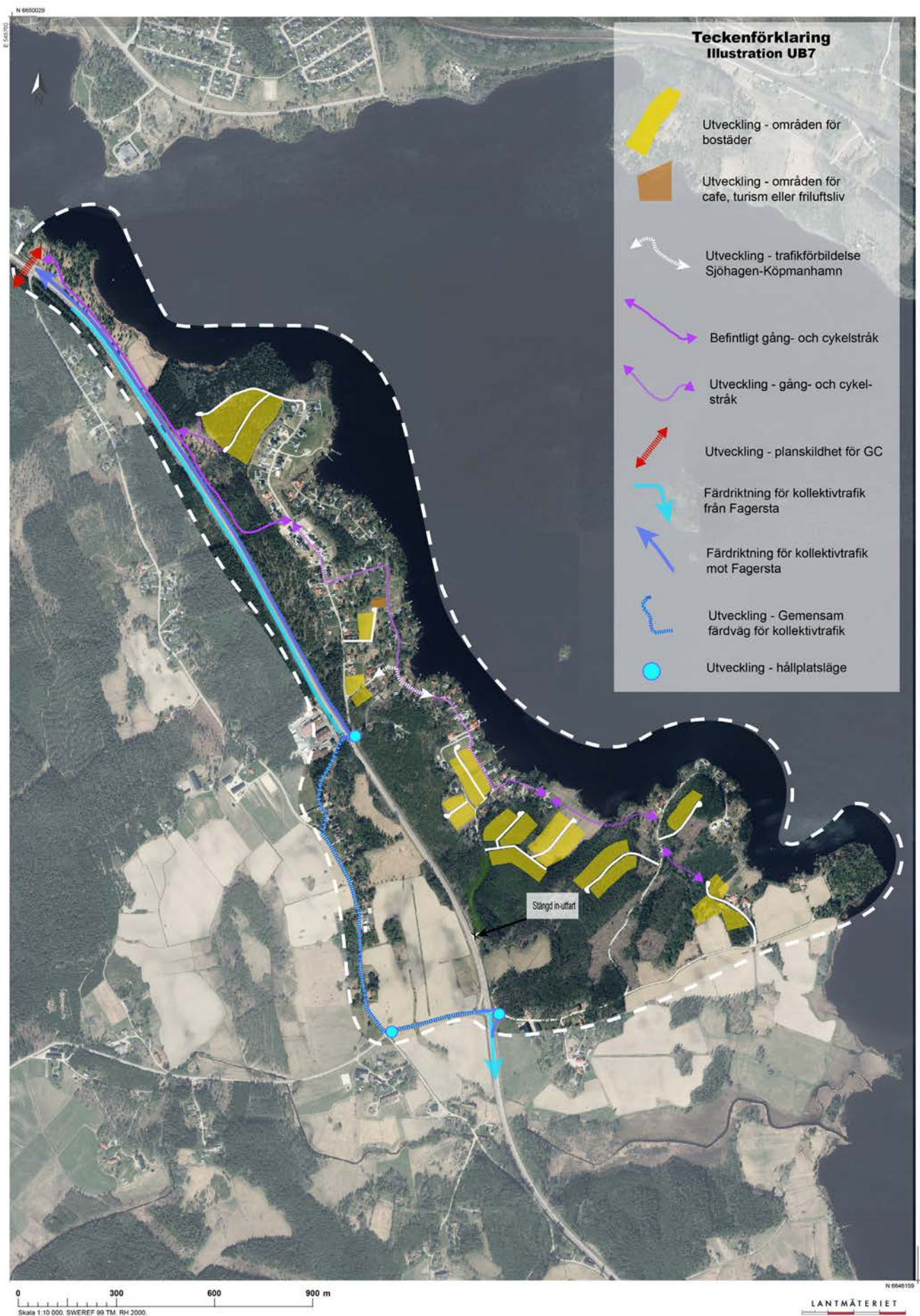
Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra sjön Stora Aspens ekologiska status bör möjligheterna att ordna en gemensam avloppslösning för de tillkommande bostäderna utredas.

Jordbruksmark

Vissa delar av området omfattar jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid framtagande av detaljplaneprogram ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringsutredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

Karta med illustration av förslagen mark- och vattenanvändning

Utvecklingsområden för verksamheter (UV)

Kommunen har pekat ut utvecklingsområden för verksamheter i lägen där kommunen ser potential att utveckla nya verksamhetsområden eller att utöka befintliga verksamhetsområden.

Till varje UV-område finns en beskrivning av området och en motivering till varför området har pekats ut samt vilka förutsättningar det finns på platsen. Till varje område finns även en vägledning som ska fungera som ett stöd i eventuella framtida plan- och bygglovsprocesser.

Numreringen av UV-områdena grundar sig inte i någon kommunal prioritering utan mer för att lättare kunna särskilja dem på en översiktlig karta.

Områdena är ungefärligt avgränsade och vissa områden omfattas även av illustrationskartor som ska lyfta fram de idéer och förutsättningar som beskrivs i text.

Vissa områden har särskilda förutsättningar som kan vara gynnsamma ur ett etableringsperspektiv. Nedan lyfts tre faktorer som kan vara av särskild vikt.

Område med mest el-effektkapacitet

- UV3 Semla delområde 1 och 2

Område mest gynnsamt för ytkrävande verksamheter

- UV1 Fårbo delområde 1

Område där järnvägsanslutning för godstrafik kan utredas

- UV2 Hyttbäcken
- UV3 Semla delområde 2

UV 1 Fårbo

Beskrivning och motivering

Området ligger i anslutning till det befintliga verksamhetsområdet Fårbo i den sydvästra utkanten av Fagersta centralort. Området utgörs av skogsmark och omfattar cirka 100 hektar. Jordarten inom området består till störst del av morän. Området har i översiktsplanen delats upp i två delområden då kommunen ser olika verksamhetsinriktningar för delområdena. Delområdena har goda kommunikationsförbindelser till väg 68 respektive väg 66.

Delområdena är utpekade i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Utvecklingen av verksamheter ska ske i västlig riktning till områden anslutna till väg 68 eller 66. Fårbo är ett befintligt verksamhetsområde som sedan kommunens generalplan från 1973 pekats ut för utveckling av verksamheter och industri.

Området är i sin skala stort och lämpar sig för en variation av verksamheter. Delområde 1 ansluter till det befintliga verksamhetsområdet och avses innehålla ytkrävande verksamheter inom industri, lager och distribution. Delområde 2 avses vara en utökning av det befintliga verksamhetsområde som ligger i direkt anslutning till väg 66. Området lämpar sig för verksamheter med en begränsad omgivningspåverkan och som vill dra nytta av skyltläget vid väg 66. Vid brist på lämplig mark inom de centrala delarna av Fagersta kan området även tillåtas att kompletteras med verksamheter inom detaljhandel.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Den östra delen av området, närmast sjön Stora Aspen, angränsar riksintresseområde för friluftsliv och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas negativt då området är avskilt från strandområdet genom väg 66 samt en betydande höjdskillnad.

Riksintresset för kulturmiljövården kan eventuellt komma att påverkas av en exploatering i delområde två. Delområde 2 ligger på en höjd och byggnation inom området skulle kunna ha en inverkan på landskapsbilden och därmed upplevelsen av området sett från kanalmiljön. Vid exploatering ska byggnationen inom området anpassas för att minska den negativa inverkan på landskapsbilden.

Natur

Inom området finns kända naturvärden i form av sumpskog. Sumpskogen har en naturvärdesklass 3 vilket innebär ett påtagligt naturvärde med påtaglig betydelse för biologisk mångfald. Vid detaljplaneläggning av området bör en naturvärdesinventering genomföras för att ge ett bättre beslutsunderlag för hanteringen av båda delområdenas potentiella naturvärden. Inom delområde 1 och 2 går även mindre vattendrag.

Området omfattas av en översiktlig geoteknisk undersökning av VIAK AB från 1974. Undersökningen konstaterar att man inom delområdet 1 och 2 kan utföra mark- och grundläggningsarbeten för stora, plana trafik-, lager- och byggnadsytor.

Risker

Området är lågpunkts- och flödesvägskarterat. Inom delområde 1 och delområde 2 går potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall. Delområde 1 och 2 samt väg 66 påverkas inte av någon översvämningszon.

Båda delområdena ligger inom högriskområde för radon. Vid exploatering bör en noggrannare undersökning av radonhalten utföras innan byggnation. Byggnation bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

Delområde 1 angränsar till Solgruvan. Solgruvan är ett före detta dagbrott där brytning pågick mellan 1772–1896. Vid planläggning i anslutning till gruvan bör riskerna med gruvområdet undersökas och utvärderas.

Trafik

Delområdena ligger i anslutning till väg 66 respektive väg 68. Väg 66 är en viktig regional kommunikationsled som förbinder Fagersta med Västerås, Mälardalen, Ludvika och Dalarna. Väg 68 förbinder Fagersta med Örebro, Avesta och Gävle.

En utveckling av dessa två verksamhetsområden kommer att påverka trafikeringen av vägsträckorna med en ökad andel tungtrafik, persontrafik och oskyddade trafikanter som färdas längs med vägen. För att minska påverkan på vägen ska befintliga in- och utfarter användas.

För delområde 1 bedömer kommunen i detta skede att den befintliga trafiklösningen för in- och utfart till området, med ett vänstersvängfält för trafik med färdriktning emot Ludvika/Örebro, kan hantera en begränsad trafikökning till och från området. Vid ett större exploateringstryck i området kan trafikökningen på väg 68 innebära en för stor belastning på den befintliga trafiklösningen, detta kan i sin tur innebära störningar på aktuell vägsträcka. Trafiklösningen behöver ses över och bedömas i samband med detaljplanläggning eller åtgärdsvalstudie.

För delområde 2 och väg 66 bedömer kommunen i detta skede att den befintliga trafiklösningen för in- och utfart med ett vänstersvängfält för trafik i färdriktning emot Fagersta kan hantera en ökad trafikbelastning. Kommunen bedömer, i detta skede, att en exploatering av området kommer inte avsevärt påverka trafikeringen av vägsträckan på ett negativt sätt.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. Enligt statusklassning i VISS har sjön Stora Aspen en måttlig ekologisk status. För att inte försämra sjön Stora Aspens ekologiska status bör området anslutas till det kommunala VA-nätet.

Planprogram

Då området omfattar ett större markområde bör planprocessen förslagsvis inledas med framtagande av ett planprogram för att identifiera en lämplig etappindelning för byggnation inom området.

Vägledning delområde 1

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid detaljplaneläggning bör en naturinventering av området genomföras för att kunna bedöma och avgränsa området efter identifierade och utvärderade naturvärden.
- I samband med detaljplaneläggning av området bör en trafikutredning genomföras för att kunna bedöma inverkan och kapacitet för befintlig trafiklösning på väg 68. Utredningen bör även vid behov identifiera åtgärdsförslag i samarbete med Trafikverket.
- Vid detaljplaneläggning i anslutning till Solgruvans gruvområde bör en riskutredning tas fram för att bedöma och utvärdera eventuella risker kopplade till gruvområdet.
- Trafikförsörjning till nya områden bör ske genom anslutningar till det befintliga gatenätet i Fårbo området.
- Vid utformning av nya vägar bör hänsyn tas till gående och cyklister. I detaljplaneläggning ska en förlängning av den separerade gång- och cykelvägen längs med Industrivägen säkerställas.
- Detaljplaneläggning av området ska föregås av en dialog om elförsörjningen till området med nätägaren. I planarbetet ska även hänsyn tas till eventuellt ytbehov för större tekniska anläggningar såsom transformatorstationer.
- Området har goda förutsättningar för att ordna fjärrvärmeanslutning.

Vägledning delområde 2

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- I samband med detaljplaneläggning av området bör en trafikutredning genomföras för att kunna utvärdera den befintliga trafiklösningen för väg 66. Utredningen bör även vid behov identifiera åtgärdsförslag i samarbete med Trafikverket.
- Detaljplaneplanläggning av område ska föregås med en dialog om elförsörjningen till området. I planarbetet ska även hänsyn tas till eventuellt ytbehov för större tekniska anläggningar såsom transformatorstationer.
- Området har goda förutsättningar för att ordna fjärrvärmeanslutning.

UV 2 Hyttbäcken

Beskrivning och motivering

Området ligger i anslutning till det befintliga verksamhetsområdet Hyttbäcken i den sydvästra utkanten av Fagersta centralort. Området sluttar ner mot sjön Eskiln och utgörs av skogsmark. Området omfattar cirka 40 hektar och jordarten i området består till störst del av morän. Området har goda kommunikationsförbindelser till väg 68 samt järnväg.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningen för Fagersta centralort. Utvecklingen av verksamheter ska ske i områden anslutna till väg 68. Hyttbäcken är ett befintligt verksamhetsområde med utvecklingspotential. Utpekandet av området ska i den kommunala planeringen underlätta för utvidgningen av befintliga verksamheter och tillkomsten av nya verksamheter. Området lämpar sig för utveckling av verksamheter inom industri och produktion.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området angränsar järnvägen Godsstråket genom Bergslagen som är av riksintresse för kommunikationer. Godsstråket genom Bergslagen ingår i det så kallade TEN-T nätet och är av internationell betydelse, den ingår även i det strategiska godsnetet. Banan sträcker sig från Storvik till Mjölby. Sträckan trafikeras av gods- och persontrafik.

Kommunen bedömer att en exploatering av området kommer inte avsevärt innebära någon negativ påverkan på riksintresset. Exploatering kan dock innebära förändrade förutsättningar för yttre påverkan på järnvägen. En exploatering av området skulle kunna innebära ett ökat dagvattenflöde mot järnvägen, därför ska en dagvattenutredning för planområdet även identifiera, utvärdera och ge åtgärdsförslag för att hantera verksamhetsområdets eventuella dagvattenpåverkan på järnvägen. Ställningstagande om lämpligheten och möjligheten att inkoppla industrispår på befintlig bana och dess eventuella påverkan på riksintresset hanteras inte inom ramen för översiktsplanen.

Natur

Inom området finns kända naturvärden i form av sumpskog. Sumpskogen har en naturvärdesklass 2 vilket innebär att sumpskogen bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Vid detaljplaneläggning av området bör en naturvärdesinventering genomföras för att ge ett bättre beslutsunderlag för hanteringen av områdets naturvärden.

Den västra delen av området ligger inom länets naturvårdsplan för friluftsliv- och landskapsområden. Området är betecknat som ”Fa:c - Område sydväst om Fagersta”, och är beskrivet som ett närströvområde för Fagersta tätort, Bruksleden och motionsspår. Vid detaljplaneläggning av området bör man ta hänsyn till områdets friluftslivsvärden genom att flytta stigar och skapa tydliga entréer till dessa.

Risker

Området är lågpunkts- och flödesvägskarterat. Inom området går det flera potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall. Området närmast väg och järnväg vid sjön Eskiln berörs av potentiella riskområden med djup över 1 – 0,2 meter som kan utvecklas vid skyfall.

Området angränsar Seveso-anläggning. Seveso-anläggningar är verksamheter som hanterar ämnen och material som vid fel hantering kan orsaka katastrofer av betydande omfattning, med svåra följder för arbetstagare och allmänheten. Det kan exempelvis röra sig om risk för explosioner, bränder eller spridning av giftiga ämnen. Kommunen gör bedömningen att tyngre industri eller område för upplag eller lagerhållning kan vara lämpliga markanvändningar. Lämpligheten sett till riskbilden i området måste utredas i samband med detaljplaneläggning.

Området ligger inom högriskområde för radon. Vid exploatering bör en noggrannare undersökning av radonhalten utföras innan byggnation. Byggnation bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

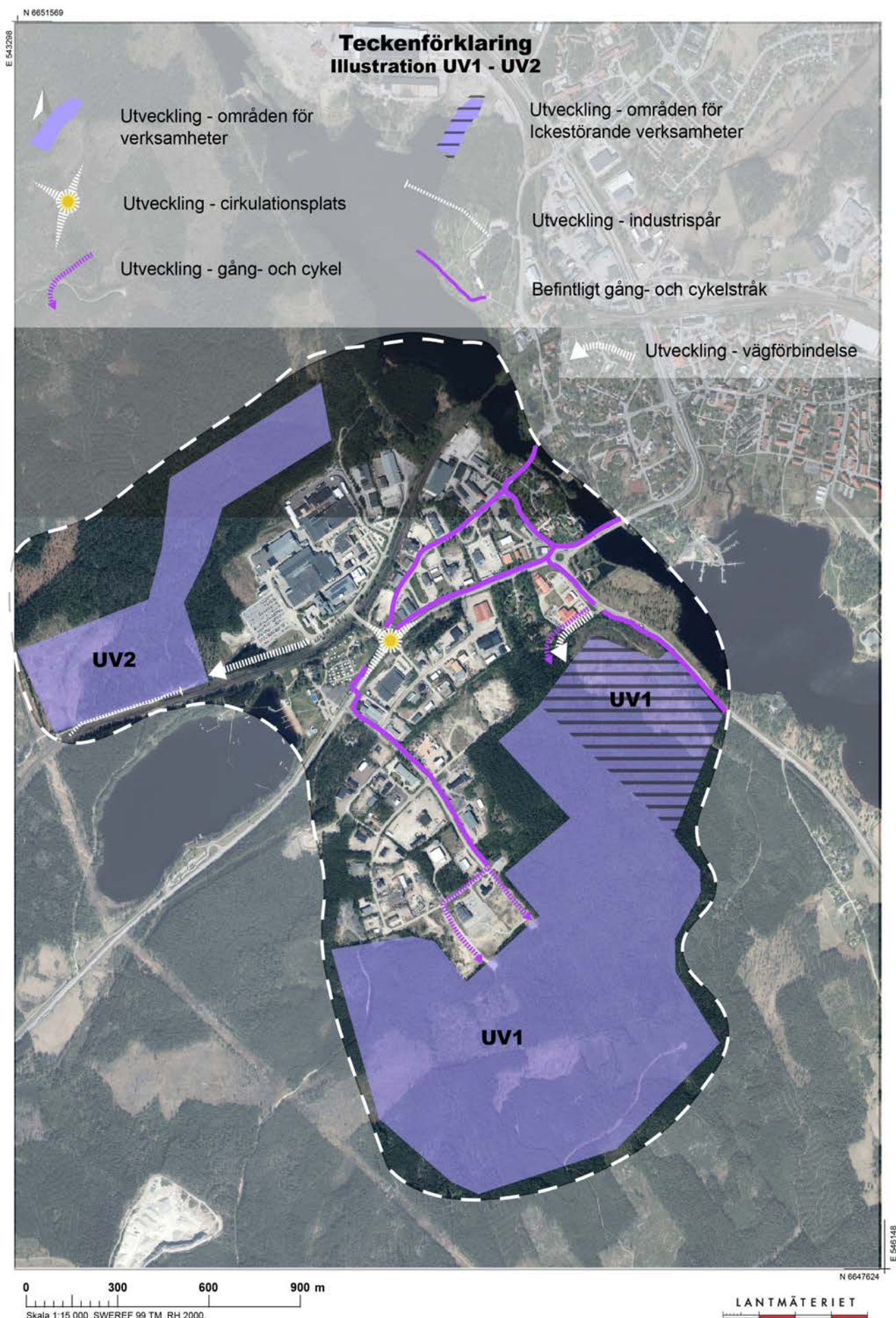
Trafik, vatten och avlopp (VA)

Väganslutning till området kan ske via Secovägen och Björnbacksvägen. Secovägen är ansluten till väg 68.

En utveckling av detta verksamhetsområde kommer att påverka trafikeringen av vägsträckan med en ökad andel tungtrafik, persontrafik och oskyddade trafikanter som färdas längs med vägen. Korsningspunkten för Secovägen och väg 68 är i åtgärdsvalstudie för väg 69 Rättvik – Fagersta samt åtgärdsvalstudie för väg 68 genom Fagersta identifierad som en brist i vägnätet och har trafiksäkerhetsproblem. Om inte kapacitetshöjande åtgärder för trafiklösningen vid korsningspunkten genomförs, kommer utveckling av området innebära ytterligare försämringar av trafiksäkerheten i korsningspunkten. Om lämpliga åtgärdsförslag förverkligas för korsningspunkten bedömer kommunen, i detta skede, att utvecklingen av området kommer inte avsevärt ha någon negativ påverkan på framkomligheten på vägsträckan.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid detaljplaneläggning bör en naturinventering av området genomföras för att kunna bedöma och avgränsa området efter identifierade och utvärderade naturvärden.
- Trafikförsörjning till området kan förslagsvis ske genom utbyggnad av Björnbacksvägen i enlighet med gällande detaljplan, Förslag till ändring av stadsplan och utvidgad stadsplan för Kv Hyttbäcken mm.
- Detaljplaneläggning av område ska föregås av en dialog om elförsörjningen till området med nätägaren. I planarbetet ska även hänsyn tas till eventuellt ytbehov för större tekniska anläggningar såsom transformatorstationer.
- Vid detaljplaneläggning av området bör hänsyn tas till områdets eventuella friluftslivsvärden. Detaljplanen ska säkerställa att avsatta markområden finns vid eventuella omdragningar av stigar och leder.
- Vid detaljplaneläggning bör man vid behov ta fram en riskutredning för att identifiera riskerna från närliggande verksamheter och järnvägen. Behörigt skyddsavstånd mellan järnväg och verksamheter ska regleras i detaljplanen.
- Området har goda förutsättningar för att ordna fjärrvärmeanslutning.

Karta med illustration av förslagen mark- och vattenanvändning

UV 3 Semla

Beskrivning och motivering

Området ligger i anslutning till det befintliga verksamhetsområdet Norra industriområdet i den nordvästra utkanten av Fagersta centralort. Området består av skogsmark samt ett större öppet och grusat område. Jordarterna inom området utgörs av fyllning, morän samt lera-silt. Då markområdet omfattar cirka 35 hektar och har olika typer av förutsättningar har området delats in i två delområden. Delområde 1 utgörs av det östra området och delområde 2 utgörs av det västra området.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningen för Fagersta centralort. Utvecklingen av verksamheter ska ske i områden anslutna till väg 68 eller 66. Området ligger i anslutning till ett befintligt verksamhetsområde med utvecklingspotential. Utpekandet av området ska i den kommunala planeringen underlätta för utvecklingen och tillkomsten av nya verksamheter. Området ligger i anslutning till goda kommunikationsförbindelser via järnväg (Bergslagspendeln) och väg 68. Området lämpar sig för utveckling av verksamheter inom bland annat industri, produktion, lager och distribution. Sett till elnätscapacitet har detta område bäst förutsättningar för mer effektkrävande verksamheter i Fagersta kommun.

Detaljplanläggning av området kan fördelaktigt föregås av framtagandet av ett planprogram. Genom ett planprogram kan frågor för trafik, eventuellt industrispår, markbehov och disponering av mark med mera, hanteras genom ett helhetsgrepp.

Hänsyn och avvägning - Delområde 1

Natur

Inom området finns inga kända identifierade naturvärden, men inom området går ett mindre vattendrag som kan hysa biologiska värden. Vid detaljplanläggning av området bör en naturinventering genomföras för att kunna identifiera och utvärdera eventuella naturvärden. Genom området rinner Kolarbybäcken vilket är ett mindre vattendrag med utlopp i Kolbäcksån. Enligt VISS har Kolbäcksån, som rinner mellan Stora Aspen och Semla, en måttlig ekologisk status. För att inte försämra den ekologiska statusen för Kolbäcksån bör en dagvattenutredning för området genomföras. Utredningen bör även vid behov ge förslag på åtgärder för att fördröja, rena och hantera dagvattnet lokalt.

Risker

Inom området finns inga dokumenterade föroreningar, men eftersom det finns markföroreningar i närområdet och att massor har hanterats inom området måste frågan utredas vidare för att avgöra om och till vilken grad markföroreningar förekommer.

Området ligger inom högriskområde för radon. Vid exploatering bör en noggrannare undersökning av radonhalten utföras innan byggnation. Byggnation bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat. Området är lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterat. Inom den norra och södra delen av området förekommer det potentiella riskområden vid skyfall med djup mellan 0,2-1 meter. Inom området finns även potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

Trafik, vatten och avlopp (VA)

Området saknar väganlutning.

Ny väganslutning bör utredas i samråd med Trafikverket. Korsningspunkten för väg 68 och väg 739 är i dag en olycksdrabbad korsning och ytterligare belastning i form av infart till ett nytt verksamhetsområde via väg 739 kan komma att förvärra situationen.

I utredningen av val av infartsväg bör man redovisa åtgärdsförslag för att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten i korsningen vid väg 68 och väg 739.

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA, men anslutningspunkt för VA finns vid infarten vid Craboverket. Området bör anslutas till det kommunala VA-nätet.

Hänsyn och avvägning - Delområde 2

Riksintressen

Området ligger i anslutning till järnvägsbanan Bergslagspendeln som är av riksintresse för kommunikationer. Bergslagspendeln sträcker sig från Kolbäck via Fagersta till Ludvika och är en enkelspårig bana. Banan är av särskild regional betydelse. Utöver regionaltåg trafikeras banan av godståg. Kommunen bedömer i detta skede att riksintresset kommer inte avsevärt påverkas negativt av en exploatering inom området. Ställningstagande om lämpligheten och möjligheten att inkoppla industrispår på befintlig bana och dess eventuella påverkan på riksintresset är inget som hanteras inom ramen för översiktsplanen.

Natur

Genom området rinner Kolarbybäcken vilket är ett mindre vattendrag med utlopp i Kolbäckssån. Enligt VISS har Kålbäckssån, som rinner mellan Stora Aspen och Semla, en måttlig ekologisk status. För att inte försämra den ekologiska statusen för Kolbäckssån bör en dagvattenutredning för området genomföras. Utredningen bör även vid behov ge förslag på åtgärder för att fördröja, rena och hantera dagvattnet lokalt.

Risker

Området ligger inom högriskområde för radon. Vid en exploatering bör en noggrannare undersökning av radonhalten utföras innan byggnation. Byggnation bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

Området är lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterat. Området påverkas av stora potentiella riskområden med djup över 0,2-1 meter som kan utvecklas vid skyfall. Den sydöstra delen av området, närmast järnvägen, påverkas av översvämningszon för högsta flöden. Området påverkas inte av översvämningszon för 100-års eller 200-års flöden då järnvägsbanken, enligt karteringen, verkar dämna upp för flödena.

Området har sedan lång tid tillbaka använts som industrideponi. Området ingår i en huvudstudie för potentiellt förorenade områden och har en riskklass 1, vilket innebär att föroreningarna inom området utgör en mycket stor risk för människors hälsa och miljön. För att verksamheter som omfattas av mindre känslig markanvändning (MKM) ska kunna tillåtas inom området behöver föroreningssituationen vara hanterad.

Trafik, vatten och avlopp (VA)

Området är ansluten med in- och utfart till väg 739. I detaljplaneläggningen av området bör den befintliga väganslutningens lämplighet utvärderas. Vid behov ska utredningen föreslå alternativa åtgärder för trafikförsörjningen till området. Området ligger utanför verksamhetsområde för VA, men anslutningspunkt för VA finns vid infarten vid Craboverket. Området bör anslutas till det kommunala VA-nätet.

Vägledning delområde 1

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Trafikinmatning till det nya området kan förslagsvis ske via en ny väganslutning till väg 739. För att utvärdera kapaciteten av befintlig trafiklösning vid korsningen väg 739 väg 68 bör en trafikutredning tas fram i samband med detaljplaneläggningen. Vid konstaterande att trafiklösningen inte har tillräcklig eller begränsad kapacitet för att hantera en eventuell ökad trafikbelastning bör trafikutredningen, i samråd med Trafikverket, redovisa åtgärdsförslag. I utredningen bör hänsyn tas till att båda delområdena bebyggs.
- Vid detaljplaneläggning av området bör hänsyn tas till eventuellt ökat markbehov för Craboverket.
- Området har goda förutsättningar för att ordna fjärrvärmeanslutning.

Vägledning delområde 2

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Innan förändrad markanvändning ska marken i området saneras till den grad att verksamheter kan tillåtas.
- Då området ligger i anslutning till järnväg kan det finnas ett intresse av att inkoppla ett industrispår. Lämpligheten och möjligheten att inkoppla industrispår på befintlig järnvägen bör sonderas i samband med detaljplaneläggning.
- Vid detaljplaneläggning av området bör man utvärdera den befintliga in- och utfarten till området. Vid konstaterande att den befintliga in- och utfarten inte har kapacitet, bör en gemensam infart för området och delområde 1 ordnas.
- Vid detaljplaneläggning bör riskerna från järnvägen utredas. Eventuellt skyddsavstånd mellan järnväg och verksamheter ska upprättas i detaljplanen.
- Området har goda förutsättningar för att ordna fjärrvärmeanslutning.

UV 4 Kolarbyn-Rönningen

Beskrivning och motivering

Området ligger i anslutning till idrottsområdet Fagerliden, bostadsområdet Kolarbyn och bostadsområdet Rönningen i den norra utkanten av Fagersta centralort. Området består av cirka 20 hektar och utgörs av skogsmark. I söder består jordarterna av morän med inslag av lera-silt och i norr består jordarterna av berg med ett ytlager av morän. Området har goda kommunikationsförbindelser till väg 68, gång- och cykel samt kollektivtrafik. Området närmast Fagerliden kan förslagsvis utvecklas för idrottsändamål med tillhörande verksamheter. På grund av att området ligger nära bostadsbebyggelse kan resterande delar av området lämpa sig för verksamheter med en begränsad omgivningspåverkan.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningen för Fagersta centralort. Utvecklingen av verksamheter ska ske i områden anslutna till väg 68 eller 66. Utpekandet av området ska i den kommunala planeringen underlätta för utvecklingen av idrottsområdet Fagerliden samt tillkomsten av nya verksamheter med låg omgivningspåverkan.

Hänsyn och avvägning

Natur

Området har inga specifika utpekade naturvärden, men området närmast Fagerliden ingår som skötselområde för tätortsnära natur. Naturen inom området bör inventeras i samband med framtagandet av en detaljplan. Området innehåller även ett par mindre stigar. För att minska den negativa inverkan på djurlivet bör man i detaljplanearbetet ta hänsyn till att skapa gröna korridorer mellan Vintervägen och faunapassagen vid väg 68.

En del av bäcken kan komma att behöva överbyggas. En ansökan om vattenverksamhet kan då vara nödvändig. Vid detaljplaneläggning av området bör ett naturområde avsättas i planen för att skapa en naturlig avskärmning mellan verksamhetsområdet och den befintliga bostadsbebyggelsen.

Risker

Området är lågpunkts- och flödesvägskarterat. Inom den södra delen av området går mindre men även större potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall. En av de större potentiella flödesvägarna rinner i det befintliga vattendraget. Där vattendraget passerar vägen mot Fagerliden finns ett potentiellt riskområde med ett djup över 0,2 meter. Vid detaljplaneläggning bör man utreda om dagvattnet kan fördröjas samt om den befintliga trumman under vägen har tillräcklig kapacitet för att hantera ett ökat flöde.

Vid detaljplaneläggning av området bör hanteringen av dagvatten utredas. För att inte försämra den ekologiska statusen i Kolbäcksån bör dagvatten från området fördröjas och renas lokalt innan det släpps vidare ut i Kolarbybäcken.

Området ligger i anslutning till väg 68. På väg 68 förekommer transport av farligt gods vilket innebär en risk för området. Vid detaljplaneläggning av området bör ett skyddsområde mellan verksamhetsområdet och väg 68 upprättas.

Fornlämningar och övriga lämningar

Inom den sydvästra delen av området, längs med väg 68, finns övriga kulturhistoriska lämningar i form av kolningslämning, färdväg samt ett mindre gruvhål där man genomfört provbrytning i en mindre omfattning.

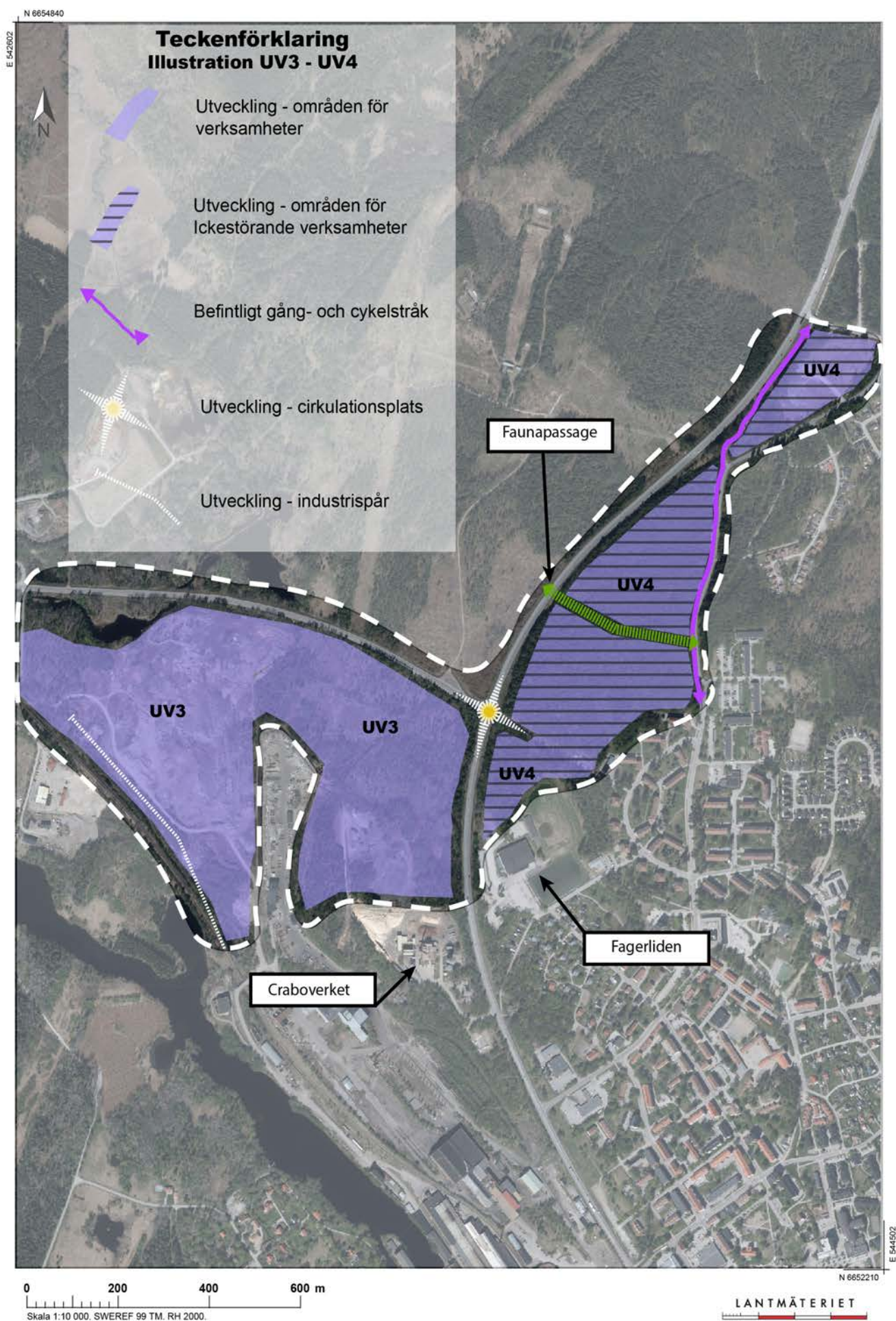
Trafik, vatten och avlopp (VA)

Trafikförsörjningen av området kan förslagsvis ske via Vintervägen eller väg 68. En anslutning från väg 68 kan ses som det bättre alternativet genom att trafik från och till området inte kommer behöva belasta lokalgatunätet. Dock kan anslutning från väg 68 bara ses som ett alternativ om trafiklösningen i korsningspunkten för väg 739 och väg 68 byggs om till en cirkulationsplats.

Vid detaljplaneläggning av området bör frågan om lösning av trafikförsörjningen till området utredas vidare. Området bör anslutas till det kommunala VA-nätet.

Vägläggning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation i de områden som i dagsläget inte är planlagt för småindustri i enlighet med detaljplan, Förslag till ändring av stadsplan för Rönningen, område 1 (S196).
- Vid detaljplaneläggning av området bör man utreda alternativa lösningar för trafikförsörjningen till området.
- Vid detaljplaneläggning bör skyddsavstånd mellan väg 68 och verksamheter upprättas i detaljplanen.
- Vid detaljplaneläggning bör naturområdet närmast befintlig bebyggelse undantas från exploatering för att skapa en naturlig avskärmning mellan befintlig bebyggelse och verksamheter.

Karta med illustration av förslagen mark- och vattenanvändning

UV 5 Iliansgården

Beskrivning och motivering

Området ligger i den södra utkanten av Fagersta centralort vid sjön Stora Aspen. Området består av cirka tre hektar och utgörs av före detta åkermark. Inom området gäller för närvarande Detaljplan för kv. Iliansgården m.m. (S226) med laga kraftdatum 1989-12-04. Detaljplanen anger användningarna kontor, vård och utbildning för fastigheterna Iliansgården 3, 4 och 5 samt hotell, konferens och bilservice för Iliansgården 6. Del av området närmast strandlinjen är planlagda för småbåtshamn respektive brygga.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningen för Fagersta centralort. Utvecklingen av verksamheter ska ske i områden anslutna till väg 68 eller 66. Området ligger i anslutning till goda kommunikationsförbindelser via väg 66.

Vägledning

- Se gällande detaljplan.
- Vid en eventuell framtida ändring av detaljplanen bör kommunen överväga att möjliggöra för etablering av besöksverksamheter som kan dra nytta från det natursköna läget, kommunikationerna via väg 66 och anslutningen till Strömsholms kanal.

UV 6 Kopängen

Beskrivning och motivering

Området ligger väster om sjön Eskiln i anslutning till väg 68 mellan Fagersta centralort och Hedkärre. Området består av cirka 4 hektar och utgörs av före detta åkermark. Jordarten inom området består av lera-silt. Området har goda kommunikationsförbindelser via väg 68 och ett bra skyltläge för trafik som färdas via väg 68. Området kan förslagsvis utvecklas för verksamheter som kan dra nytta av det välexponerade läget. Passande verksamhet kan exempelvis vara någon form av handel.

Området är utpekade i enlighet med utvecklingsinriktningen för Fagersta centralort. Utvecklingen av verksamheter ska ske i områden anslutna till väg 68. Utpekandet av området ska i den kommunala planeringen underlätta för utvecklingen av ett nytt verksamhetsområde i nära anslutning till det befintliga verksamhetsområdet vid Fårbo. Området ligger i anslutning till goda kommunikationsförbindelser via väg 68 och en belyst gång- och cykelväg på andra sidan av väg 68.

Hänsyn och avvägning

Natur

Området har inga specifika utpekade naturvärden och utgörs till stor del av före detta jordbruksmark, dock kan jordbruksmarken ha vissa ekologiska värden. Inom området finns några mindre vattendrag. Vattendragen bedöms inte ha en naturlig härkomst utan är sannolikt diken för avvattnings av jordbruksmarken. Vattendragen kan, även om de inte har en naturlig härkomst, hysa ekologiska värden.

Risker

Området är lågpunkts- och flödesvägskarterat. Den västra delen av området påverkas av ett potentiellt riskområde som kan utvecklas i samband med skyfall. Inom området går även större och mindre potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall. Vid detaljplaneläggning av området bör hanteringen av dagvatten utredas. Dagvatten från området ska fördröjas och renas lokalt innan det släpps ut i något vattendrag.

Området ligger i anslutning till väg 68. På väg 68 förekommer transport av farligt gods vilket innebär en risk för området. Vid detaljplaneläggning av området bör ett skyddsområde mellan verksamhetsområdet och väg 68 upprättas.

Trafik, vatten och avlopp (VA)

Trafikförsörjningen av området kan förslagsvis ske via väg 68. Områdes västra del har i dagsläget en befintlig in- och utfart som eventuellt skulle utvecklas till en in- och utfart till ett verksamhetsområde. Berörd vägsträcka på väg 68 är en raksträcka och har därefter goda förutsättningar för att ordna acceptabla siktlinjer från ett utfartsläge. Vid detaljplaneläggning av området bör frågan om lösning av trafikförsörjningen till området utredas vidare i samverkan med Trafikverket.

Området ligger utanför verksamhetsområde för vatten och avlopp. Området bör anslutas till det kommunala VA-nätet.

Jordbruksmark

Området utgörs av jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation i området.
- Vid detaljplaneläggning av området bör man utreda lösningar för trafikförsörjning.
- Vid detaljplaneläggning bör skyddsavstånd mellan väg 68 och verksamheter upprättas i detaljplanen.
- Vid detaljplaneläggning av området bör hänsyn tas till att området kan vara attraktivt för utvecklingen av laddplatser för person- och godstrafik. Dialog om elanslutning till området bör föras med ansvarig nätägare.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringsutredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

I översiktsplanen har områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som kan bidra till att stärka Fagersta kommuns attraktionskraft pekats ut. På så vis kan vissa lättnader ske i strandskyddet för att möjliggöra utveckling i attraktiva och strandnära lägen. Syftet med dessa LIS-områden är att skapa långsiktig regional och lokal utveckling. Att skapa och utveckla attraktiva boendemiljöer i anslutning till vatten och natur är viktigt för att behålla och locka till nya kommuninvånare att bosätta sig i kommunen.

Ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) är ett område som:

1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt
3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften i eller i närheten av tätorter

Med landsbygdsutveckling menas åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygder. Sådana situationer kan till exempel uppstå i samband med etablering av en turistanläggning för en verksamhet eller vid tillkomst av bostäder för permanent- eller fritidsboende i syfte att upprätthålla ett ekonomiskt och personellt underlag för olika former av kommersiell och offentlig service (Regeringens proposition 2008/09:119 Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden, s.64).

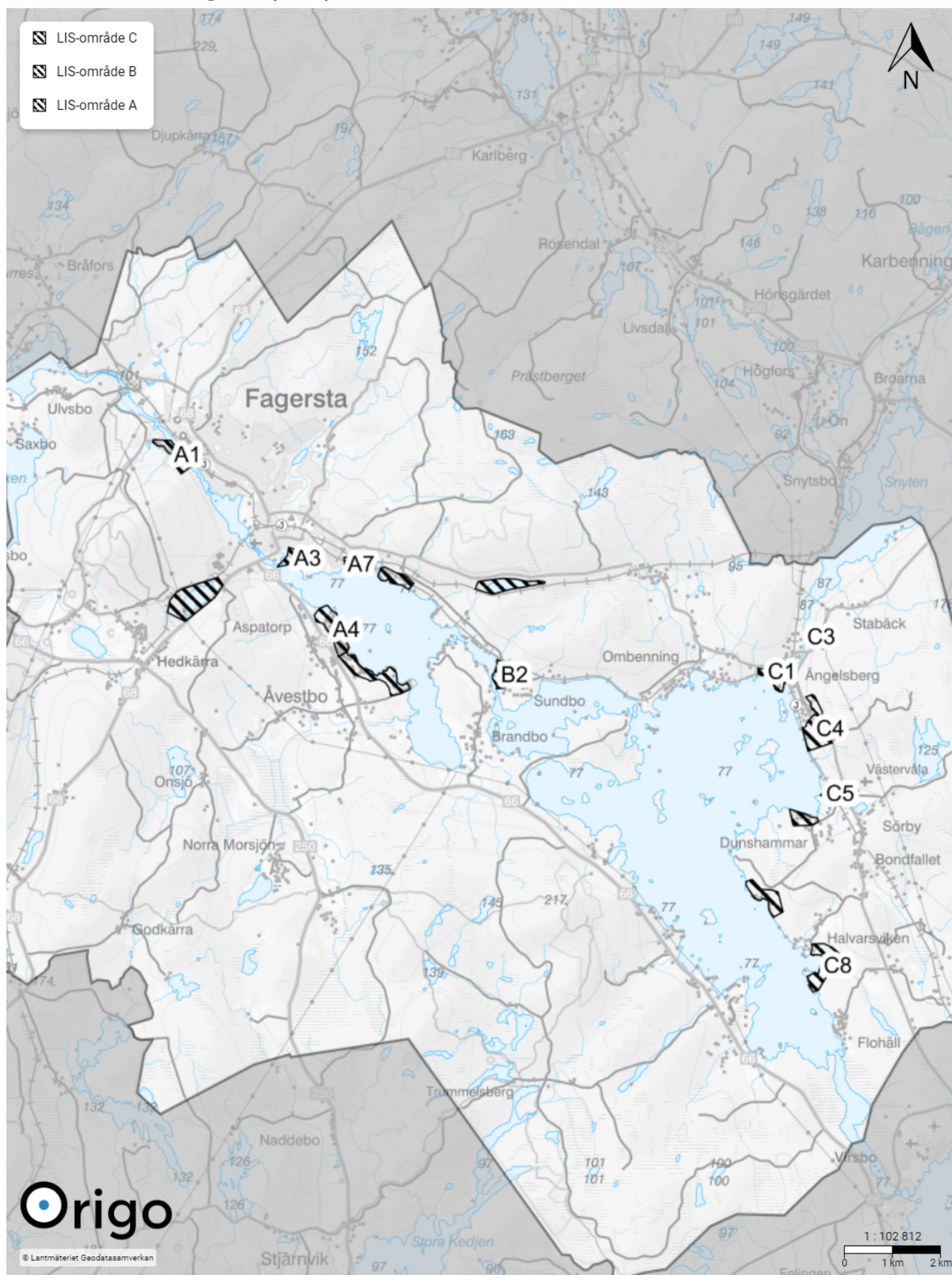
I Fagersta kommun kan detta innebära etablering och utvidgning av turist-, frilufts- och rekreationsanläggningar liksom andra verksamheter (till exempel handels-, industri och tjänsteföretag) som långsiktigt kan ge positiva sysselsättningseffekter genom exempelvis fler arbetstillfällen i kommunen. Service kan vara offentlig såsom skolor, bibliotek och vårdcentraler, eller kommersiell som handel, restauranger och banker. Även kollektivtrafik (inklusive skolskjutsar) räknas till service.

Ett ökat befolkningsunderlag skulle även ge ökade ekonomiska möjligheter för underhåll av infrastruktur (till exempel vägar) både för Fagersta kommun och för lokala vägföreningar/samfälligheter, vilket i sin tur kan attrahera fler att bosätta sig i kommunen. LIS-områden kan öka och stabilisera underlaget för service genom möjligheten att skapa attraktiva bostadsområden för att öka inflyttning och fritidsboende. Stränder har idag stor betydelse för bebyggelseutvecklingen på landsbygden. I vissa områden är det bebyggelseekonomiska läget sådant, att det tar många år innan försäljningsvärdet på ett nybyggt hus är i samma, eller högre nivå med kostnaderna för nybyggnationen. Strandnära bebyggelse har generellt relativt höga försäljningsvärden även i landsbygdsområden.

I samband med framtagandet av den nya översiktsplanen har förslag till nya LIS-områden tillkommit och existerande förslag som ansetts vara inaktuella har strukits från det tidigare LIS-tillägget (2011) till översiktsplanen. För att på ett enklare sätt redovisa existerande och nya LIS-områden har vi valt att införliva LIS-tillägget och dess områden i översiktsplanen.

Redovisningen av LIS-områden följer samma struktur som redovisningen av utvecklingsområden för bostäder och verksamheter. Många utpekade LIS-områden i kommunen berörs av riksintresse för kulturmiljövården och friluftslivet. I kommande detaljplaneläggning kan det krävas mer detaljerade studier för att avgöra inverkan på riksintressena.

Mark- och vattenanvändning - Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

A - Fagersta, B - Sundbo, C - Ängelsberg

Karta med redovisning av förslagen mark- och vattenanvändning

Samlad bedömning av påverkan på strandskyddets syften

En utbyggnad av föreslagna LIS-områden medför vissa effekter på den allemansrättsliga tillgängligheten och på villkoren för djur- och växtliv. De flesta av LIS-områdena har pekats ut kring sjösystemet Åmänningen-Stora och Lilla Aspen (Kolbäcksån) som är av riksintresse för friluftslivet och kulturmiljövården. En avvägning måste göras för att säkerställa att strandskyddets syften fortfarande upprätthålls liksom att riksintressena skyddas mot påtaglig skada.

En redovisning (se kartorna Tillgänglighet av stränder kring Strömsholms kanalmiljö) har gjorts av otillgängliga och potentiellt tillgängliga stränder samt viktiga punkter för rekreation och friluftsliv kring de delar av sjösystemet som berörs av de båda riksintressena. Redovisningen baseras på platsbesök i de områden som utretts för LIS, ortofoton, övrigt kartmaterial med fastighetsuppgifter samt den strandinventering som tidigare gjorts för Åmänningen och Stora/Lilla Aspen. Kartan redovisar kvantiteten (mängden) tillgänglig/otillgänglig strand samt särskilt viktiga strandområden för rekreation/friluftslivet. Tillgängligheten ska tolkas som möjligheten för allmänheten att beträda ett visst strandområde från land och/eller vattnet. Befintlig bebyggelse nära stranden liksom vissa järnvägsbankar har klassats som otillgängliga.

Därutöver har områdena pekats ut enligt faktorer som kommunen ansett som betydande vid utpekande av LIS-områden. Kommunen har även fört ett övergripande resonemang gällande eventuell påverkan på biologisk mångfald.

Hur fri passage (enligt 7 kap 18f § Miljöbalken) ska säkerställas kring varje enskilt LIS-område redovisas inte i översiktsplanen. Det är en fråga som bör prövas i det enskilda detaljplane- eller bygglovsärendet. För vissa LIS-områden är detta en av de mest betydelsefulla aspekterna att lösa för att överhuvudtaget kunna bygga där. Områden med höga värden för djur- och växtliv har undantagits från att pekas ut som LIS-område. Vissa LIS-områden berör områden med relativt hög allemansrättslig tillgänglighet. De allemansrättsliga värdena ska i sådana områden ändå tillgodoses om byggnation ska kunna medges.

Kvantitativa aspekter

Enligt SCB finns det totalt 278 kilometer strand i kommunen, räknat inklusive alla öar. Redovisningen i fokuserar, som tidigare nämnt, på Strömsholms kanalmiljö och den del av sjösystemet som berörs av de två riksintressena – en total strandsträcka på ca 131 kilometer (se tabellnedan). Av denna sträcka är ca 104 kilometer tillgänglig för allmänheten, varav ca tio kilometer anses vara särskilt betydelsefulla för utövandet av friluftsliv och rekreation. Resterande sträcka är redan idag otillgänglig för allmänheten på grund av till exempel bostäder och övrig bebyggelse nära vattnet.

Stränder idag	Längd (km)
Viktiga stränder	10,2
Tillgängliga	93,6
Otillgängliga	27,5
Summa	131,3

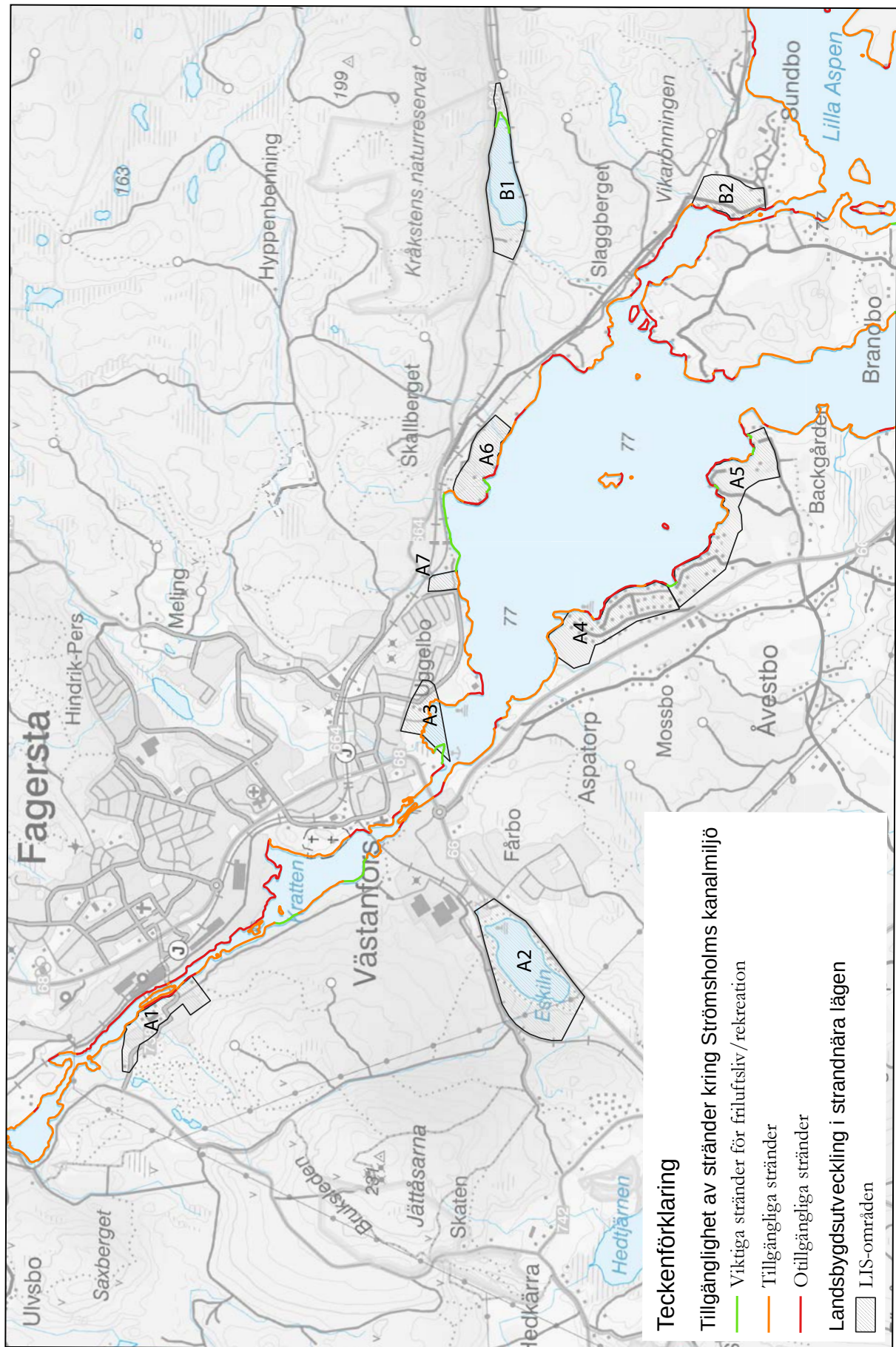
Utöver den strandsträcka som idag är otillgänglig för allmänheten (ca 27,5 km) tar föreslagna LIS-områden i anspråk ytterligare ca 5,8 kilometer (se tabell nedan). Betydande delar av LIS-områdena sammanfaller med de redan idag ianspråktaga strandområdena och tar på så vis relativt lite ”ny strand” i anspråk. I de 5,8 kilometer ingår även område C2 där LIS-området endast medger enstaka åtgärder i mycket liten omfattning endast för att stödja friluftsliv och rekreation i området, till exempel de nuvarande funktionerna badplats och småbåtshamn. Området får inte i någon utsträckning göras otillgängligt för allmänheten.

LIS-områden	Längd (km)
LIS-stränder (stränder som idag är tillgängliga/viktiga och som berörs av LIS-områden)	5,8
varav område C2 som inte får göras otillgängligt för allmänheten	0,9

De föreslagna LIS-områdena upptar ca 4,4 procent strand av den totala strandsträckan och ca 5,6 procent av de stränder som idag är tillgängliga för allmänheten (se tabell nedan). Tillsammans med redan otillgänglig strand upptar LIS-områdena ca 25,4 procent av den totala strandlängden.

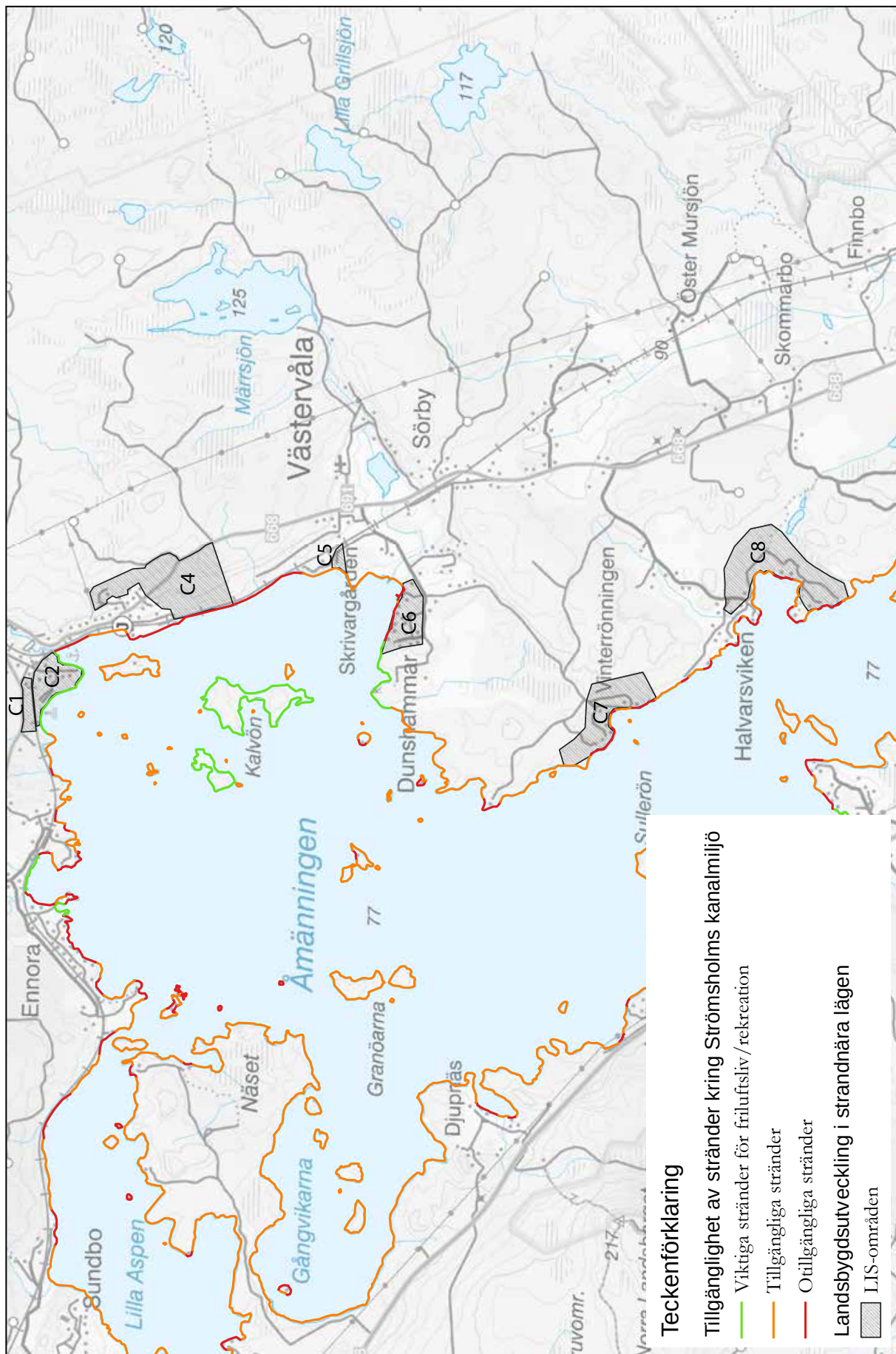
Jämförelser	Längd (km)	Andel (%)
LIS-stränder i jmf med all strand	5,8 av 131,3	4,42
LIS-stränder i jmf med idag tillgänglig strand (inkl. viktig strand)	5,8 av 103,8	5,59
LIS-stränder och idag otillgänglig strand i jmf med all strand	33,3 av 131,3	25,36

Tillgänglighet - Västra

Karta med illustration av förslagen mark- och vattenanvändning

Tillgänglighet - Östra

Forts kvalitativa aspekter

Av kartan Tillgänglighet av stränder kring Strömsholms kanalmiljö framgår vilka områden som allmänheten har pekat ut som särskilt betydelsefulla för friluftsliv/rekreation. Det rör sig om allt från stränder i närheten av Fagersta tätort och mindre naturområden i bostadsområden utanför tätorten till välanvända badplatser i kommunen och stränder i Ängelsbergs övärld.

De LIS-områden som har pekats ut i närheten av Fagersta tätort är få till antalet och är av sådan karaktär att de kan anses påverka strandskyddets syften i mycket låg grad. Område A1 (Andra sidan) är till stor del ett redan bebyggt bostadsområde. Detaljplanering ska ta hänsyn till allmänhetens tillgänglighet i området liksom till kultur- och naturvärdena. Område A2 (Eskiln) är lämpligt endast för åtgärder som stödjer friluftsliv och rekreation. Området kommer i övervägande delar att behålla sin karaktär som ett lågexploaterat friluftslivsområde med goda livsvillkor för växt- och djurliv. Ny bebyggelse inom område A3 placeras främst på vattnet samt långt ifrån strandlinjen på land, näst intill utanför strandskyddet. Som framgår av redovisningen av området ska friluftsvärdena prioriteras.

Biologisk mångfald

I samband med utpekandet av LIS-områdena har kommunen översiktligt redovisat och bedömt naturvärdena för respektive LIS-område. Bedömningen har baserats på tidigare inventeringar, kunskapsunderlag och genomförda platsbesök. Sammantaget gör kommunen bedömningen att samtliga områden inte hyser sådana naturvärden att de blir olämpliga att peka ut som LIS-områden i förhållande till resterande förutsättningar på platsen.

Avgränsningarna på LIS-områdena innebär inte att hela området som pekas ut kommer att exploateras och LIS-området C2 Främnäs, C5 Långgårdsviken, A1 Eskiln, B1 Sundbosjön och A3 Västanfors södra är utpekade för utveckling av turism och friluftslivet. Vid detaljplaneläggning kommer den slutliga lämplighetsprövningen att genomföras och noggrannare bedömningar och slutsatser kan då dras gällande placering och utformning av ny bebyggelse med hänsyn till förutsättningarna på platsen.

Sammanfattande bedömning

Av tabellerna ovan framgår att LIS-områdena ianspråkar en relativt liten del av kommunens totala strandlängd. Flera av områdena är samtidigt av en sådan karaktär att allmänheten fortfarande har möjlighet att idka vissa typer av friluftsliv i delar av områdena, om än med vissa begränsningar. Flera av LIS-områdena kommer dessutom att möjliggöra gröna passager inom området, utöver den lagstadgade fria passagen närmast strandlinjen. Hur dessa gröna passager ska tillgodoses ska preciseras i program- och/eller detaljplanehandlingar.

Kommunen bedömer utifrån de förutsättningar som är kända idag att riksintressena för friluftsliv och kulturmiljövård påverkas i liten utsträckning genom kommunens förslag på utpekade LIS-områden.

Vid lokalisering av lämpliga LIS-områden har redovisade faktorer legat till grund. Utgångspunkten har varit att identifiera efterfrågande och lämpliga områden utefter värdena, förutsättningarna och behovet av områden i kommunen. Sammantaget bedömer kommunen att strandskyddets syften bedöms kunna upprätthållas även i fortsättningen.

Tillvägagångssätt för utpekande

Vid utpekande av förslagna LIS-områden har en rad olika faktorer och underlag beaktats. Nedan följer ett antal faktorer som kommunen har tagit med i sin bedömning.

Attraktiva lägen

För att kunna locka nya kommuninvånare behöver kommunen tillgodose möjligheten till boende i attraktiva lägen. Ett strandnära läge är oftast det som skapar störst incitament för en person att bosätta sig i Fagersta kommun. Dessa lägen är även mer fördelaktiga utifrån ett finansieringsperspektiv. Kommunen har därför pekat ut ett antal områden längs sjöarna Stora Aspen, Lilla Aspen och Åmänningen.

Kommunikationer

För att minska den negativa inverkan på naturlivet har LIS-områdena pekats ut i anslutning till befintliga bebyggelseområden och där det finns nära tillgång till nödvändig infrastruktur så som vägar, el-anslutningar och kollektivtrafikstråk. Önskvärt skulle vara om avståndet till skola, livsmedelsbutiker och kollektivtrafik för de flesta områden skulle vart mindre, men utifrån förutsättningarna i Fagersta kommun är det svårt.

Vatten och avlopp

För att ett område ska kunna bli ett LIS-område måste det finnas förutsättningar att ordna vatten och avlopp på ett tillfredställande sätt. Den optimala lösningen är en anslutning till det kommunala vatten- och avlopps nätet där så är möjligt. Genom sjösystemen Stora Aspen, Lilla Aspen och Åmänningen går det sjöförlagda vatten- och avloppsledningar till Ängelsberg. Längs med ledningsdragningen går det idag avstickare mot vissa bebyggelseområden så som Sjöheden-Köpmanhamn, Sundbo, Brandbo och Ennora. Vid utveckling av LIS-områden bör man utreda möjligheten att ansluta ny bebyggelse mot sjöledningen alternativt ytterligare ledningsdragnings. Om ny bebyggelse inte kan anslutas till kommunalt VA ska möjliga gemensamma lösningar för avloppshantering utredas, så som minireningsverk med mera.

Ras, sked och översvämning

Vid lokalisering av LIS-områden har kommunen beaktat olika risker sett till ras, skred, översvämning och skyfall. Kommunen har använt sig av regionala underlag tillhandahållna av bland annat Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Länsstyrelsen och Statens geotekniska undersökning.

Områdena har främst bedömts efter 100-, och 200-årsflöden, men även högsta flöde har använts för att bedöma översvämningens risk. Kommunen kan konstatera att samtliga områden, förutom område A3 Västanfors södra, inte påverkas i någon större utsträckning av 100-, och 200-årsflöde. Områdena kan dock vara påverkade i direkt anslutning till själva strandlinjen. Områden som främst påverkas av högsta flöde är område A3 Västanfors södra och B2 Sundbo. Övriga områden påverkas i varierande omfattning i anslutning till själva strandlinjen.

Översvämningens risk måste sedan bedömas i det enskilda fallet i samband med detaljplanläggning, bygglov eller förhandsbesked. Bedömningen kan göras utefter Boverkets vägledning för översvämningens risk vid planläggning. I det enskilda fallet ska risken bedömas och tillämpningen ska anpassas efter förutsättningarna för det specifika området. Om avsteg ska göras måste detta motiveras.

Gällande ras och skred konstateras att områdena A7 östra Uggelbo och A5 Isnäset/Korsbacken innehåller aktsamhetsområden för skred enligt SGU:s översiktliga kartering. Områdena med risk finns främst i anslutning till strandlinjen. Om risk föreligger eller ej bör utredas i samband med detaljplanläggning.

Naturvärden

Vid utpekandet av LIS-områden har kommunen studerat områdena efter identifierande naturvärden från underlag tillhandahållna av Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket. Utpekandena har även grundat sig på underlag som kommunen tidigare arbetat fram, se källor. Kommunen har även genomfört platsbesök för områden som ansetts lämpliga att gå vidare med. För varje område beskriver kommunen områdets värden och hur dessa bedöms påverkas av utpekandet.

Friluftsliv

Vid utpekandet av LIS-områden har kommunen studerat områdena utefter friluftslivets intressen. För flertalet utpekade områden beskriver kommunen områdets eventuella värden för friluftslivet och hur dessa bedöms påverkas av utpekandet.

Kulturmiljö

Kulturmiljöerna har en viktig funktion för att upprätthålla en karaktär eller identitet för ett visst område. Att ett område har kulturmiljövärden behöver inte betyda att ny bebyggelse är olämplig, men den kan behöva anpassas så att ny bebyggelse utvecklas i samspel med den befintliga bebyggelsen och landskapet. Vid utpekandet av LIS-områdena har kommunen för varje enskilt område översiktligt studerat dessa värden. En mer noggrann bedömning och anpassning i bygglov eller detaljplaneskedet behöver ske i områden som ligger inom eller i anslutning till kulturmiljöer.

Källor

Det tematiska tillägget har grundat sig på de underlag som Fagersta kommun tidigare har arbetat fram:

Stränder i Fagersta: en inventering av områden inom strandskyddet vid sjöarna Stora och Lilla Aspen samt Åmänningen i Fagersta kommun, skriven av Celina Fällbom (2004)

Landskapsanalys över Avesta, Fagersta och Norbergs kommun (2011)

Projekt för landsbygdsutveckling Fagersta kommun

Naturvårdsprogram för Fagersta kommun 2010-2025 (2010)

Skogsbruksplan Fagersta (2021)

Regionalt underlagsmaterial (RUM) m.m. har hämtats från:

Länsstyrelsen

Riksantikvarieämbetet

Jordbruksverket

Naturvårdsverket

Skogsstyrelsen

SMHI

SGU

A - Fagersta

A-områden omfattar LIS-områden som ligger inom eller i anslutning till Fagersta centralort.

A1 Andra sidan

Enligt Länsstyrelsens granskningsyttrande 2025-06-25 är området inte förenligt med 7 kap 18 e § första stycket miljöbalken.

Beskrivning och motivering

Området ligger i den västra delen av Fagersta centralort och omfattar det befintliga bostadsområdet Andra sidan. Området består av permanent bostadsbebyggelse och marken i området sluttar ner mot Strömsholms kanal. Området består till stor del av jordarten lera-silt, vilket kan kräva anpassade grundläggningsformer för byggnader. Inom området föreslås byggnation av småhus som innebär en förtätning av den befintliga bebyggelsen. Tillkommande bebyggelse måste lokaliseras och utformas med mycket stor hänsyn till den värdefulla kultur- och naturmiljön genom detaljplanläggning. Avstånd till olika typer av service såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och en kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Expansion sker genom utbredning av centralortens västliga delar i anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i ett attraktivt läge.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Stora delar av området omfattas ut av riksintresseområdet för kulturmiljövård för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Området närmast strandlinjen omfattas ut av riksintresset för friluftslivet som berör både Strömsholms kanal, Kolbäcksån och dess strandområde. Angående riksintresset för kulturmiljövården behöver ny bebyggelse ta hänsyn till och anknyta till riksintressets värden som järnbruks- och kommunikationsmiljö. En väl avvägd och anpassad bebyggelse inom området skulle kunna harmonisera med riksintressets värden.

En mindre del av området ligger inom riksintresseområde för naturvården Kalkstråket Norberg-Fagersta. Kommunen bedömer att bebyggelse inom området inte avsevärt skulle påverka riksintressets värden. Kommunen har avgränsat LIS-området för att minska påverkan på naturlivet i området.

Natur

Området består till stor del av bebyggd kvartersmark med mindre inslag av öppna parkmiljöer. I den norra delen av området utgörs naturen av sly och lövträd i varierande ålder. I den östra delen av området består av delvis igenväxt ängsmark och ädellövträd och lågor. År 2013 tog kommunen fram ett planprogram för området med förslag på placering av bebyggelse. I samband med kommande detaljplanearbete behöver en mer noggrann naturinventering utföras tillsammans med kommunekolog innan man med säkerhet kan säga om någon del av området bör undantas från exploatering.

Området ligger i anslutning till område i länets naturvårdsplan, betecknat ”Fa:02 Sem-laområdet”. Området är beskrivet att ha en rik kalkflora med lövskog där det också förekommer ädellövträd. Området ligger även i anslutning till ”Fa:c Område sydväst om Fagersta”. Området är beskrivet som ett närströvsområde för Fagersta tätort med Bruksleden och motionsspår.

Risker

Området ligger cirka 300 meter ifrån ett industriellt verksamhetsområde.

Verksamhetsområdet kan alstra eventuellt buller och utsläpp.

I anslutning till strandlinjen finns aktsamhetsområden för skred enligt SGU:s översiktliga kartering. I samband med detaljplanläggning bör aktsamhetsområdena bedömas utifrån riskerna för skred.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger i anslutning till det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Nyttillkommande bostäder ska anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet

Vägledning

- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Bebyggelse i området bör i sin utformning anpassas till den befintliga kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljön som finns på Andra sidan.

A2 Eskiln

Beskrivning och motivering

Området ligger i den sydvästra delen av Fagersta centralort och omfattar sjön och friluftslivsområdet Eskiln. Området utgörs av ett friluftslivsområde med badplats, anläggning för vattenskidåkning och elljusspår. En camping finns i anslutning till sjön. Området lämpar sig för utveckling av åtgärder som gynnar friluftsliv, rekreation och bitvis småskalig odling såsom kolonilotter. Detta skulle ge ett långsiktigt ökat underlag för den service som finns i området (till exempel camping, vattenskidåkning) och i stort även till Fagersta kommun.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger i anslutning till riksintresse för kommunikationer Godsstråket genom Bergslagen. Utveckling av rekreationsområdet bedöms inte avsevärt påverka riksintresset negativt.

Natur

Området omfattas av enligt länets naturvårdsplan, betecknat ”Fa:18 Eskiln”. Området är beskrivet som en badplats nära Fagersta.

Risker

Området ligger i anslutning till järnvägen Godsstråket genom Bergslagen och väg 68. På båda av dessa kommunikationsstråk transporteras farligt gods. Dessa ger även upphov till buller och vibrationer.

Området ligger i anslutning till verksamhet klassad som Seveso-anläggning. Seveso-anläggningar hanterar mycket farliga ämnen och innebär en risk för sitt närområde.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger i anslutning till det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Nyttillkommande anläggningar ska anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Vägledning

- Stora delar av området regleras av en befintlig detaljplan. Se Detaljplan för Eskilns camping och badplats, laga kraft 1992-12-21.

A3 Västanfors södra

Enligt Länsstyrelsens granskningsyttrande 2025-06-25 är området inte förenligt med 7 kap 18 e § första stycket miljöbalken.

Beskrivning och motivering

Området ligger i den södra delen av Fagersta centralort och ligger i anslutning till det befintliga bostadsområdet Uggelbo. Området utgörs idag av promenadstråk och sen längre tid tillbaka en sågplan. Marken i området är relativt plan och utgörs av lera-silt samt fyllnadsmassor. Inom området kan åtgärder för friluftslivet, rekreation och turism utvecklas. Om det ekonomiska förutsättningarna i framtiden skulle motivera bebyggelse av bostäder, är det också något som skulle kunna vara aktuellt för området. Vattenområdet kan vara lämpligt för småbåtshamn. Avstånd till olika typer av service, såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och en kilometer.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald. Fagersta kommun ska långsiktigt planera för att stärka och utveckla kommunens värdefulla natur, vatten- och friluftslivsområden.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger i anslutning till Strömsholms kanal som omfattas av riksintresse för friluftslivet och kulturmiljövården. Angående riksintresset för kulturmiljövård behöver ny bebyggelse ta hänsyn till och anknyta till riksintressets värden som järnbruks- och kommunikationsmiljö. En väl avvägd och anpassad bebyggelse inom området skulle kunna harmonisera med riksintressets värden. Kommunen bedömer att åtgärder för turism och friluftslivet inte avsevärt påverkar riksintresset negativt.

Natur

Västra delen av området har vissa naturvärden i form av äldre, grova lövträd, bland annat klibbalar och pilar. Friluftslivets intressen finns, såsom en fotbollsplan, ett strövområde och isättningsplats för småbåtar.

Risker

För delar av området finns risk för översvämning från 100-, och 200-årsflöde samt högsta flöde. Vid planering av åtgärder för turism och friluftslivet inom området bör hänsyn tas till översvämningsrisken och dess eventuella konsekvenser.

Område närmast strandlinjen är utpekad som aktsamhetsområde för skred enligt SGU:s översiktliga kartering.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger inom det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Nyttillkommande verksamheter ska anslutas till det kommunala vatten- och avlopps nätet.

A4 - Norra Sjöhamnen

Beskrivning och motivering

Området ligger söder om Fagersta centralort och ligger i anslutning till och omfattar även det befintliga bostadsområdet Norra Sjöhamnen. Området består av skogsmark och har vissa höjdskillnader. Inom området föreslås byggnation av enbostadshus, radhus, parhus eller kedjehus. Detta med hänsyn till att diversifiera området som i dagsläget till stor del endast består av enbostadshus. Jordarten inom området utgörs av övervägande del morän med inslag av berg och torv. Avstånd till olika typer av service såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och fem kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Området ligger i ett attraktivt strandnära läge strax utanför centralorten. Området blir även en utbredning av det befintliga bebyggelseområdet Norra Sjöhamnen och därefter finns det goda möjligheter att ansluta ett tillkommande område till befintlig infrastruktur.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäckån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäckån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas negativt av en exploatering. Angående den upplevda tillgängligheten till området finns det en risk med att ett ianspråktagande av marken med bebyggelse kan skapa en avhållande effekt. Men å andra sidan kan bebyggelse i området förbättra tillgängligheten genom att en gång- och cykelväg anläggs till och från området. Ett nytt bebyggelseområde ska även tydligt avskiljas ifrån strandlinjen med en fripassage. Den fria passagen kan utformas på ett sådant sätt att tillgängligheten och växt och djurliv i strandområdet bevaras. Angående riksintresset för kulturmiljövården bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Natur

Området är idag stora delar exploaterat. Det norra oexploaterade området består av barrskog med inslag av lövskog. Skogen är brukad och är klassad som normal gallringskog. En mindre del av skogen, som omfattar en eventuell torplämning, är klassad som naturvårdsmål med skötsel. Sammantaget bedöms skogsområdet inte ha några större naturvärden. Inom den södra delen av LIS-området finns mindre markområden bestående av obrukad åkermark.

Området ligger inom länets naturvårdsplan för friluftsliv- och landskapsområden benämnt ”Fa:h Sjön Stora Aspen med omgivning”. Enligt statusklassning i VISS har sjön Stora Aspen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterat. Området närmast strandlinjen påverkas i en mindre omfattning av 100-års och 200-års flöde. Vid beräknat högsta flöde omfattas dock markområden närmast strandlinjen. I området finns ett lågpunktsområde som är ett potentiellt riskområde som kan utvecklas vid skyfall. Inom området finns även mindre potentiella flödesvägar som kan utvecklas i samband med skyfall.

Området ligger inom ett markområde med hög mark radonhalt ($> 50\,000\text{ Bq/m}^3$ jordluft). En noggrannare undersökning av radonhalten bör utföras innan byggnation. Byggnationen bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

Fornlämningar

Inom området ligger en möjlig fornlämning. Inom lämningsområdet ska ett prästtorp ha legat. Vid besiktningen av den möjliga fornlämningen hittades inga grundlämningar från torpet. Innan exploatering av området ska samråd hållas med länsstyrelsen för att utvärdera exploaterings eventuella påverkan på den möjliga lämningen.

Trafik, vatten och avlopp (VA)

Området ligger cirka 200 meter från väg 66. Kommunen bedömer i detta skede att en exploatering av området inte avsevärt behöver påverka trafikeringen av vägsträckan på ett negativt sätt. Området ska trafikförsörjas genom den befintliga in- och utfarten till det befintliga bostadsområdet. Infarten till området har ett vänstersvängfält och siktförhållandena i korsningen bedöms som goda i båda riktningarna. Kommunen bedömer att den nuvarande trafiklösningen för väganslutningen till området skulle kunna hantera en ökad trafikbelastning om området skulle exploateras ytterligare. Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra Stora Aspens ekologiska status bör området ansluta till det befintliga vatten- och avloppsnätet som ligger i anslutning till området.

Friluftsliv

I och med närheten till bebyggelse är det stor sannolikhet att det norra skogsområdet används för rekreation av närboende i området. Strandområdet i det norra skogsområdet är relativt otillgängligt med båt och det finns inga naturliga badplatser längs med strandlinjen.

Vägledning

- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid detaljplanläggning bör buller från väg 66 utredas.
- Vid detaljplanläggning ska riskerna med hänsyn till radon utredas.
- För att främja användandet av hållbara transportmedel bör nya områden anslutas med gång- och cykelväg till den befintliga gång- och cykelvägen som går längs med väg 66. För att förbättra trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter bör den befintliga gång- och cykelpassagen över väg 66 förtydligas. Vid kommande åtgärdsvalstudier för väg 66 bör en sådan åtgärd prioriteras. Alternativt bör man även pröva åtgärden planskildhet.
- Vid detaljplanläggning av området ska samråd hållas med länsstyrelsen för att utvärdera exploaterings eventuella påverkan på fornlämningen.

A5 Köpmanhamn-Isnäset

Beskrivning och motivering

Området ligger vid sjön Stora Aspen i anslutning till den befintliga bebyggelsen i Köpmanhamn och Isnäset. Marken inom området, som bitvis sluttar bitvis är relativt plan, utgörs om vart annat av lera, morän och andra isälvsavlagringar. Området lämpar sig för bostadsbebyggelse i form av en utökning av den befintliga bebyggelsen i Sjöheden och Köpmanhamn. Avstånd till olika typer av service såsom skola, kollektivtrafik, handel och naturområden varierar mellan noll och sju kilometer.

Området är utpekad i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Området ligger i ett attraktivt strandnära läge vid sjön Stora Aspen strax utanför centralorten. Området ligger i anslutning till ett befintligt bostadsstråk och har därför förutsättningarna att skapa en sammanhållen bebyggelse, utbyggd efter befintlig infrastruktur i ett attraktivt läge.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger i anslutning till Strömsholms kanal som omfattas av riksintresse för friluftslivet och kulturmiljövården. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas negativt av en exploatering då stora delar av området redan är bebyggt. Angående riksintresset för kulturmiljövård bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Natur

Landskapet består främst av åkermark och granskog. Den västra delen av området har ett större värde både för friluftsliv och för naturvård. En välanvänd stig går längs stranden och en grillplats med bänkar finns på udden. Närmast stranden växer en äldre lövdominerad skog med bland annat gamla alar och aspar med bohål. Även en del gamla tallar förekommer. Lite längre från stranden är skogen yngre, men den rika aspförekomsten gör att skogen har stor potential att inom några tiotal år bli biologiskt värdefull.

Risker

Närheten till väg 66 kan medföra att riktvärden för trafikbuller överskrids, vilket bör utredas vidare i samband med detaljplaneläggning. Enligt översvämningskarteringar som gjorts berörs området endast i en liten omfattning av riskområde för översvämningar, men man bör ta hänsyn till detta vid detaljplaneläggning.

Vatten och avlopp (VA)

Eftersom Stora Aspen har en måttlig ekologisk status bör inga enskilda avlopp tillkomma. En exploatering av området förutsätter att en gemensam VA-lösning kommer till stånd. En gemensam ledning bör dras till kommunens avloppspumpstation i Köpmanhamn.

Väglösning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.

A6 Skeppmora

Beskrivning och motivering

Området ligger vid sjön Stora Aspens norra strand strax utanför Fagersta centralort och ligger i anslutning till ett tiotal fritidshus. Området består av skogsmark och före detta åkermark. Jordarten inom området utgörs av en variation av jordarter såsom morän, berg och lera-silt. Genom den östra delen av området rinner en mindre bäck som har utlopp i sjön Stora Aspen. Inom området föreslås byggnation av ett begränsat antal enbostadshus eller fritidshus, med hänsyn till att ny bebyggelse inte avsevärt ska påverka trafikbelastningen vid järnvägsövergångarna. Avstånd till olika typer av service, såsom skola, handel och naturområden varierar mellan en och fyra kilometer. Närmsta busshållplats ligger cirka 600 meter från området.

Området är utpekade i enlighet med kommunens utvecklingsinriktning för centralorten Fagersta. Området ligger i ett attraktivt strandnära läge vid sjön Stora Aspen strax utanför centralorten.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas negativt av en exploatering. Angående den upplevda tillgängligheten till området finns det en risk med att ett ianspråktagande av marken med bebyggelse kan skapa en avhållande effekt. Men å andra sidan kan bebyggelse i området förbättra tillgängligheten genom att en gång- och cykelväg anläggs till och från området. Ett nytt bebyggelseområde ska även tydligt avskiljas från strandlinjen med en fripassage. Den fria passagen ska utformas på ett sådant sätt att tillgängligheten och de växt- och djurliv i strandområdet bevaras.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Området angränsar även järnvägarna, Bergslagspendeln och Godsstråket genom Bergslagen, vilka är av riksintresse för kommunikationer. För att förhindra att eventuell bebyggelse får en negativ påverkan på riksintresset, genom en ökad trafikering över järnvägsövergångarna, behöver omfattningen av eventuell bebyggelse anpassas så att den ökade trafikeringen inte blir allt för påtaglig. I detaljplaneläggningen av området behöver hänsyn också tas till de risker som järnvägarna skapar.

Natur

Naturen inom området består av triviallövskog och öppen mark som tidigare brukats som åker. Åkermarken kan ha betydelse för biologisk mångfald. I övrigt bedömer kommunen att området inte har några andra större naturvärden.

Enligt statusklassning i VISS har Stora Aspen en måttlig ekologisk status.

Risker

På båda bansträckorna, övervägande del för Godsstråket genom Bergslagen, förekommer transporter med farligt gods. Järnvägarna ger även upphov till buller och vibrationer.

Området är översvämnings-, lågpunkts- och flödesvägskarterat. Området påverkas inte ut av 100- eller 200-årsflöde. Vid beräknat högsta flöde omfattas dock markområden närmast strandlinjen och vid Rävberget. I mitten av området finns en potentiell flödesväg och vid andra sidan av järnvägen finns potentiella riskområden som kan utvecklas vid skyfall.

Området ligger inom ett markområde med hög mark radonhalt ($> 50\,000\text{ Bq/m}^3$ jordluft). En noggrannare undersökning av radonhalten bör utföras innan byggnation. Byggnationen bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

Delar av strandlinjen inom området är utpekade som aktsamhetsområde för skred enligt SGU:s översiktliga kartering. Riskerna sett till ras och skred ska bedömas i samband med detaljplanläggning.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra sjön Stora Aspens ekologiska status bör möjligheterna att ansluta området till det kommunala avloppsnätet utredas.

Jordbruksmark

Området utgörs av jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid detaljplanläggning bör buller, risker och eventuell vibrationspåverkan från järnvägen utredas.
- Vid detaljplanläggning av området bör en geoteknisk undersökning tas fram för att utvärdera och specificera passande grundläggningsmetoder för området.
- Det befintliga promenadstråk som går mellan området och Uggelbo bör utvecklas i samband med byggnation inom området. Genom att anordna en enklare gång- och cykelväg på det existerande promenadstråket skulle man kunna förbättra förutsättningarna att använda mer hållbara transportsätt när man förflyttar sig mellan Västanfors-Fagersta och Skeppmora. Detta kan även vara gynnsamt med hänsyn till trafikbelastningen på järnvägsövergångarna samt att det kan minska antalet oskyddade trafikanter som färdas över järnvägen och på Ängelsbergsvägen.
- Vid detaljplanläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringstudie tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

A7 Östra Uggelbo

Beskrivning och motivering

Området ligger i anslutning till bostadsområdet Uggelbo vid sjön Stora Aspen. Området består av cirka två hektar och utgörs av åkermark och skogsmark. Jordarten inom området utgörs av övervägande del lera-silt, vilket kan kräva anpassade grundläggningsformer för bebyggelse. Området kan lämpa sig för utveckling av icke störande verksamheter. Verksamheten ska gärna bidra till att stärka kanalmiljön eller utgöra ett passande komplement till strandpromenaden i Västanfors. Vid intresse kan bostäder också prövas inom området.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningen för Fagersta centralort där det framgår att utveckling av verksamheter ska ske i lägen anpassade efter verksamhetens karaktär. Området är utpekad för att det kan lämpa sig för utveckling av mindre och icke störande verksamheter, såsom exempelvis café, servering eller kanotuthyrning som kan vara ett trevligt inslag längs med strandpromenaden i Västanfors.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområdet för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftsaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas negativt. En verksamhet inom området skulle kunna ses som en utveckling av friluftslivet och kanalmiljön. En verksamhet inom till exempel kanotuthyrning skulle kunna bidra till att stärka riksintressets värden genom att öka rörelserna längs kanalmiljön.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Området angränsar även järnvägarna, Bergslagspendeln och Godsstråket genom Bergslagen, vilka är av riksintresse för kommunikationer. Järnvägarna skapar vissa risker med hänseende till farligt gods, buller och vibrationer.

Natur

Naturen inom området består av åkermark som kan ha vissa biologiska värden. I övrigt bedömer kommunen att området inte har några större naturvärden.

Området ligger även delvis inom länets naturvårdsplan och är betecknat som ”Fa:h – Sjön Stora Aspen med omgivning”. Området i naturvårdsplanen beskrivs som ett äldre odlings- och våtmarkslandskap kring sjön och odlad lerslätt, som i trakten är en ovanlig landskapstyp. Området är även beskrivet som Fagerstas bästa fågellokal.

Enligt statusklassning i VISS har Stora Aspen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området ligger inom högriskområde för radon. Vid exploatering bör en noggrannare undersökning av radonhalten utföras innan byggnation. Byggnation bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

Området närmast strandlinjen ligger inom aktsamhetsområde för skred. Skredrisken för området har utvärderats och har klassats som att ha en god säkerhet. Vid detaljplaneläggning av området bör en översiktlig geotekniskutredning genomföras för att undersöka grundläggningsmöjligheterna i området samt även för att utvärdera skredrisken.

På båda bansträckorna, övervägande del för Godsstråket genom Bergslagen, förekommer transport av farligt gods vilket ger upphov till risker. Järnvägarna ger även upphov till buller och vibrationer. Vid detaljplaneläggning av området bör skyddsavstånd mellan verksamhet och järnväg upprättas. En riskutredning och bullerutredning bör tas fram för att kunna utvärdera järnvägarnas påverkan på området och eventuella verksamheter. Området har lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterats. Området berörs inte av någon riskzon för översvämning. Inom området går några mindre potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

Fornlämningar och övriga lämningar

Inom området finns det en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fyndplats.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger i anslutning till verksamhetsområde för VA. En VA-utredning bör genomföras för att undersöka möjligheten att ansluta området till det kommunala VA-nätet.

Jordbruksmark

Området utgörs av före detta jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Vid detaljplaneläggning bör riskerna från Godsstråket genom Bergslagen och Bergslagspendeln utredas.
- Vid detaljplaneläggning bör en översiktlig geoteknisk undersökning genomföras. I utredningen bör man även utvärdera skredrisken för området.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringsutredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

B - Sundbo

B-områden omfattar LIS-områden som ligger i Sundbo utanför Fagersta.

B1 Sundbo Dammsjön

Beskrivning och motivering

Området omfattar sjön Dammsjön som ligger mellan Fagersta och Ängelsberg. Marken inom området, som sluttar i väster, utgörs främst av morän, men med ett mindre område torv i östra kanten av området. Området är utpekade då det lämpar sig för åtgärder som gynnar friluftsliv och rekreation såsom exempelvis en wakeboardanläggning.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger i anslutning till järnvägen Godsstråket genom Bergslagen som är utav riksintresse för kommunikationer. Påverkan på riksintresset ska utredas i samband med tillståndsprövning, förhandsbesked, bygglov eller detaljplanläggning.

Natur

Sundbo Dammsjön är utpekade i länets naturvårdsplan och intill sjön finns ett område utpekade som nyckelbiotop. Stor hänsyn måste tas till dessa aspekter vid byggnation. Inga större ingrepp får exempelvis ske i terrängformerna. På andra sidan Ängelsbergsvägen ligger ett naturreservat som även är utpekade som skyddsvärd statlig skog av Naturvårdsverket.

Risker

Närheten till Godsstråket genom Bergslagen skapar risker med hänseende till transport av farligt gods. Därtill kan hänsyn eventuellt behöva tas till buller och vibrationer från tågtrafiken om bullerkänsliga och/eller vibrationskänsliga anläggningar uppförs.

Vatten och avlopp (VA)

Vatten och avloppsfrågan hanteras efter verksamhetens typ och omfattning.

Vägläddning

- Verksamhet inom området kräver strandskyddsdispens och sedan efterföljande prövning genom bygglov eller förhandsbesked. Större och mer personintensiva verksamheter ska prövas genom detaljplan.

B2 Sundbo

Beskrivning och motivering

Området ligger söder om Fagersta vid sjön Stora Aspen. Området består till störst del av åkermark. Området kan förslagsvis kompletteras med ett begränsat antal enbostadshus eller fritidshus, med hänsyn till att ny bebyggelse inte avsevärt ska påverka trafikbelastningen vid järnvägsövergångarna. Området kan även kompletteras med mindre serviceinrättningar eller café. Jordarten inom området utgörs till störst del av postglacial lera och i en mindre omfattning av kärrtorv, morän och berg. Avstånd till olika typer av service såsom skola, kollektivtrafik och handel är cirka fem kilometer.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningens övergripande strategi för en levande landsbygd. Utveckling kan ske i ett lantligt och attraktivt läge i anslutning till befintlig bebyggelse och infrastruktur. Komplettering av bebyggelse i området kan skapa förutsättningar till att förbättra kommunikationer, uppkoppling och grundläggande service i Sundbo.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftslivet och kulturmiljövården kommer inte avsevärt påverkas negativt av en exploatering. Angående den upplevda tillgängligheten till strandområdet är strandområdet till stor del redan bebyggt och ett nytt bebyggelseområde kommer därför inte ytterligare försämra tillgängligheten.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Området angränsar även järnvägen Bergslagspendeln vilken är av riksintresse för kommunikationer. För att förhindra att eventuell bebyggelse får en negativ påverkan på riksintresset, genom en ökad trafikering över järnvägsövergångarna, behöver omfattningen av eventuell bebyggelse anpassas så att den ökade trafikeringen inte blir allt för påtaglig.

Natur

Området utgörs till störst del av öppen åkermark. Området bedöms inte hysa några större naturvärden. Åkerholmarna kan dock vara biotopklassade.

Området ligger även inom länets naturvårdsplan för frilufts- och landskapsområden benämnt ”Fa:h Sjön Stora Aspen med omgivning”. Området är beskrivet som ett äldre odlings- och våtmarkslandskap kring sjön, odlad lerslätt, vilket i trakten är en ovanlig landskapstyp, utsikt och Fagerstas bästa fågellokal. Enligt statusklassning i VISS har Stora Aspen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterat. Området angränsar översvämningszon för 100- och 200-årsflöde. Stora delar av området ligger inom översvämningszon för högsta flöden. Strandlinjen som omfattas av befintlig bebyggelse berörs även av översvämningsområde från 1977. Vid planering av ny bebyggelse tas hänsyn till 100- och 200-årsflöde samt utbredningsområde högsta flöde. Vid exploatering av området ska ny bebyggelse lokaliseras utanför påverkansområden för dessa flöden. Inom området finns mindre men även större potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall. Området innehåller även potentiella riskområden vid skyfall med djup över 0,2 meter. Området närmast järnvägen omfattas av potentiellt riskområde vid skyfall med djup över 1 meter. I lämplighetsprövningen av området behöver hänsyn också tas till de risker som järnvägen skapar.

Området närmast strandlinjen omfattas av aktsamhetsområde för skred enligt SGU:s översiktliga kartering.

Kulturmiljövård

Södra delen av området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun och är benämnt Nr 22 Sundbo-Strömbacken. Enligt rekommendationerna i kulturminnesvårdsprogrammet ska man vid nybyggnation anpassa bebyggelsen i form och färg efter den befintliga miljön. Med hänsyn till befintlig bebyggelse och landskapsbilden bör man vid ny bebyggelse tillämpa rekommendationerna i hela området.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra sjön Stora Aspens ekologiska status bör möjligheterna att ansluta området till det kommunala vatten- och avloppsnätet utredas. Vid konstaterande att området inte kan anslutas till avloppsledningen mellan Ängelsberg och Fagersta, bör man undersöka möjligheten att lösa avloppsfrågan med en gemensam enskild lösning för de fastigheter som omfattas av en eventuell detaljplan.

Jordbruksmark

Stora delar av området utgörs av jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation. Kompletterande byggnation av tre fastigheter kan prövas inom ramen för förhandsbesked.
- Vid detaljplaneläggning bör buller, risker och eventuell vibrationspåverkan från järnvägen utredas.
- Vid detaljplaneläggning bör man ta hänsyn till ledningsgatan som går igenom området. Hänsyn ska tas till Svenska Kraftnätets riktlinjer vid planering intill ledningsgator.
- För att förbättra framkomligheten för såväl biltrafik som oskyddade trafikanter bör väghållaren i framtiden utreda förutsättningarna för att bredda Sundbovägen.
- Vid detaljplaneläggning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringstudering tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning samt lovgivning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

C - Ängelsberg

Ängelsberg är beläget vid nordöstra delen av Åmänningen och är, vid sidan om centralorten, kommunens största samhälle. Området innefattar bostadsbebyggelse, äldre kulturminnesmärkt bebyggelse (inkl. herrgård och bruk) samt en badplats och gästhamn. Ängelsberg har en gång i tiden haft en väl utbyggd service men har på senare tid förlorat mycket av denna. I området finns dock fortfarande viss service kvar bestående av bibliotek, restaurang, sommarkafé samt Besökscentrum. Här finns även ett väl utbyggt vägnät, järnvägsspår med station samt busslinje med hållplatser. En stor del av Ängelsberg ligger inom skyddsområde för vattentäkt. Inom Ängelsberg finns även områden utpekade som skyddad natur, världsarv, byggnadsminnen, nationellt värdefulla vattenmiljöer, riksintresse för kulturmiljövård, områden upptagna i länets naturvårdsplan och kulturminnesvårdsprogrammet. Av särskilt kulturmiljöintresse är herrgårdsmiljön, masugnen, hammar/smedjan, Oljeön samt flera lämningar efter järnframställning. Stor hänsyn måste tas till den värdefulla kultur- och naturmiljön.

Inom Ängelsberg har olika typer av industriverksamheter förekommit. Vissa av dessa verksamheter har på många ställen lämnat efter sig potentiellt förorenade markområden. Detta bör man ta hänsyn till vid all exploatering kring Ängelsberg. Eftersom flera av de utpekade områdena ligger i närheten av järnvägen kan en riskbedömning av transport av farligt gods bli nödvändig att göra. Utöver det behöver hänsyn tas till buller och eventuella vibrationer från tågtrafiken.

C1 Ängelsberg, västerut

Beskrivning och motivering

Området ligger i den västra utkanten av Ängelsberg mellan väg 664 och järnvägen. Området utgörs av cirka 1,8 hektar och består av skogsmark. Jordarten inom området utgörs av morän och lera. Området lämpar sig för olika slags verksamheter till exempel handel och icke störande småindustri.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningen för Ängelsberg. Åtgärder i Ängelsberg skulle kunna locka fler turister och boende till orten. Det skulle även stödja natur- och friluftslivet på orten och kring Åmänningen samt stärka underlaget för den service som idag finns i Ängelsberg och i resten av kommunen. Det skulle även möjliggöra för nya verksamheter att etablera sig, med fler arbetstillfällen som följd. Flera av områdena ligger på nära avstånd till en busshållplats och till järnvägsstationen i Ängelsberg, vilket främjar både en lokal och regional arbetsmarknad då människor får lättare att pendla både korta och långa avstånd.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger i anslutning till järnvägen Bergslagspendeln som är av riksintresse för kommunikationer.

Utveckling av verksamheter inom området kan påverka förutsättningar för yttre påverkan på järnvägen genom till exempel ett ökat dagvattenflöde. Vid detaljplaneläggning av området bör en dagvattenutredning tas fram för att utreda dagvattenhanteringen för området samt utvärdera om tillkommande dagvatten kommer påverka järnvägen. Kommunen bedömer i detta skede att utveckling av verksamheter inom området kommer inte avsevärt påverka riksintresset negativt.

Området angränsar riksintresset för friluftslivet och kulturmiljövården för Strömsholms kanal, Kolbäckån. Kommunen bedömer i detta skede att utvecklingen av verksamheter inom området kommer inte avsevärt påverka riksintressena negativt genom att området avgränsas av järnvägen. Då området utgör en av infarterna till Ängelsberg bör stor vikt läggas på gestaltningen av tillkommande bebyggelse.

Risker

Området ligger i anslutning till järnväg. På järnvägen förekommer transport av farligt gods. Vid detaljplaneläggning av området bör riskerna av farligt gods utredas.

Natur

Naturen inom området består till störst del av barrskog med vissa inslag av lövskog.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. Tillkommande verksamheter inom området bör anslutas till det kommunala VA-nätet. För att inte försämra den ekologiska statusen i Åmänningen bör dagvatten från området fördröjas och hanteras lokalt innan det rinner vidare ut i Åmänningen.

Väglledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation.

- Vid detaljplaneläggning bör hanteringen av dagvatten utredas.
- Vid detaljplaneläggning bör hänsyn tas till att området utgör en av portalerna till Ängelsberg.
- Vid detaljplaneläggning av området bör riskerna från järnvägen utredas.

C2 Framnäs

Beskrivning och motivering

Området ligger i den västra utkanten av Ängelsberg i anslutning till småbåtshamnen och en mindre badplats vid sjön Åmänningen. Området utgörs av cirka en hektar och består delvis av kvartersmark och skogsmark. Jordarten inom området utgörs av morän och lera. Området lämpar sig för enstaka åtgärder som stödjer friluftsliv och rekreation i anslutning till badplats och gästhamn. Det kan röra sig om enstaka servicefunktioner som stödjer de pågående aktiviteterna badplats och båthamn till exempel en mindre kiosk för badplatsens behov samt ställplatser. De friluftslivsvärden som finns i området är viktiga att värna om, varför endast en mycket liten del av området bör bebyggas.

Åtgärder i Ängelsberg skulle locka fler turister och boende till orten. Det skulle även kunna stödja natur- och friluftslivet på orten och kring Åmänningen samt stärka underlaget för den service som idag finns i Ängelsberg och i resten av kommunen. Det skulle även stärka underlaget för nya verksamheter att etablera sig, med fler arbetstillfällen som följd. Flera av områdena ligger på nära avstånd till en busshållplats och till järnvägsstationen i Ängelsberg, vilket främjar både en lokal och regional arbetsmarknad då människor får lättare att pendla både korta och långa avstånd.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Åmänningen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv och kulturmiljövården inte kommer avsevärt påverkas negativt.

Området angränsar även järnvägen Bergslagspendeln som är av riksintresse för kommunikationer. Då området har en befintlig järnvägsövergång bedömer kommunen i detta skede att utvecklingen av mindre verksamheter inom området inte kommer påverka trafikeringen av sträckan negativt. Järnvägen ger dock upphov till vissa risker och buller. Risker och buller bör behandlas och utvärderas inom ramen för detaljplaneläggning, bygglov eller förhandsbesked.

Natur

Naturen inom området består till störst del av triviallövskog som kan ha betydelse för biologisk mångfald. Området omfattas även av länets naturvårdsplan. Området är betecknat som "Fa:e- Sjöarna Lilla Aspen och Åmänningen med omgivning". Området är generellt beskrivet som ett öppet odlingslandskap. Badplatsen ligger inom område betecknat som "Fa:36 Ängsbergsbadet". Området är beskrivet som en trevlig badplats nära Ängsberg. Vid detaljplaneläggning av området bör hänsyn minska eventuell påverkan på områdets natur- och friluftslivvärden.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesvägs- och översvämningsskarterat. En mindre del av området närmast strandlinjen ligger inom riskzon för översvämning för högsta flöde. Inom området finns även potentiella mindre flödesvägar samt ett potentiellt riskområde som kan utvecklas vid skyfall.

Området ligger inom vattenskyddsområde. Området bör inte utsättas för åtgärder som riskerar att påverka vattentäkten negativt. Del av området ligger inom verksamhetsområde för vatten och avlopp. Tillkommande avloppsanläggningar bör anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Strandlinjen i den östra delen av området är utpekad som aktsamhetsområde för skred enligt SGU:s översiktliga kartering.

Kulturmiljövård

En del av området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun. Berört område omfattas i dagsläget av detaljplan. Vid framtagande av ny detaljplan bör hänsyn tas till områdets kulturmiljövärden. Tillkommande bebyggelse i området bör anpassas i form och skala efter den befintliga bebyggelsemiljön.

Trafik

Trafikinmatning till området sker idag via Framnäsvägen. Vägen korsar järnvägen via en mindre bro. Bron är begränsad till att klara fordon med max 6 tons axeltryck och 8 tons boggietryck. Ansvar för underhållet av bron ligger på Trafikverket. Marken vid övergången ska, enligt Förslag till byggnadsplan för Framnäs (del av Ängsberg 1:4 mm) vara tillgänglig för allmän körtrafik.

Vägledning

- Området kan i de delar som inte omfattas av gällande detaljplan kompletteras med mindre verksamheter som är av nytta för utvecklingen av turism och rekreation. Beroende på omfattningen av verksamheten ska den lämplighetsprövas genom detaljplan eller förhandsbesked.
- Då gatunätet i området har en begränsad kapacitet behöver verksamheter vara av den art som inte är allt för trafikalkrävande.
- Eventuella nybyggnationer ska anpassas i skala och form utefter den befintliga bebyggelsemiljön i närområdet.

- Vid prövning av tillkommande verksamheter i området ska hänsyn tas till vattentäkten.
- Riskerna av järnvägen bör utredas i samband med detaljplaneläggning, bygglov eller förhandsbesked.

C3 Ängelsberg, norrut

Beskrivning och motivering

Området ligger i den norra utkanten av Ängelsberg och öster om världsarvet Engelsbergs bruk. Området utgörs av cirka en hektar och består av skogsmark och jordarten inom området utgörs av morän och lera. Området lämpar sig för enstaka åtgärder som stödjer verksamheten vid Engelsbergs bruk i norra delen av Ängelsberg, där det idag finns kulturminnesmärkt bebyggelse och är utpekad som världsarv. Stor hänsyn måste tas till kulturvärdena vid exploatering av enstaka bebyggelse.

Åtgärder i Ängelsberg skulle kunna locka fler turister och boende till orten. Det skulle även stödja natur- och friluftslivet på orten och kring Åmänningen samt stärka underlaget för den service som idag finns i Ängelsberg och i resten av kommunen. Det skulle även stärka underlaget för nya verksamheter att etablera sig, med fler arbetstillfällen som följd. Flera av områdena ligger på nära avstånd till en busshållplats och till järnvägsstationen i Ängelsberg, vilket främjar både en lokal och regional arbetsmarknad då människor får lättare att pendla både korta och långa avstånd.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger inom riksintresseområdet för kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal”. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem. Området ligger även i närheten av världsarvsområdet samt byggnadsminnen. Kommunen bedömer i detta skede att en enstaka komplettering av bebyggelse kan vara godtagbar om detaljplan för området reglerar tillkommande bebyggelse till den grad som länsstyrelsen och kommunen finner som godtagbar. Med bakgrund i kravet på anpassningen bedömer kommunen i detta skede att en enstaka komplettering kommer inte avsevärt påverka riksintresset och världsarvet negativt.

Natur

Naturen inom området består av tät, uppvuxen lövskog med enstaka inslag av gran, samt tät markvegetation och sly. Naturen är frodig med dungar av ädla lövträd samt intressant och artrik vegetation. Fältskiktet innehåller en rad intressanta arter. En del av dessa är ursprungligen inplanterade och senare förvildade växter.

Området omfattas även av länets naturvårdsplan. Området är betecknat som ”Fa:f - område kring Ängelsberg”. Området är beskrivet som ett närstövsområde för Ängelsbergs tätort. Området ligger även inom ”Fa:3 - Ängelsbergs bruk”. Området innehåller lövdungar med ädla lövträd och intressant vegetation.

Fornlämningar

Inom området finns flera fornlämningar kopplade till verksamheten vid Engelsbergs bruk. I samband med tidigare påbörjat detaljplanearbete har en arkeologisk förundersökning utförts i området. Åtgärder inom området kräver anmälan om samråd till länsstyrelsen.

Trafik, vatten och avlopp (VA)

Området är via en mindre skogsväg ansluten till väg 668. Utredning av lämplig lösning för trafikförsörjning till området hanteras inom ramen för detaljplanläggningen. Området ligger inom vattenskyddsområde för vattentäkt. Vid detaljplanläggning ska hänsyn tas till att utvecklingen av en verksamhet inte påtagligt skadar vattentäkten.

Kommunen bedömer i detta skede att det finns möjlighet att ansluta verksamhet till den kommunala avloppsanläggningen i Ängelsberg. Dagvatten från området bör fördröjas och omhändertas lokalt innan det rinner ut i Snytboån.

Vägledning

- En del av området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun. Berört område omfattas i dagsläget av detaljplan. Vid framtagande av ny detaljplan bör hänsyn tas till områdets kulturmiljövärden. Tillkommande bebyggelse bör anpassas i form och skala efter den befintliga bebyggelsemiljön.
- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation.
- Ny bebyggelse bör med hänsyn till området naturvärden lokaliseras till tidigare bebyggd mark.
- Vid detaljplanläggning bör stor hänsyn tas till områdets olika värden. Bebyggelsen inom området bör anpassas till den grad att den inte riskerar att negativt påverka riksintresseområdets värden.
- Vid detaljplanläggning bör hänsyn tas till att tillkommande verksamhet inte får påverka vattentäkten negativt.

C4 Ängelsberg, söderut

Beskrivning och motivering

Området ligger i anslutning till den sydöstra delen av tätorten Ängelsberg. Området består av skogsmark och marken utgörs till stor del av morän med inslag av berg och postglacial sand. Avstånd till olika typer av service i Fagersta är cirka 14 kilometer. I Ängelsberg finns en trafikerad busshållplats samt järnvägsstation med förbindelser till Ludvika och Västerås, som ligger cirka 200 meter från området. Området kan förslagsvis kompletteras med radhus, parhus, enbostadshus och kedjehus. Då området är kuperat kan byggnation av suterränghus vara nödvändigt för att undvika allt för stora markåtgärder. Byggnation ska i skala och form utformas med hänsyn till Ängelsbergs kulturhistoriska värden.

Förslagen utveckling stämmer överens med utvecklingsinriktningen för Ängelsberg. Utveckling av orten ska ske i sydlig och östlig riktning och ska ta stor hänsyn till ortens karaktär och kulturhistoriska värden. Kompletteringen av bebyggelse i Ängelsberg sker i anslutning till befintlig infrastruktur och skulle även kunna skapa ett bättre underlag för lokal service för boende och besökare. En del av det utpekade området är redan planlagt. Se S233 - Detaljplan för del av Stabäck 4:30 m.m.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområdet för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Åmänningen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftslivet inte behöver påverkas negativt i någon större utsträckning. Stora delar av området ligger utanför riksintresseområdet och området är i dagsläget svårtillgängligt med hänseende till friluftslivet. Järnvägen som går längs med strandlinjen skapar även en barriäreffekt och därför omöjliggör en naturlig koppling mellan sjön Åmänningen och strandområdet. Kommunen bedömer att tillgängligheten med hänsyn till friluftslivet kan förbättras om området eventuellt skulle exploateras.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bör ny bebyggelse ta hänsyn till och anknyta till riksintressets värden som järnbruks- och kommunikationsmiljö. Då Ängelsberg har en särskild kulturhistorisk prägel har kommunen bedömt att bebyggelseutvecklingen av Ängelsberg bör i stora delar ske åt söder. Kommunen bedömer att man i detta område, genom en väl avvägd och anpassad bebyggelse, kommer inte avsevärt påverka riksintresset för kulturmiljövården negativt.

Området angränsar även till järnvägen Bergslagspendeln vilken är av riksintresse för kommunikationer. Kommunen ser att en utveckling av Ängelsberg kan komma att positivt förstärka reseunderlaget för Bergslagspendeln och därav förbättra förutsättningarna för utvecklingen av järnvägssträckningen sett till sin helhet.

Natur

Naturen inom området består av barrblandskog och lövblandad barrskog. Inom området pågår aktivt skogsbruk och stora delar av området visar tecken på att ha blivit avverkat och återplanterat.

Området ligger även inom länets naturvårdsplan för frilufts- och landskapsområden benämnt ”Fa:f Område kring Ängelsberg”. Området är beskrivet som ett närströvsområde för Ängelsbergs tätort.

Enligt statusklassning i VISS har Ämningen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterat. Området är inte påverkat av översvämningszon för 100-års, 200-års eller högsta flöde. Inom området finns mindre men även större potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

På bansträckan förekommer transport av farligt gods vilket ger upphov till risker. Järnvägen kan även ge upphov till buller och vibrationer.

Fornlämningar och kulturmiljövård

Den nordvästra delen av området angränsar till område som omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun. Området är betecknat som Nr.19 Ängelsberg. Enligt rekommendationerna i kulturminnesvårdsprogrammet ska man vid nybyggnation anpassa bebyggelsen i form och färg efter den befintliga miljön.

I anslutning till väg 668 finns en fornlämning i form av ett vägmärke. Vid exploatering av området i anslutning till fornlämningen ska samråd med länsstyrelsen genomföras för att bedöma eventuell påverkan på fornlämningen och dess utbredningsområde.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämrare Ämningens ekologiska status bör området anslutas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Vägledning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation i de delar som inte omfattas av gällande detaljplan, S233, Detaljplan för del av Stabäck 4:30 mm.
- Vid detaljplaneläggning bör buller från väg 668 utredas.
- Vid detaljplaneläggning bör buller, risker och eventuell vibrationspåverkan från järnvägen utredas.
- Vid detaljplaneläggning ska lämplig utformning av bebyggelsen utredas. Vid behov ska lämpliga utformningsbestämmelser införas.
- Vid detaljplaneläggning av området ska samråd hållas med länsstyrelsen för att utvärdera exploaterings eventuella påverkan på fornlämningen.
- För att undvika anläggande av nya in- och utfarter på väg 668 bör man utreda om trafikförsörjningen till de nya områdena kan ske via befintliga tillfartsvägar.
- Skogen i området bör gallras för att öppna siktlinjer mot sjön Åmänningen.
- För att främja användandet av hållbara transportmedel bör möjligheten att anlägga en gång- och cykelväg till och från det nya området utredas.
- Detaljplaneläggning av området ska föregås av en dialog om kapacitet av elförsörjningen till området med ansvarig nätägare.

C5 Långgärdsviken

Beskrivning och motivering

Området som utpekats ligger i anslutning till Långgärsviken vid sjön Åmanningen. Området ligger i anslutning till en befintlig badplats och ett mindre skogsområde. Platsen i sig ligger i ett naturskönt läge med goda kommunikationsmöjligheter via väg 668. Området kan förslagsvis utvecklas för friluftslivet och turism.

Området är utpekats i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald. Fagersta kommun ska långsiktigt planera för att stärka och utveckla kommunens värdefulla natur, vatten- och friluftslivsområden.

Kommunen bedömer att en viss typ av utveckling i området kan utgöra ett lämpligt komplement till badplatsen samt som destination för de som färdas längst med Strömsholms kanal och väg 668.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger även inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården samt kommunikationer för Strömsholms kanal och Bergslagspendeln.

Angående riksintresset för kulturmiljövården bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Kulturmiljö

Området ligger delvis inom område klassat som bevarandevärt odlingslandskap för natur- och kulturmiljövården för Västervåla och är även inkluderat i kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun. Syftet med bevarandet av odlingslandskap för naturvårds- och kulturmiljövården är att bevara de spår som finns av tidigare generationers liv i landskapet.

Trafik

Området nås via väg 668 som ansluter till en mindre grusväg. Grusvägen passerar järnvägen via en planskild underfart.

Vatten och avlopp (VA)

Vatten och avloppsfrågan hanteras efter verksamhetens typ och omfattning.

Vägledning

- Verksamhet ska prövas genom detaljpanelläggning, förhandsbesked eller bygglov. Strandskyddsdispens måste erhållas. För att inte skada områdets olika värden behöver man i prövningen av förhandsbesked, bygglov eller detaljplan ta stor hänsyn till områdets natur-, friluftsliv- och kulturmiljövården.
- Initiativ för att ordna en viss verksamhet eller fritidsbebyggelse i området behöver tas av berörd fastighetsägare med eventuella samarbetsparter.

C6 Dunshammar

Beskrivning och motivering

Området ligger vid sjön Åmänningen, två till tre kilometer söder om Ängelsberg. Området består av samlad bebyggelse och delar av denna är planlagd. Till den befintliga bebyggelsen finns ett utbyggt vägnät, med närhet till både Ängelsberg och Virsbo. Marken inom området, som sluttar ner mot Åmänningen, utgörs av lera med inslag av morän och urberg. Området lämpar sig för komplettering av enstaka nya bostäder och åtgärder för verksamheter, turism och friluftsliv. Hänsyn bör tas till fornlämningar och landskapsbilden.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningens övergripande strategi för en levande landsbygd. Utveckling kan ske i ett lantligt och attraktivt läge i anslutning till befintlig bebyggelse och infrastruktur. Komplettering av bebyggelse i området kan förbättra förutsättningarna för att utveckla kommunikationer, internetuppkoppling och service i Dunshammar. Ny bebyggelse skulle även kunna ge nya arbetstillfällen liksom ett utökat befolkningsunderlag för kommunens service i till exempel Ängelsberg. Åtgärder skulle även främja turismen kring Ängelsberg med ett ökat antal besökande som följd.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Åmänningen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Angående riksintresset för friluftslivet är stora delar av området redan bebyggt. Sett till den befintliga bebyggelsen i området bedömer kommunen i detta skede att tillgängligheten kommer inte avsevärt påverkas negativt om området bebyggs ytterligare.

Angående riksintresset för kulturmiljövård bör ny bebyggelse ta hänsyn till och anknyta till riksintressets värden som järnbruks- och kommunikationsmiljö.

Natur

Området består av fritidshusbebyggelse och en mindre andel öppen åkermark som kan ha vissa biologiska värden. I övrigt bedöms området inte innehålla några större naturvärden.

Enligt statusklassning i VISS har Åmänningen en måttlig ekologisk status.

Risker

Området är översvämnings-, lågpunkts- och flödesvägskarterat. Området berörs inte av översvämningszon för 100- och 200-årsflöde eller högsta flöde. Inom området finns mindre potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

Inom området finns aktsamhetsområden för skred enligt SGU:s översiktliga kartering.

Fornlämningar

Inom och i anslutning till området finns fornlämningar i form av en bytomt/gårdstomt (L2002:232) som ligger öster om Gröndalsvägen och en blästbrukslämning (L2003:9486) som angränsar den norra delen av området närmast strandlinjen. För att kunna avgöra om eventuell ny bebyggelse påverkar fornlämningarna behöver samråd genomföras med länsstyrelsen.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra Åmänningens ekologiska status bör möjligheterna att ordna en samlad enskild avloppslösning för de tillkommande bostäderna utredas.

Jordbruksmark

En mindre del av området utgörs av jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation. Kompletterande byggnation av tre fastigheter kan prövas inom ramen för förhandsbesked.
- Vid detaljplanläggning eller lovgivning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokalisering utredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning samt lovgivning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

C7 Vinterrönningen

Beskrivning och motivering

Området ligger cirka en och en halv mil från Fagersta centralort vid sjön Åmänningen. I området finns ett antal fritidshus och maken utgörs till stor del av skogsmark. Området kan förslagsvis kompletteras med friliggande enbostadshus eller fritidshus. Antal fastigheter lär bedömas efter att förutsättningarna för att lösa vatten och avlopp har utretts. Då delar av området är kuperat kan byggnation av suterränghus vara nödvändigt för att undvika allt för stora markåtgärder. Jordarten inom området utgörs av morän, glacial lera samt ett ytlager av blockrik yta. Avstånd till kollektivtrafik är cirka två kilometer. Avstånd till service och handel är till Fagersta två mil och till Virsbo sex kilometer. Närmaste kommunal skola ligger i Fagersta.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningens övergripande strategi för en levande landsbygd. Utveckling kan ske i ett lantligt och attraktivt strandnära läge i anslutning till befintlig bebyggelse. Komplettering av bebyggelse i området kan förbättra förutsättningar för att utveckla kommunikationer och internetuppkoppling i Vinterrönningen.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Åmänningen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftslivet kommer inte avsevärt att påverkas av en exploatering negativt. Angående den upplevda tillgängligheten till området så finns det en risk med att ny bebyggelse kan skapa en avhållande effekt. Men å andra sidan så skulle ny bebyggelse i området kunna förbättra tillgängligheten till området genom exempelvis att man anlägger en badplats med tillhörande gångstråk. Ett nytt bebyggelseområde kommer även tydligt avskiljas från strandlinjen med en fri passage. Den fria passagen kan utformas på ett sådant sätt att tillgängligheten och de växt- och djurliv i strandområdet bevaras.

Angående riksintresset för kulturmiljövården bedömer kommunen att området ligger utanför påverkansområde från något av riksintressets beskrivna värden.

Natur

Naturen inom området består till stor del av barrskog med inslag av triviallövskog. Delar av området är även bebyggd med fritidhusbebyggelse och nya men oexploaterade tomter har styckats av på senare tid. En tidigare öppen åker i LIS-områdets norra del har sedan 90-talet planteras med granskog. Området var tidigare utpekade som ett hagmarksobjekt med värdeklass 3.

Områdets södra del angränsar område i länets naturvårdsplan, "Fa:e - Sjöarna Lilla Aspen och Åmänningen med omgivning". Området är beskrivet som ett öppet odlingslandskap. Vinterrönningen har inga särskilda rekommendationer och inom området finns inget öppet odlingslandskap. Enligt statusklassning i VISS har Åmänningen en måttlig ekologisk status.

Friluftsliv

Skogen inom området används med stor sannolikhet för rekreation av boende i området. Stora delar av strandlinjen är blockrik och kan därför vara svår att beträda. Sammantaget bedöms området inte ha några större värden kopplat till friluftslivet.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesvägs- och översvänningskarterat. Området berörs inte av översvänningszon för 100- och 200-årsflöde. En del av området omfattas dock av översvänningszon för högsta flöde. Inom området finns mindre men även större potentiella flödesvägar som kan utvecklas vid skyfall.

En del av området ligger inom högriskområde för radon. En noggrannare undersökning av radonhalten bör utföras innan byggnation. Byggnationen bör utföras radonsäkert, såvida en detaljerad mätning inte ger stöd för annat.

I anslutning till strandlinjen finns det utpekade akksamhetsområden för skred enligt SGU:s översiktliga kartering.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra Åmänningens ekologiska status bör möjligheterna att ordna en samlad enskild avloppslösning för de tillkommande bostäderna utredas.

Vägläggning

- Detaljplaneläggning krävs för att möjliggöra byggnation. Kompletterande byggnation av två fastigheter kan prövas inom ramen för förhandsbesked.
- Vid upphävt strandskydd ska en fripassage upprättas mellan bebyggelse och strandlinjen. Skogen i området bör gallras för att öppna siktlinjer emot sjön Åmänningen. Vid detaljplaneläggning kan man undersöka möjligheten att ordna en gemensam brygga/badplats för området.
- Vid detaljplaneläggning av området bör standarden för den befintliga grusvägen utvärderas för att kunna bedöma om vägen klarar en ökad trafikbelastning.

C8 Halvarsviken

Beskrivning och motivering

Området ligger cirka två mil från Fagersta centralort och cirka fyra till fem kilometer söder om Ängelsberg vägledes, vid sjön Ämänningen. I anslutning till området finns ett mindre bostadsområde. Området kan förslagsvis kompletteras med friliggande enbostadshus eller fritidshus. Slutligt antal fastigheter lär bedömas efter att förutsättningarna för att lösa vatten och avlopp har utretts. Då delar av området är kuperat kan byggnation av suterränghus vara nödvändigt för att undvika allt för stora markåtgärder. Området utgörs av skogsmark och åkermark och jordarten inom området utgörs av morän, glacial lera och stora delar av området har ett blockrikt ytlager. Avstånd till kollektivtrafik är cirka två kilometer. Avstånd till service och handel är till Fagersta två mil och till Virsbo sex kilometer. Närmaste kommunal skola ligger i Fagersta.

Området är utpekad i enlighet med utvecklingsinriktningens övergripande strategi för en levande landsbygd. Utveckling kan ske i ett lantligt och attraktivt strandnära läge i anslutning till befintlig bebyggelse. Komplettering av bebyggelse i området kan förbättra förutsättningarna för att utveckla kommunikationer och uppkoppling i Halvarsviken.

Hänsyn och avvägning

Riksintressen

Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för friluftsliv och kulturmiljövården för ”Strömsholms kanal, Kolbäcksån”. Riksintresset för friluftslivet berör både vattnet i Stora Aspen och dess strandområde. Riksintresset motiveras utifrån att området används för friluftaktiviteter i form av ridning, vandring och att paddla kanot. Riksintresset för kulturmiljövård motiveras med hänsyn till järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Kommunen anser i detta skede att riksintresset för friluftsliv kommer inte avsevärt påverkas av en exploatering negativt. Ett nytt bebyggelseområde ska även tydligt kunna avskiljas ifrån strandlinjen med en fri passage. Den fria passagen ska utformas på ett sådant sätt att tillgängligheten och de växt- och djurliv i strandområdet bevaras.

Angående riksintresset för kulturmiljövården behöver ny bebyggelse ta hänsyn till och anknyta till riksintressets värden som järnbruks- och kommunikationsmiljö. En väl avvägd och anpassad bebyggelse inom området skulle kunna harmonisera med riksintressets värden.

Natur

Naturen inom området består av en blandning av barrskog, öppen åkermark mindre inslag av barrblandad lövskog. Inom området finns även ett mindre antal fritidshus. Stora delar av den skog som omfattas av LIS-området har på senare tid blivit avverkad. I området finns även en utpekad Sumpskog med naturvärdes klass 3. Även denna skog är avverkad. Kommunen bedömer att naturvärdena inom området inte är så pass höga att det är olämpligt att peka ut området som ett LIS-område.

En stor del av området omfattas även av länets naturvårdsplan, ”Fa:e - Sjöarna Lilla Aspen och Ämänningen med omgivning”. Området är beskrivet som ett öppet odlingslandskap. En del av området omfattas även av bevarandevärd odlingslandskap.

Friluftsliv

Längs med strandlinjen finns en del klippor som kan vara intressanta ur badsynpunkt. I övrigt antas att området i stor utsträckning används av närboende för rekreation. Då avverkningar skett för delar av skogsområdet kan det också antas att dessa områden i inte lika stor utsträckning används för rekreation och friluftsliv. Kommunen bedömer att områdets värden för friluftslivet inte är så pass höga att det är olämpligt att peka ut området som ett LIS-område.

Risker

Området är lågpunkts-, flödesväg- och översvämningskarterat. Området berörs inte av översvämningszon för 100- och 200-årsflöde. En del av området närmast stranden omfattas dock av översvämningszon för högsta flöde. Inom området finns mindre men även större potentiella flödesvägar samt riskområden som kan utvecklas vid skyfall.

I anslutning till strandlinjen finns det utpekade aktsamhetsområden för skred enligt SGU:s översiktliga kartering.

Kulturmiljövård

En del av området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun. Området är betecknat Nr 16 Halvarsviken. Enligt rekommendationerna i kulturminnesvårdsprogrammet bör tillkommande bebyggelse anpassas i färg och form efter den befintliga bebyggelsemiljön. Med hänsyn till befintlig bebyggelse och landskapsbilden bör man vid ny bebyggelse tillämpa rekommendationerna i hela området.

Vatten och avlopp (VA)

Området ligger utanför verksamhetsområde för VA. För att inte försämra Åmänningens ekologiska status bör möjligheterna att ordna en samlad enskild avloppslösning för de tillkommande bostäderna utredas.

Jordbruksmark

Delar av området utgörs av jordbruksmark.

Vägledning

- Detaljplanläggning krävs för att möjliggöra byggnation. Kompletterande byggnation av tre fastigheter kan prövas inom ramen för förhandsbesked.
- Vid upphävt strandskydd ska en fripassage upprättas mellan bebyggelse och strandlinjen. Skogen i området bör gallras för att öppna siktlinjer mot sjön Åmänningen. Vid detaljplanläggning kan man undersöka möjligheten att ordna en gemensam brygga för området.
- Vid detaljplanläggning eller lovgivning ska jordbruksmarkens brukningsvärde bedömas. Om jordbruksmarken bedöms som brukningsvärd ska en lokaliseringsutredning tas fram där man utreder eventuella alternativa lokaliseringar. Se vägledning om planläggning samt lovgivning på jordbruksmark under avsnittet om areella näringar.

Tekniska anläggningar

Inom Fagersta kommun finns några tekniska anläggningar som är viktiga för att samhället ska fungera. Exempel på den typen av anläggningar är återvinningsstationer, reningsverk för avloppsvatten och fjärrvärmeverk. Dessa anläggningar är delar av den tekniska försörjningen i Fagersta kommun. I detta avsnitt beskrivs den tekniska försörjningen inom kommunen samt vilka tekniska anläggningar som finns.

VA – Dricksvatten, avlopp och dagvatten

I Färnaåsen görs uttag av större mängder grundvatten för vattenförsörjningen av Fagersta centralort. Tillgången på vatten som kan användas som dricksvatten är helt nödvändig och ska därför betonas särskilt. Det anges också i det nationella miljö kvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. Dricksvattenförsörjningen för Fagersta centralort har sitt ursprung i behandlat grundvatten från Färnaåsen kombinerat med inducerad infiltration från sjön Barken vid Viksviken i Smedjebackens kommun. Vattnet överförs efter en förbehandling via en överföringsledning till ett vattenverk för slutlig behandling och distribueras därefter ut till vattenledningsnätet. Ängelsberg får sin vattenförsörjning från det kommunala vattennätet via ledningsdragning från Fagersta.

Kommunen bedömer att dricksvattenförsörjningen till kommunens tätorter är god. På landsbygden sker en stor del av vattenförsörjningen genom enskilda anläggningar, eller mindre gemensamhetsanläggningar, det vill säga med grundvatten ur borrhäls eller grävda brunnar.

I Fagersta centralort är ledningsnätet för spillvatten och dagvatten väl utbyggt. Dagvattnet leds ut i sjöar och vattendrag, med några undantag där dagvattnet går i samma ledning som avloppsvattnet. Avloppsvattnet leds till det kommunala avloppsreningsverket i Västanfors. Det dagvatten som leds med avloppsvattnet till reningsverket bidrar till ökade utsläpp av föroreningar och näringsämnen till recipienten. Mängden dagvatten som leds till reningsverket bör därför minskas. Detta bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen Ingen övergödning och Levande sjöar och vattendrag. Dagvattnet bör dock i den utsträckning som är möjligt tas om hand lokalt med till exempel infiltration. En sjöförlagd tryckavloppsledning leder avloppsvatten från delar av Ängelsberg, Sundbo och Brandbo samt Köpmanhamn och Sjöheden till reningsverket i Västanfors. Avloppsreningsverket är dimensionerat för 18 000 personequivallenter (p.e.), i dagsläget är cirka 7500 p.e. anslutna.

På landsbygden finns enskilda avloppsanläggningar. Många enskilda Va-anläggningar har under årens lopp byggts om och förbättrats. Trots det finns problemområden med risk för påverkan av grund- och ytvatten. Problemen har dessutom förvärrats på grund av ökat permanent boende och ökad standard i övrigt. Vid ökad användning av fritidshus som ett permanent boende ökar dock även möjligheterna att finansiera gemensamma avloppslösningar eller anslutning till det kommunala reningsverket.

Ställningstagande

- Kommunen står i framtiden inför stora investeringar för att tillgodose en hållbar vatten- och avloppsförsörjning inom kommunen. Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska varje kommun ta fram, samråda och besluta om en så kallad vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska bland annat behandla kommunens vatten- och avloppsfrågor ur ett långsiktigt perspektiv. Planen ska även innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna ska fungera vid skyfall. Kommunen har som avsikt att inleda arbetet med framtagandet av vattentjänstplanen.

Teknisk anläggning – Energiproduktion

Beskrivning

Inom Fagersta kommun finns ett fjärrvärmeverk som producerar fjärrvärme för centralorten Fagersta. Värmen skapas genom eldning av biobränslen samt att man tar vara på spillvärme från närliggande industrier. Utbyggnad av fjärrvärmenätet sker efter behov och efterfrågan. Värmeverket drivs av det kommunalt delägda bolaget VB Energi.

Utbyggnad av fjärrvärmenätet inom Fagersta centralort främjar omställningen hos hushåll och verksamheter till ett mer hållbart energisystem. Detta främjar kommunens arbete för utvecklingen av ett mer hållbart samhälle.

Ställningstagande

- Kommunen ska i sin roll som delägare främja utbyggnaden av fjärrvärmenätet till befintlig och ny bebyggelse inom Fagersta centralort.
- Vid nyproduktion inom anslutningsbara områden inom centralorten ska fjärrvärme lyftas som ett förstahandsval.
- Kommunen ska i sin roll som fastighetsägare prioritera anslutning av fjärrvärme vid val av värmelösning för kommunalt ägda fastigheter.
-

Teknisk anläggning – Materialåtervinning

Beskrivning

Inom Fagersta kommun finns en avfallsanläggning som även är en kombinerad återvinningscentral. Anläggningens framtida funktion utreds i dagsläget och det finns förslag på att anordna ett nytt gemensamt återbruk för kommunerna Fagersta och Norberg. Avfallshanteringen inom kommunen hanteras av Vafabmiljö vilket är ett kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län och Heby och Enköpings kommun. Som medlemskommun i Vafabmiljö delar kommunen avfallsplan med resterande medlemskommuner. I enlighet med fastställda mål i Avfallsplan 2020–2030 ska kommunen främja arbetet med att minska avfallet inom kommunen och det avfall som ändå uppstår ska återvinnas och återanvändas i så stor utsträckning som möjligt.

Ställningstagande

- Vid detaljplaneläggning och nybyggnation bör hänsyn tas till att skapa förutsättningar för en hållbar avfallshantering.
- Vid detaljplaneläggning och lovärenden ska avfallsfordonens framkomlighet och behov av utrymmen beaktas.

Teknisk anläggning – Vattenskyddsområden

Beskrivning

Inom Fagersta kommun finns tre vattenskyddsområden. Skyddet för dessa är för att minska risken för yttre påverkan genom exempelvis en olycka i form av ett utsläpp. Inom dessa områden finns därför särskilda riktlinjer som avgör hur marken får användas och hur kemikaliska produkter och avfall får hanteras. Inom dessa områden kan det gälla förbud, kräva tillstånd eller anmälningsplikt för en verksamhet eller åtgärd.

Hänsyn och avvägning

Vid detaljplaneläggning, bygglov eller förhandsbesked inom eller i anslutning till vattenskyddsområden bör hänsyn tas till att åtgärden inte innebär någon negativ inverkan på den skyddade vattenresursen. Åtgärden ska remitteras till tillsynsmyndighet (Kommunens miljöenhet respektive länsstyrelsen).

Teknisk anläggning – Vindkraft

Beskrivning

I vindkraftstillägget för översiktsplanen finns det tre utpekade vindparksområden (Vi-områden) som berör kommunen. Dessa områden sträcker sig ibland över kommungränsen till grannkommunen Norberg. Inom dessa områden finns rekommendationer om att etablering av vindkraft ska prioriteras framför andra intressen. Utpekade områden som berör kommunen är Vi8, Vi9 och Vi10.

Inom Fagersta kommun finns det två områden som bedöms inte som lämpliga för vindkraft (X-områden). Dessa områden ska undantas från utbyggnad av stora och medelstora vindkraftsanläggningar på grund av områdenas befintliga kvaliteter och eller framtida utvecklingspotential för andra intressen. Utpekade X-områden i kommunen är X10 odlingslandskapet vid Svartvik och X11 Bastmora.

Utförligare information finns att hitta i dokumentet ”Vindkraft –tillägg till översiktsplan för Avesta kommun och Fagersta kommun samt planeringsunderlag för Norbergs kommun” (2011).

This topographic map displays the Fagersta region in Sweden. The map uses a color-coded system to identify specific areas of interest:

- Tekniska anläggningar (Technical facilities):** Indicated by purple dots on the map.
- Områden i vindkraftsplan (Areas in wind power plan):** Indicated by purple shaded regions.

The map includes a north arrow in the top right corner and a scale bar in the bottom right corner, showing distances up to 5 km. The Origo logo is visible in the bottom left corner. The map shows various geographical features, including lakes (e.g., Åmånningen, Stora Kedjen, Lilla Kedjen), rivers, and numerous small settlements and farms.

Karta med redovisning av förslagen mark- och vattenanvändning

Natur och friluftsliv

Kolbäcksån, dess sjösystem och det vidsträckta och böljande skogslandskapet kännetecknar naturmiljön i kommunen. Naturen innehåller en mångfald av värden som är viktiga att värna och respektera för att behålla biologisk mångfald, tillhandahålla olika typer av ekosystemtjänster samt för att skapa naturupplevelser, avkoppling, stärka folkhälsan och rekreation. I detta avsnitt redovisas sammanhängande natur- och friluftslivsområden, friluftsddestinationer, vandringsleder och vattenmiljöer.

Större sammanhängande natur- och friluftslivsområden

Inom kommunen finns stora sammanhängande skogar med nätverk av vandringsleder, utsiktsplatser, sjöar och lämningar av bergsbruk. Dessa områden har stora värden för natur- och friluftslivet inom kommunen och områdenas relativa närhet till kommunens tätorter gör dem till perfekta närströvområden. I översiktsplanen har kommunen pekat ut större sammanhängande natur- och friluftslivsområden. Till dessa områden finns en beskrivning om områdets geografiska utbredning och vilka värden som området innehåller. Till områdena finns även riktlinjer och ställningstaganden kring nuvarande värden och utvecklingen av dessa.

Friluftsddestinationer

Runt om i denna Bergslagskommun finns det ett flertal områden och platser som är perfekta besöksmål för den som vill uppleva olika naturmiljöer och kulturarv. För att på ett övergripande och lättillgängligt sätt redovisa dessa besöksmål har vi markerat dem i översiktsplanen som så kallade friluftsddestinationer. Till varje friluftsddestination finns en övergripande beskrivning av platsen och vilka värden den har. Till platsen finns även vissa ställningstaganden och riktlinjer som ska redovisa kommunens syn på utveckling och bevarandet av friluftsddestinationen.

Vandring

Inom Fagersta kommun finns det små och stora nätverk av stigar och leder som sträcker sig igenom Bergslagslandskapet. Dessa stigar och leder är av stor betydelse för tillgängligheten och upplevelsen av landskapet och dess natur. I översiktsplanen pekar kommunen ut de större vandringslederna med tillhörande rundslingsor i kommunen. Kopplat till vandringslederna finns en övergripande beskrivning av leden och övergripande ställningstaganden på hur kommunen ser på utvecklingen och betydelsen av leden.

Vattenmiljöer

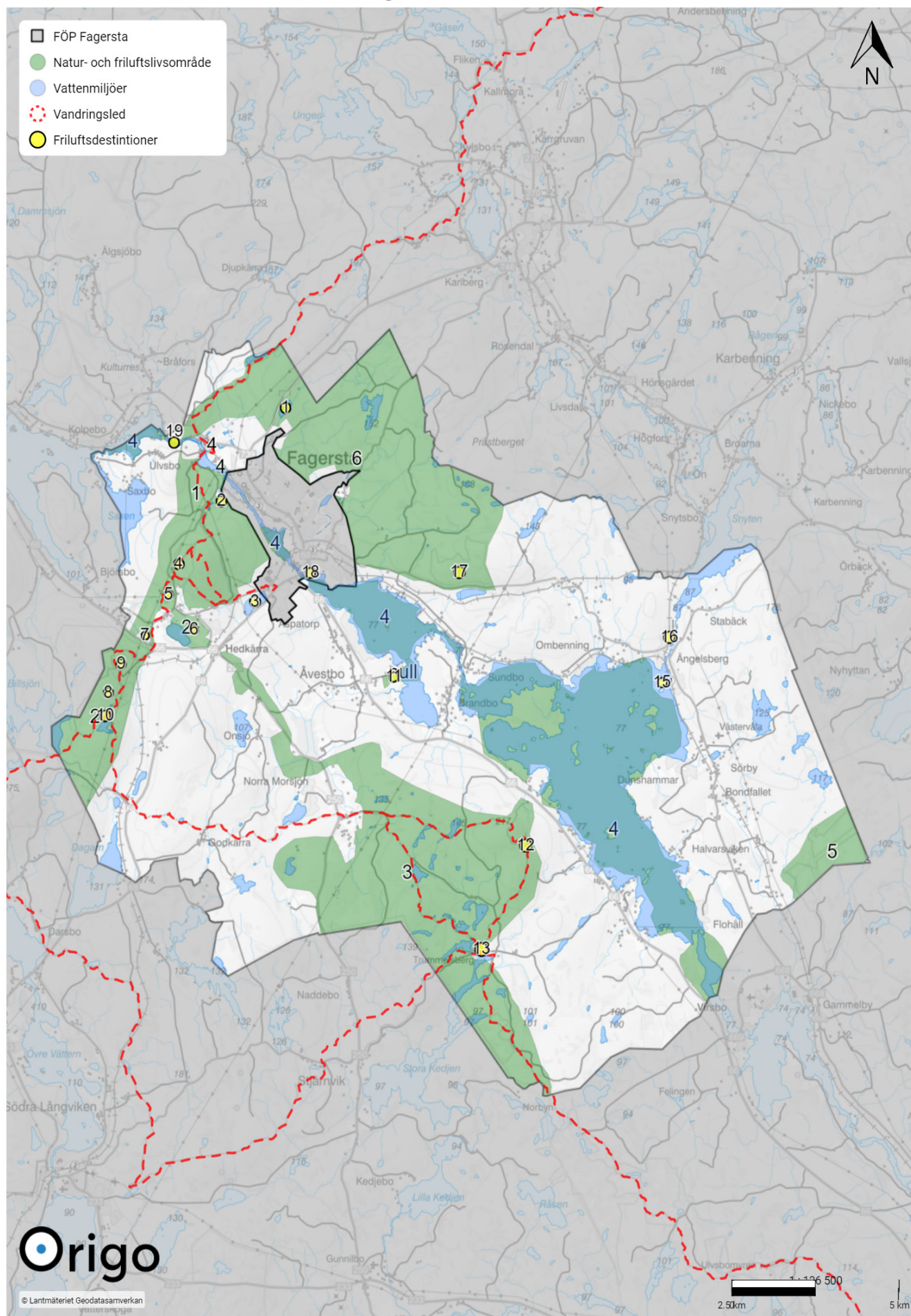
I Fagersta kommun finns ett stort antal sjöar och vattendrag av varierande storlek och karaktär. Varje vattendrag och sjö har generella ekologiska värden som är av stor betydelse för den biologiska mångfalden. Utöver detta fyller de även en viktig funktion för rörligt friluftsliv för bad, fiske och båtliv inom kommunen. Vattendragen och sjöarna omfattas även av strandskydd vilket är till för att skydda ekologiska värden och människors och djurlivets tillgång till strandlinjen.

Natur- och friluftsliv

Generella Ställningstaganden

- För att bevara och utveckla natur- och friluftslivsvärden inom Fagersta kommun ska kommunen upprätta ett sammankopplat naturvårds- och friluftslivsprogram.
- I upprättandet av relevanta styrdokument och handlingsplaner ska kommunen eftersträva att förbättra förutsättningarna för kommuninvånare och besökare att uppleva natur- och friluftslivsområden.
- Inom kommunen ska värdefulla natur- och friluftslivsområden värnas.
- Exploatering inom dessa områden ska vara varsam med hänsyn till områdenas olika värden och betydelse för natur- och friluftslivet i kommunen.

Mark- och vattenanvändning - Natur och friluftsliv

Karta med redovisning av förslagen mark- och vattenanvändning

Natur- och friluftslivsområde – 1. Nordvästra naturområdet mellan Semla och Hedkärra

Beskrivning och motivering

Området sträcker sig från Lilla Älgsjön i nordväst till sjön Hedtjärnen. Området rymmer flera olika natur- och friluftslivsvärden såsom riksintressen för naturvården, Natura 2000-områden, naturreservat, motionsspår och närströvområde för centralorten Fagersta med mera.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Inom området finns en mångfald av olika natur- och friluftslivsvärden som bland annat områden inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanland, naturreservat, Natura 2000-områdena Jättåsarna, Svartberget och Jönsbacken samt motionsspår med mera. Stor hänsyn ska tas till varje enskilt natur- och friluftslivsvärde. Vid intresseavvägningar inom området ska hänsyn tas till möjligheterna att främja eller bevara natur- och friluftslivsvärden.

Natur- och friluftslivsområde – 2. Sydvästra naturområdet mellan Högbyn och Dagarn

Beskrivning och motivering

Området sträcker sig i kommunen från Högbyn till sjön Dagarn. Området rymmer flera olika natur- och friluftslivsvärden såsom riksintressen för rörligt friluftsliv, friluftsliv och naturvården, naturreservat, leder och fiskevatten.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Inom området finns en mångfald av olika natur- och friluftslivsvärden som bland annat områden inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanland, naturreservat för Malingsbo-Kloten, Bruksleden samt motionsspår med mera. Stor hänsyn ska tas till varje enskilt natur- och friluftslivsvärde. Vid intresseavvägningar inom området ska hänsyn tas till möjligheterna att främja eller bevara natur- och friluftslivsvärden.

Natur- och friluftslivsområde – 3. Södra naturområdet mellan Onsjön och Kedjen

Beskrivning och motivering

Området sträcker sig i kommunen från Onsjön till sjön Stora Kedjen i söder. Området rymmer flera olika natur- och friluftslivsvärden såsom riksintressen för, friluftsliv och naturvärden, naturreservatet Långviken, Natura 2000-område och vandringsleder med mera.

Området är utpekade i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Inom området finns en mångfald av olika natur- och friluftslivsvärden som bland annat områden inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanland, naturreservat, Bruksleden, Natura 2000-området Kulflyten, riksintresseområde för naturvärden och friluftslivet. Stor hänsyn ska tas till varje enskilt natur- och friluftslivsvärde. Vid intresseavvägningar inom området ska hänsyn tas till möjligheterna att främja eller bevara natur- och friluftslivsvärden.

Natur- och friluftslivsområden – 4. Naturområdet Kolbäcksån med omgivning

Beskrivning och motivering

Området omfattar Kolbäcksån, Snytboån och dess sjösystem samt stora delar av strandområdet. Området rymmer flera olika natur- och friluftslivsvärden såsom riksintressen för friluftsliv. Riksintresset kännetecknas bland annat av båtturismen, naturupplevelsen utav att besöka riksintresset och kulturupplevelser genom ett stort antal kulturhistoriska sevärdheter som finns längs med Strömsholms kanal som sträcker sig genom Kolbäcksån och dess sjösystem. Stora delar av området är även inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanlands län.

Området är utpekade i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Inom området finns en mångfald av olika natur- och friluftslivsvärden som bland annat områden inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanland, sjöarna Stora och Lilla Aspen samt Åmänningen med omgivning och riksintresseområde för Strömsholms kanal. Stor hänsyn ska tas till varje enskilt natur- och friluftslivsvärde. Vid intresseavvägningar inom området ska hänsyn tas till möjligheterna att främja eller bevara natur- och friluftslivsvärden.

Natur- och friluftslivsområde – 5. Naturområdet Hälleskogsbrännan

Beskrivning och motivering

Området ligger i den sydöstra utkanten av kommunen. Området består av naturreservatet Hälleskogsbrännan som omfattar en del av skogen som brann ner vid en större skogsbrand år 2014. Brandområdet fortsätter vidare in i kommunen och slutar vid sjön Snyten, det området omfattas dock inte av något naturreservat.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets naturvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län.

Särskilt ställningstagande

- Genom att området är avgränsat till att enbart omfatta ett existerande naturreservat så ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Natur- och friluftslivsområden – 6. Nordöstra naturområdet mellan Fagersta och Norberg

Beskrivning och motivering

Området sträcker sig från den tätortsnära naturen intill Fagersta upp mot kommungränsen med Norberg. Området rymmer flera olika natur- och friluftslivsvärden som bland annat Kråkstens naturreservat, närströvområde för Norbergs och Fagerstas tätorter, inslag av sumpskog och salamanderlokaler med mera.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Inom området finns en mångfald av olika natur- och friluftslivsvärden som bland annat områden inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanland, naturreservat, sumpskog och salamanderlokaler. Inom området ska särskild hänsyn tas till att bevara och värna om varje enskilt värde. Området betydelse som tätortsnära naturområde för centralorten Fagersta ska utvecklas, värnas och bevaras. Vid intresseavvägningar inom området ska hänsyn tas till möjligheterna att främja eller bevara natur- och friluftslivsvärden.

Särskilt ställningstagande

- För att motverka risken för fara för skogsbrand i skogsområden som ligger i direkt anslutning till tätorten ska kommunen, i sin roll som markägare, vid framtida avverkning spara lövskog istället för barrskog. Utöver att vara mer resistent emot brand bidrar även lövskogen till en trivsammare naturmiljö som positivt kommer bidra till att stärka naturområdets funktion som närströvområde.

Vandringsleder – Bruksleden med tillhörande rundslingor

Beskrivning och motivering

Bruksleden är en vandringsled som med 27 etapper och en sträckning om cirka 50 mil sträcker sig i Mälarbygdens och Bergslagens vackra och omväxlande landskap. Leden har en kulturhistorisk anknytning till Bergslagen där man på många platser passerar äldre bruksmiljöer. Inom Fagersta kommun går flera etapper av leden där man bland annat passerar Trummelsberg, Landsberget, Högbyn och Lilla Älgsjön.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Från etapp till etapp sträcker sig leden igenom olika former av intressen och värdeområden inom kommunen. Exempel på intressen och andra värden som berörs är bland annat riksintresseområde för naturvården och friluftslivet samt naturreservat och områden inkluderade i naturvårdsplanen för Västmanlands län. Kommunen bedömer att sträckningen av leden främjar friluftslivet.

Särskilt ställningstagande

- Kommunen ska agera föredömligt när det gäller skötsel av berörda delar av Bruksleden och dess rundslingor.

Friluftsdestination – 1. Kolarbysjön

Beskrivning och motivering

Kolarbysjön ligger i den norra utkanten av Fagersta centralort i nära anslutning till bostadsområdet Rönningen. Badplatsen med tillhörande bryggor och grillplats är ett populärt besöksmål under sommarmånaderna. Runt sjön finns flera motionsslingor och stignätet från sjön leder även till närströvområdet som omgärdar den nordöstra utkanten av Fagersta centralort.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Kommunen bedömer att friluftsdestinationen inte står i någon konflikt till något övrigt intresse i området. Vid skogsbruk inom området ska hänsyn tas till natur- och friluftslivets intressen där så är möjligt.

Särskilt ställningstagande

- Kommunen ska verka för att bevara och utveckla badplatsen och motionsslingorna till gagn för närboende, övriga kommuninvånare och besökare.

Friluftsdestination – 2. Fageråsen

Beskrivning och motivering

Fageråsen ligger i den västra utkanten av Fagersta centralort i nära anslutning till bostadsområdet Andra Sidan. Inom området finns ett elljusspår som på sommaren används som motionsslinga och på vintern för längdskidåkning. Inom området finns även MTB-banor för cykel. Banorna har olika längder och svårighetsgrad som passar både barn och vuxna, erfaren som nybörjare.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Området ligger delvis inom och angränsar riksintresseområde för naturvården. I samband med utvecklingen av området bör hänsyn tas till områdets eventuella naturvärden. Vid åtgärder ska man även utvärdera om åtgärderna kan antas ha en negativ inverkan på riksintresset.

Särskilt ställningstagande

- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer verka för att bevara och utveckla Fageråsen till gagn för närboende, föreningslivet, övriga kommuninvånare och besökare.

Friluftsdestination – 3. Eskiln

Beskrivning och motivering

Sjön Eskiln med tillhörande motionsslingor ligger i den sydvästra utkanten av Fagersta centralort i nära anslutning till verksamhetsområdet Hyttbäcken. Inom området finns en camping, badplats med bryggor, elljusspår runt sjön och en wakeboardpark. Området innehåller en rad olika värden för såväl turismen som för idrotts- och friluftslivet.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Området angränsar riksintresse för kommunikationer för Godsstråket genom Bergslagen. Kommunen bedömer att friluftsdestinationen inte avsevärt påverkar riksintresset negativt.

Särskilt ställningstagande

- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer verka för att bevara och utveckla Eskiln till förmån för föreningslivet, kommuninvånare och besökare.

Friluftsdestination – 4. Jättåsarna

Beskrivning och motivering

Naturreservatet Jättåsarna ligger sydväst om Fagersta centralort i anslutning till Svartbergsvägen, som går mellan Andra Sidan och Hedkärra. Området består av en mångfald av värden för natur- och friluftslivet. Naturen inom området är omväxlande med skogar, berg, kärr och bergsbranter. Då jordarten inom området är kalkrik så frodas ovanliga växter och svampar inom området. I området ser man även spår från gruvdriften som var aktiv mellan 1300-talet och tidigt 1900-tal. Jättåsarna är ett naturreseptat bildat av länsstyrelsen. Inom området ansvarar länsstyrelsen för skötseln.

Området är utpekadt i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreatiomöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt natur- och rekreatiområde i kommunen som bör värnas och bevaras. Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län.

Särskilt ställningstagande

- Genom att friluftsdestinationen är ett avgränsat område i form av ett existerande naturreseptat ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Friluftsdestination – 5. Svartbergets naturreservat

Beskrivning och motivering

Naturreservatet Svartberget ligger sydväst om Fagersta centralort i anslutning till Svartbergsvägen som går mellan Andra Sidan och Hedkärra. Området är kuperat och utgörs av tät barrskog. Terrängen i området visar spår efter den tid när kalk och järnmalm bröts. Sammantaget finns det en mångfald av natur- och friluftslivsvärden i området. Svartberget är ett naturreservat bildat av länsstyrelsen. Inom området ansvarar länsstyrelsen för skötseln.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och bevaras. Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län.

Särskilt ställningstagande

- Genom att friluftsdestinationen är ett avgränsat område i form av ett existerande naturreservat ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Friluftsdestination – 6. Jonhagens naturreservat

Beskrivning och motivering

Naturreservatet Jonhagen ligger sydväst om Fagersta centralort mellan Hedkärra och Hedtjärnen. I området växer skog med inslag av lind, lönn och buskar som hassel. Området ligger på en höjd vilket gör att området står ut från det omkringliggande öppna landskapet. Inom området finns flera värdefulla natur- och friluftslivsvärden i form av bland annat lämningar efter medeltida bebyggelse. Jonhagen är ett naturreservat bildat av kommunen. Inom området ansvarar kommunen för skötseln.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och bevaras. Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Norra Västmanlands Kommunalteknikförbunds webbplats.

Särskilt ställningstagande

- Genom att friluftsdestinationen är ett avgränsat område i form av ett existerande naturreservat ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Friluftsdestination – 7. Jönsbackens naturreservat

Beskrivning och motivering

Naturreservatet Jönsbacken ligger sydväst om Fagersta centralort i anslutning till väg 66 mot Ludvika. Området består av ett bergsparti med gamla kalkbrott och kärrmarker mellan berget och riksväg 66. I området finns ett äldre kalkbrott som är en lämning av den kalkbrytning som förekommit i området. Likt andra naturreservat i närområdet har den kalkrika marken givit området en mångfald av olika växtarter. Jönsbacken är ett naturreservat bildat av länsstyrelsen. Inom området ansvarar länsstyrelsen för skötseln.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och bevaras. Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län.

Särskilt ställningstagande

- Genom att friluftsdestinationen är ett avgränsat område i form av ett existerande naturreservat ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Friluftdestination – 8. **Malingsbo-Klotens naturreservat**

Beskrivning och motivering

Naturreservatet Malingsbo-Kloten ligger söder om Fagersta centralort i anslutning till väg 66, mot Ludvika, och sträcker sig ner till sjön Dagarn. Området i sig består av cirka 50 000 hektar, varav cirka 600 hektar ligger inom Fagersta kommun.

Terrängen i området är kuperad och består till stor del av barrskog med inslag av lokala vegetationsvariationer och flera sjöar och tjänar. Inom området finns en mångfald av natur- och friluftslivsvärden som bland annat vandringsleden Bruksleden och goda fiskevatten. Malingsbo-Kloten är ett naturreservat bildat av länsstyrelsen. Inom området ansvarar länsstyrelsen för skötseln.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och bevaras. Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län.

Särskilt ställningstagande

- Genom att friluftdestinationen är ett avgränsat område i form av ett existerande naturreservat ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Friluftsdestination – 9. Högbyn

Beskrivning och motivering

Friluftslivsområdet Högbyn ligger söder om Fagersta centralort i Malingsbo-Klotens naturreservat på en höjd om 241 meter över havet. Området har tidigare används som en alpinanläggning med pistade skidbackar och liftar, spår som fortfarande syns i landskapet. Idag används området som ett rekreationsområde med grillplatser och på vintern finns en upplyst pulkabacke.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Området ligger inom ett naturvårdsområde med föreskrifter för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län. Området ligger även inom riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv. Riksintresset för det rörliga friluftslivet är beskrivet att inom området ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen, särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploatering eller andra ingrepp i miljön. Kommunen bedömer i detta skede att bevarandet och utveckling av friluftslivsområdet kan främja friluftslivet i området och därmed riksintresset för rörligt friluftsliv.

Området har trafikanslutning genom Högbyvägen som sedan ansluter till väg 66. Väg 66 mellan Fagersta och Smedjebacken kommer byggas om till en mötesfri 1+2 väg. I samband med ombyggnationen av vägsträckan kommer hänsyn tas till att förbättra korsningsmöjligheterna för gång- och cykeltrafik.

Särskilda ställningstaganden

- Kommunen ser positivt på en vidareutveckling av friluftslivsområdet.
- Byggnation av anläggningar och byggnader för att främja friluftslivet i området är önskvärt.
- För att behålla områdets olika värden är det önskvärt att utvecklingen av friluftslivs- anläggningar och övrig bebyggelse lokaliseras till sedan tidigare exploaterade områden.

Friluftsdestination – 10. Abborrtjärnarna

Beskrivning och motivering

Sjöarna Lilla Abborrtjärn och Stora Abborrtjärn ligger söder om Fagersta centralort i Malingsbo-Klotens naturreservat. Sjöarna ligger i anslutning till vandringsleden Bruksleden och kan också nås via skogsbilväg från Högbyvägen. Sjöarna är populära fiskevatten och i området finns en tillgänglighetsanpassad brygga för att alla ska ges möjlighet att fiska. I sjöarna inplanteras årligen ädelfisk av olika arter.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Då området ligger inom naturreservat så finns föreskrifter för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län. Området ligger även inom riksintresseområde för friluftsliv och rörligt friluftsliv. Riksintresset för det rörliga friluftslivet är beskrivet att inom området ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen, särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Kommunen bedömer att bevarandet och utveckling av friluftsdestinationen inte kommer påverka riksintresset negativt.

Friluftsdestination – 11. Backgårdens fågeltorn

Beskrivning och motivering

Backgården är ett samlingsnamn för ett äldre odlings- och våtmarkslandskap som ligger i anslutning till Brandboviken. I området genomförs åtgärder för att skapa mer gynnsamma förhållanden för rastande och häckande fåglar. I naturvårdsplanen för Västmanlands län ingår området i Fagerstas bästa fågelokal.

Området är utpekat i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Området ligger även inom riksintresseområde för friluftsliv. Kännetecknande för riksintressets värden är båtturen som försiggår längs med Strömsholms kanal, vattenmiljöerna och det öppna odlingslandskapet längs med kanalen och kulturmiljön i form av slussområden med mera. Kommunen bedömer i detta skede att bevarandet och utvecklingen av friluftsdestinationen, för bland annat fågelskådning, inte kommer påverka riksintresset negativt.

Särskilt ställningstagande

- Det öppna odlingslandskapet i anslutning till friluftsdestinationen ska hållas öppet och inte exploateras. Område som omfattas av detta ligger förslagsvis mellan Åvestboån och Isnäsåsen.

Friluftdestination – 12. Landsberget och Issjöstigen

Beskrivning och motivering

Landsberget ligger sydost om Fagersta centralort och är kommunens högsta punkt med sina 217 meter efter Högbyns 241 meter. Landsberget är ett populärt besöksmål för såväl vandrare, cyklister och klättrare. Inom området finns en mångfald av natur- och friluftslivsvärden. Det finns bland annat olika typer av vandringsleder, utsiktsplats med vy över sjön Åmänningen och rastplats med grillmöjligheter med mera.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Området ligger även inom riksintresseområde för friluftslivet och naturvärden. Riksintresset för friluftslivet kännetecknas bland annat av dess intressanta geologiska egenskaper, klapperstensfält och vandringsleder som bidrar att tillgängliggöra området för besökare. Området ingår även i naturvårdsplanen för Västmanlands län. Inom området får ingen exploatering ske och skogsbruk ska ske med hänsyn till friluftslivet och områdets naturvärden.

Särskilda ställningstaganden

- Inom området får det inte ske några större ingrepp i terrängen.
- I samband med skogsbruk inom området ska hänsyn tas till områdets natur- och friluftslivsvärden.

Friluftsdestination – 13. Trummelsberg

Beskrivning och motivering

Trummelsberg ligger söder om Fagersta centralort och är ett äldre bruksområde där det mellan 1600-talet tills början på 1900-talet pågick en livlig järnhantering. Inom området finns idag bara ruiner kvar från det gamla bruket och i landskapet kan man fortfarande se spår av järnhanteringen. Inom området finns en mångfald av natur- och friluftslivsvärden, exempelvis passerar Bruksleden Trummelsberg.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och utvecklas. Området ligger även inom riksintresseområde för friluftslivet och naturvärden. Riksintresset för friluftslivet kännetecknas bland annat av att området har många kulturlämningar som visar på områdets historiska betydelse för järnindustrin. Sjöarna vid Trummelsberg är populära besöksmål för de som vill fiska, paddla kanot och under vintern åka långfärdsskridskor.

Området ingår även i naturvårdsplanen för Västmanlands län där Trummelsberg ligger inom ett område beskrivet som ett värdefullt strövområde med Bruksleden och utsiktspunkt vid Landsberget. I anslutning till Trummelsberg finns även andra värdefulla områden som är utpekade i naturvårdsplanen. Området finns även utpekad i kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun.

För att inte skada områdets värden ska bebyggelsekomplettering inom området ske varsamt med stor hänsyn till områdets kulturhistoriska värden. Fagersta kommun ska i sin roll som medlem i stiftelsen Ekomuseum Bergslagen verka för att områdets historiska miljöer inte förfaller eller riskeras att förvanskas.

Särskilt ställningstagande

- Vid bebyggelsekomplettering inom området ska särskild hänsyn tas till områdets fornlämningar och kulturhistoriska värden.

Friluftsdestination – 14. Oljeön

Beskrivning och motivering

Oljeön (före detta Barrön) är en ö som ligger strax utanför tätorten Ängelsberg. Ön har fått sitt namn från att vara den plats där importerad olja raffinerades till olika produkter, såsom fotogen, lysolja och smörjoljor. Verksamheten på ön var igång mellan 1875 och 1927 och är idag världens äldsta bevarade oljeraffinaderi. Kvar på ön finns ett flertal bevarade byggnader från den tid när verksamheten var i gång på ön. Under sommarmånaderna transporterar färjan Petrolia besökare den korta sträckan mellan ön och Ängelsberg.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör bevaras. Området ligger inom riksintresse för friluftslivet och kulturmiljövården. Riksintresset för friluftslivet kännetecknas bland annat av båtutrustning, vattenmiljöerna och kulturhistoriska sevärdheter med anknytning till tidigare bergsbruk och järnhantering. Riksintresset för kulturmiljövården beskrivs som en järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem.

Området ingår även i ett större område i naturvårdsplanen för Västmanlands län. Området är benämnt som Sjöarna Lilla Aspen och Åmänningen med omgivning. Vissa byggnader på ön har förklarats som byggnadsminnen. Byggnadsminnen är skyddade enligt särskilda skyddsbestämmelser. Fagersta kommun ska i sin roll som medlem i stiftelsen Ekomuseum Bergslagen verka för att områdets historiska miljöer inte förfaller eller riskeras att förvanskas. Oljeön ägs av drivmedelsbolaget Preem och Fagersta kommun är arrendator som ska se till att ön och byggnaderna tas om hand på ett lämpligt sätt. Visningsverksamheten på ön sköts av kommunens turismenhet.

Särskilda ställningstaganden

- Byggnader klassade som byggnadsminne ska förvaltas i enlighet med fastställda skyddsbestämmelser.
- Ön ska, utöver befintliga byggnader, inte kompletteras med ytterligare byggnadsverk och anordningar än de som krävs för att behålla ön som ett besöksmål för turister och förvaltning av området.
- Föroreningsituationen på ön ska utredas vidare för att bedöma behovet av eventuella saneringsåtgärder.

Friluftsdestination – 15. Engelsbergs bruk

Beskrivning och motivering

Engelsbergs bruk ligger i den norra utkanten av tätorten Ängelsberg. Bruket har anor sedan sent 1600-tal och har byggnader och teknisk utrustning bevarade. Bruket är sedan 1993 klassat som ett av UNESCO:s världsarv, vilket innebär att bruket är av ett enastående världsomfattande värde och har därefter uppfyllt minst ett av UNESCO:s tio urvalskriterier. Engelsbergs bruk ägs och vårdas av Nordstjernan AB som även bedriver guidade visningar av bruket. I anslutning till bruket ligger en äldre ventilfabrik som Nordstjernan har omvandlat till deras konferensanläggning.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara kultur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett kultur- och naturområde i kommunen som bör bevaras. Området ligger inom riksintresseområde för friluftslivet, kulturmiljövården och omfattas till stor del av byggnadsminne. Området omfattas av Byggnadsplan för Ängelsbergs bruk, S212. I byggnadsplanen omfattas Engelsbergs bruk av användningen q – kulturreservat. Inom q – området får endast nya byggnader uppföras för att ersätta befintliga byggnader som exempelvis skadats. Se Byggnadsplanen för utförligare beskrivning av planförhållandet inom området.

Särskilt ställningstagande

- Kommunen ser positivt till bevarandet och utvecklingen av området som stödjer turismen i den norra delen av Ängelsberg.

Friluftsdestination – 16. Kråkstens naturreservat

Beskrivning och motivering

Naturreservatet Kråksten ligger öster om Fagersta centralort i anslutning till väg 664 som går mellan Fagersta och Ängelsberg. Området består av ett omväxlande landskap med platta myrar och kuperade hållmarker. För att ta sig fram och uppleva området finns två markerade stigar. En särskild sevärdhet inom området är länets största vattenfall med en fallhöjd om 5 meter. Sammantaget finns det i området en mångfald av natur- och friluftslivsvärden. Kråksten är ett naturreservat bildat av länsstyrelsen. Inom området ansvarar länsstyrelsen för skötseln.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är ett populärt natur- och rekreationsområde i kommunen som bör värnas och bevaras. Området omfattas av föreskrifter som finns till för att skydda områdets natur- och friluftslivsvärden. Information om föreskrifterna kan hittas hos Länsstyrelsen Västmanlands län.

Särskilt ställningstagande

- Genom att friluftsdestinationen är ett avgränsat område i form av ett existerande naturreservat ska ingen bebyggelsekomplettering i området tillåtas för annat än natur- och friluftslivsintressen.

Friluftsdestination – 17.

Västanfors båthamn och gästhamn

Beskrivning och motivering

Västanfors Båthamn ligger i direkt anslutning till Fagersta centralort vid utloppet där Kolbäckssån möter sjön Stora Aspen. Båthamnen drivs och utvecklas idag av Västanfors båtklubb. Här kan man vid färd i Strömsholms kanal lägga till med båten och inom hamnområdet finns det iordningställda ställplatser för husbilar. Från båthamnen planeras det att anläggas en strandpromenad mot Västanfors.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftsdestinationen är en populär hamn i kommunen som har stor betydelse för båtturismen samt för de som reser med husbil längs med Strömsholms kanal. Området omfattas av Detaljplan för del av riksväg 68 och länsväg 256 m.m., laga kraft 1972. Området ligger inom riksintresseområde för friluftslivet och kulturmiljövården. Kommunen bedömer i detta skede att utvecklingen av hamnen främjar riksintresset för friluftslivet och båtturismen längs med Strömsholms kanal.

Friluftdestination – 18.

Semla gästhamn samt kanal- och slussmiljö

Beskrivning och motivering

Semlaområdet ligger i den nordvästra utkanten av Fagersta centralort vid Kolbäcksån mellan sjöarna Vevungen och Flogen. Området rymmer en rad olika kultur- och friluftslivsvärden såsom historiska lämningar från Semla bruk, natur- och kulturstigen, Flobostigen, en gästhamn och en anrik kanalmiljö. Båthamnen som ligger i anslutning till området drivs och utvecklas idag av Fagersta båtklubb. Här kan man vid färd i Strömsholms kanal lägga till med båten. Kanalområdet är förklarad som byggnadsminne.

Området är utpekad i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

Friluftdestinationen är ett natur- och rekreationsområde i kommunen som bör bevaras. Del av kanalområdet är klassat som byggnadsminne och omfattas därför av särskilda skyddsbestämmelser. Området ligger inom riksintresse för friluftslivet och kulturmiljövården för Strömsholms kanal samt riksintresseområde för naturvården, Kalkstråket mellan Fagersta och Norberg. Kommunen bedömer att bevarandet av området som ett friluftslivs- och kulturområde kommer inte avsevärt påverka riksintressena negativt.

Vattenmiljöer

Beskrivning och motivering

Varje vattendrag har generella ekologiska värden och de fyller även en viktig funktion för såväl friluftslivet genom bad, fiske och båtliv med mera, som för natur och upprätthållandet av biologisk mångfald.

Vattenmiljöer är utpekade i enlighet med översiktsplanens utvecklingsinriktning för att identifiera, utveckla och bevara natur- och friluftslivsområden inom kommunen. Värdefulla natur- och friluftslivsområden skapar flera olika värden såsom natur- och kulturupplevelser, rekreationsmöjligheter, turism, folkhälsa, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Hänsyn och avvägning

I samband med bebyggelseutveckling i strandnära lägen kan det ibland uppstå intressekonflikter mellan att skapa attraktiva boendemiljöer och att bevara och skydda de värden som hör till vattenmiljöerna. Vid bebyggelseutveckling i strandnära lägen ska hänsyn tas till att minska den negativa inverkan på den berörda vattenmiljön.

Ställningstaganden

- Åtgärder inom eller i anslutning till vattenmiljöer kan kräva prövning om vattenverksamhet och/eller strandskyddsdispens.

Landsbygd

Att bosätta sig på landsbygden är något som lockar den som vill bo i attraktiva och lantliga lägen bortom staden och andra tätorter. Men det som just är speciellt med landsbygden i Fagersta kommun, är att du näst intill aldrig hamnar på allt för långa avstånd från service i Fagersta eller i tätorterna i våra grannkommuner.

Landsbygden inom kommunen har många olika kvalitéer. För den som vill bo på landsbygden finns det attraktiva livsmiljöer och för den som verkar och bedriver någon form av näring finns vidsträckta skogar, mindre jordbruksområden och natursköna områden för turism och friluftsliv. Mellan dessa intressen behöver en balans finnas, där vi både ska främja att människor bosätter sig på landsbygden samtidigt som att landsbygdens olika värden, både för boende och näringsidkare, måste bibehållas och bevaras.

I detta kapitel redovisas en vägledning för vad man ska tänka på när man planerar att utveckla bostäder eller verksamheter på landsbygden. Vägledningen har sin utgångspunkt i översiktsplanens utvecklingsinriktning för en levande landsbygd.

Landsbygd är en generell användning där kommunen inte sett någon annan passande användning.

Ställningstaganden

Lokaliseringen av ny bebyggelse

Lokaliseringen av ny bebyggelse på landsbygden ska prövas genom förhandsbesked, bygglov eller detaljplan. I prövningen ska följande aspekter vad gäller lokalisering och placering beaktas:

- Utveckling av bebyggelsen på landsbygden ska huvudsakligen ske i anslutning till befintliga bebyggelsestråk och vägar.
- För att värna rationellt jordbruk ska tillkommande bebyggelse lokaliseras till kantlägen av åkermarken, intill hörn eller område som inte passar i ett rationellt jordbruk.
- Bebyggelse ska placeras i ett sådant läge där det kan ta stöd i landskapet, som exempelvis ett komplement till befintlig bebyggelse, i ett skogsbyn eller vid en bergknalle.
- Bebyggelse bör placeras med hänsyn till utblickar och läge i terräng och landskap.
- Vid bebyggelsekomplettering på landsbygden ska särskild hänsyn tas till områdets natur- och friluftslivsvärden.
- Vid bebyggelsekomplettering på landsbygden ska särskild hänsyn tas till bebyggelsemiljön i området för att skapa en god helhetsverkan.
- I samband med prövning av ny bebyggelse ska fastigheten vara tillräckligt stor för att klara sin tekniska försörjning och att tomtens storlek ska klara vändzon för avfallshantering.

Näringsliv och service

- I utvecklingen av service och näringsliv på landsbygden uppmuntrar kommunen till etableringar av gårds- och lanthandel.
- På landsbygden uppmuntrar kommunen företagande och utveckling. Utöver fiskevatten, jord- och skogsbruk finns det även möjligheter för hantverk, handel, entreprenadverksamhet och legotillverkning med mera.

Flyttkedjor

- För att underlätta för äldre att flytta ifrån sina bostäder på landsbygden ska kommunen verka för att det vid behov byggs trygghetsboenden i kommunens tätorter.
- Kommunen ser positivt på att avstyckningar sker vid gårdar vid generationsskiften.

[illegible]

136

Kulturmiljöer

Fagersta kommun är en Bergslagskommun med bergslagsbygd i ett kuperat och i stora delar skogbeklätt landskap med många vattendrag och sjöar. Inom kommunen finns flera kulturmiljöområden som speglar människans historiska påverkan på landskapet och dess bebyggelse. För att vi fortsatt ska kunna uppleva och utläsa vår utveckling i våra kulturmiljöer krävs det att vi värnar och skyddar dem ifrån det som kan skada och förvanska. Åtgärder som bland annat kan skada våra kulturmiljöer är att vi bygger på bevarandevärda odlingslandskap, att vi inte anpassar nya hus till den befintliga bebyggelsemiljön eller att vi gör ändringar som bryter emot det som kulturhistoriskt kännetecknat huset.

Kulturmiljöområdena utgör ofta tilltalande livsmiljöer för många. Därför finns det en utmaning med att skapa förutsättningar för att fler ska kunna bo i dessa miljöer samtidigt som värdena i dessa befintliga bebyggelsemiljöer respekteras och värnas. Om en balans mellan det nya och det gamla kan uppnås kan våra kulturmiljöer utvecklas genom att nya årsringar i bebyggelsestrukturen skapas.

I detta avsnitt redovisas områdesvisa ställningstagande för kulturmiljöerna i kommunen som är utpekade i kommunens kulturminnesvårdsprogram samt områden utpekade som bevarandevärda odlingslandskap. Utöver detta tillkommer en generell vägledning för kulturmiljöer i kommunen bortsett från de kultur- och bebyggelsemiljöer som omfattas av FÖP Fagersta stad. Redovisningen av kulturmiljöer som omfattas av den fördjupade översiktsplanen för Fagersta stad redovisas inte.

Det moderna kulturarvet

Bebyggelse och bebyggelsemiljöer som tillkommit under senare tid kan också vara betydelsefulla kulturarv som visar stadens utveckling efter början av 1900-talet. Fagersta centrum präglas mycket av modernistisk arkitektur på grund av att stora delar av centrum byggdes ut under 1940- och 50-talet.

Bruket i Fagersta expanderade under denna period och det behövdes bostäder och tillgänglig service för brukets arbetare och deras familjer. För att möta detta behov hade bruket en egen byggnadsavdelning och man anlät framstående arkitekter som Cyrillus Johansson för att rita stadsplanen och ett 30-tal byggnader som en del i att forma centrala delar av Fagersta. Exempel på byggnader som ritades av Cyrillus Johansson är brukskontoret, brandstationen, flerbostadshuset vid Brinelltorget och Gula villan på Andra sidan. Utifrån den historiska betydelse för hur staden Fagersta utvecklades är det viktigt att dessa byggnader och miljöer bevaras och förvaltas på ett sätt som säkerställer att dessa historiska värden ska vara kvar.

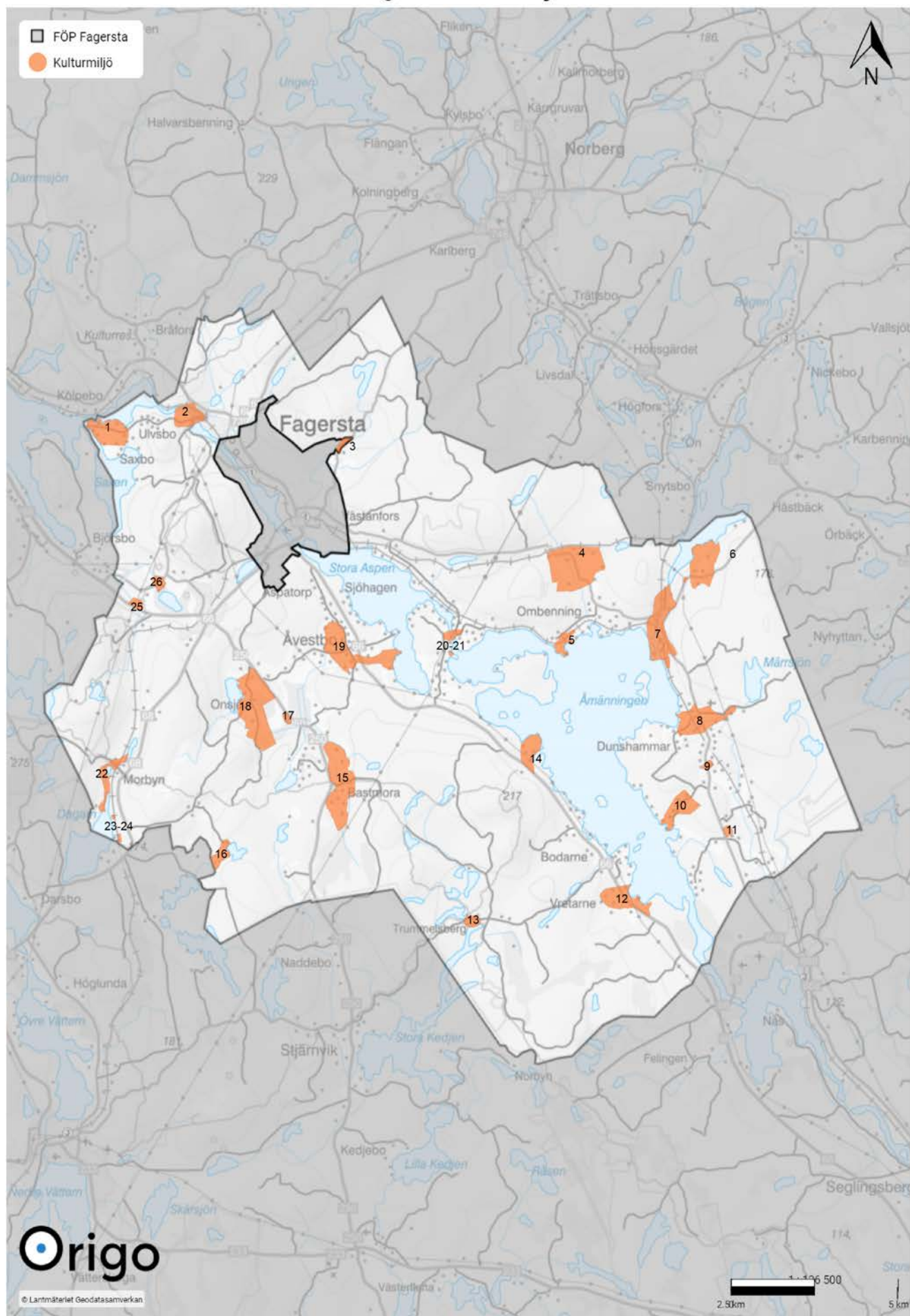
Fagersta omfattas av en kommunberättelse framtagen av Länsstyrelsen och länsmuseet som lyfter fram kommunens moderna kulturarv och bebyggelsemiljöer. Syftet med kommunberättelsen är att modernismens kulturhistoriska värden och kvaliteter inte går förlorade. I berättelsen pekas flera byggnader och bebyggelsemiljöer ut i Fagersta och det finns förslag på fortsatt arbete.

Många byggnader och bebyggelsemiljöer som präglas av en modernistisk arkitektur omfattas av den fördjupade översiktsplanen för Fagersta stad.

Ställningstaganden

- Bebyggelse som är kulturhistoriskt värdefull och har betydelse för stads- och landskapsbilden ska ses som en resurs i utvecklingen av kommunen och dess tätorter.
- Lokalisera i första hand ny bostadsbebyggelse i anslutning till befintliga byar på landsbygden. Placeringen av ny bebyggelse ska utgångspunkt ifrån byvägar och befintliga bebyggelsestrukturer. I ärenden om bebyggelsekomplettering i kulturmiljöer kommer avvägningar göras i varje enskilt ärende.
- Fagersta kommun ska genom sin roll som fastighetsägare föregå med gott exempel med genomtänkt och god gestaltning av nya kommunala byggnader och i förvaltningen av kommunens byggnader.
- Vattenmiljöer kan ha höga kulturhistoriska värden och skyddas enligt lagstiftning. Vattenmiljöer kan också utgöra en fornlämning, vara en del av ett riksintresse eller värdefull kulturmiljö. Frågan bör beaktas inom ramen för bygglov, förhandsbesked och detaljplaneläggning.
- Kommunen ska verka för att kulturmiljövärdena i kommunen kontinuerligt identifieras, säkerställs, bevaras, utvecklas och tillgängliggörs.
- Vid bebyggelsekomplettering i områden som angränsar områden som ingår i kommunens kulturminnesvårdsprogram behöver hänsyn tas till den närliggande bebyggelsemiljön.
- Det gällande kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun är framtaget 1985 och bör därför aktualiseras. Kommunen bör inom en snar framtid initiera framtagandet av ett nytt kulturmiljöprogram. Ett nytt program ska även omfatta det moderna kulturarvet inom kommunen. Fram tills detta underlag är framtaget ska kommunens gällande kulturmiljöprogram fungera som stöd till vid handläggning av plan- och bygglovsärenden. Vid brist på underlag eller inaktuellt underlag bör sakkunnig inom kulturmiljö anlitas/remitteras. Kulturmiljöutredningar ska tas fram i de ärenden där det är nödvändigt för att ta tillvara och värna de kulturhistoriska värdena.

Mark- och vattenanvändning - Kulturmiljöer

Karta med redovisning av förslagen mark- och vattenanvändning

Kulturmiljö – 1. Ulvsbo

Beskrivning

Byn Ulvsbo är belägen på en halvö mellan sjöarna Vevungen och Saxen. En stor del av halvön omfattas av bevarandevärt odlingslandskap och ett område på halvön omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Ulvsbo och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Ulvsbo.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska det kvarvarande odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 2. Semla

Beskrivning

Semla ligger vid Kolbäcksån, nordväst om Fagersta. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Semla.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- Inom området finns byggnader förklarade som byggnadsminnen. Byggnaderna omfattas därför av särskilda skyddsbestämmelser.

Kulturmiljö – 3. Meling

Beskrivning

Meling ligger i den östra utkanten av Fagersta centralort intill Melingsbäcken och Melingssjön. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Meling.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.

Kulturmiljö – 4. Ombenning

Beskrivning

Ombennings by ligger mellan Fagersta och Ängelsberg vid ett öppet odlingslandskap. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Ombenning och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Ombenning.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 5. Ennora

Beskrivning

Ennora är en flack udde på sjön Åmänningens norra strand. Udden är omgiven av sjön i söder och av skog i norr. Området ligger inom ett bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Ennora.

Vägledning

- Vid bebyggelsekomplettering inom området ska stor hänsyn tas till den befintliga bebyggelsemiljön.
- Det bevarandevärda odlingslandskapet ska hållas öppet.

Kulturmiljö – 6. Stabäck

Beskrivning

Stabäck ligger vid sjön Snyten. Området omfattas av kulturminnesvårdprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Stabäck och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Svartvik-Stabäck.

Vägledning

- Vid bebyggelsekomplettering inom området ska stor hänsyn tas till den befintliga bebyggelsemiljön.

Kulturmiljö – 7. Ängelsberg

Beskrivning

Området omfattar hela tätorten Ängelsberg som ligger vid sjön Åmänningens östra strand. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Ängelsberg. Stor del av området omfattas även av riksintresseområde för kulturmiljövården, Strömsholms kanal.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- Vissa byggnader inom området är klassade som byggnadsminnen och har därför särskilda skyddsbestämmelser.
- Stora delar av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen inom tätorten saknar skydd mot förvanskning. Kommunen bör i framtiden upprätta områdesbestämmelser eller detaljplan för att säkerställa att berörd bebyggelse har tillräckligt skydd.

Kulturmiljö – 8. Västervåla

Beskrivning

Västervåla ligger strax söder om tätorten Ängelsberg. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Västervåla och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården, Västervåla.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.
- Vissa byggnader inom området Skrivargården är byggnadsminnen och omfattas därför av särskilda skyddsbestämmelser.

Kulturmiljö – 9. Bondfallet

Beskrivning

Byn Bondfallet ligger strax söder om Västervåla och ligger vid ett öppet odlingslandskap. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Bondfallet.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 10. Halvarsviken

Beskrivning

Byn Halvarsviken ligger vid sjön Åmänningens östra strand. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Halvarsviken och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Halvarsviken.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 11. Skommarbo

Beskrivning

Byn Skommarbo ligger söder om Västervåla. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Skommarbo.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 12. Vretarne

Beskrivning

Vretarne ligger vid sjön Åmänningens västra strand strax norr om Virsbo. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Vretarne och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Vretarne.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 13. Trummelsberg

Beskrivning

Trummelsberg ligger i skogen väster vid sjöarna Dammen och Stora Kedjen. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Trummelsberg.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.

Kulturmiljö – 14. Djupnäs

Beskrivning

Byn Djupnäs ligger på en halvö på sjön Åmänningens västra strand. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Djupnäs och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Djupnäs.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 15. Bastmora-Täktbyn

Beskrivning

Gården Täktbyn och byn Bastmora ligger sydväst om centralorten Fagersta. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Bastmora-Täktbyn och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Bastmora-Täktbyn.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 16. Trehörningen

Beskrivning

Trehörningen är en mindre avsides belägen gård som ligger i den västra utkanten av kommunen. Området omfattas av bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Trehörningen.

Vägledning

- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet och hänsyn ska tas till områdets naturvärden.

Kulturmiljö – 17. Flyten

Beskrivning

Gården Flyten ligger mellan Norra Morsjön och Onsjön. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Flyten.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 18. Onsjön

Beskrivning

Byn Onsjön ligger vid sjön Onsjön sydväst om centralorten Fagersta. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Onsjön och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Onsjön.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 19. Åvestbo

Beskrivning

Byn Åvestbo ligger söder om Fagersta centralort och utgör en av de större byarna i kommunen. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen och bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Åvestbo och program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Åvestbo.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 20-21. Sundbo - Strömbacken

Beskrivning

Sundbo och Strömbacken ligger på var sin sida om det smala sundet mellan sjöarna Stora och Lilla Aspen sydost om centralorten Fagersta. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Sundbo - Strömbacken.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.

Kulturmiljö – 22. Moren

Beskrivning

Gården Moren – Jönsgården ligger mellan sjöarna Dagarn, Svarttjän och Dammsjön i den västra utkanten av kommunen. Området omfattas av bevarandevärt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Moren.

Vägledning

- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Kulturmiljö – 23-24. Dagarn

Beskrivning

Dagarn är ett före detta stationssamhälle som ligger vid sjön Dagarn i den västra utkanten av kommunen. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Dagarn.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- Användningen av den i kulturminnesvårdsprogrammet utpekade stationsbyggnaden regleras av detaljplan.

Kulturmiljö – 25. Skrikbokärret

Beskrivning

Skrikbokärret ligger inom Jönsbackens naturreservat strax öster om sjön Hedtjärnen. Området omfattas av bevarandevärdt odlingslandskap. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden, Skrikbokärret.

Vägledning

- Området omfattas av Jönsbackens naturreservat och har därför särskilda skyddsbestämmelser.

Kulturmiljö – 26. Hedkärra

Beskrivning

Hedkärra ligger väster om Fagersta centralort. Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammet för kommunen. För bland annat information, beskrivning och rekommendationer se kulturminnesvårdsprogrammet för Fagersta kommun, Hedkärra.

Vägledning

- Hänsyn ska tas till rekommendationerna enligt kulturminnesvårdsprogrammet.
- För att värna landskapsbilden ska odlingslandskapet hållas öppet.

Trafik och kommunikationer

En välutbyggd, fungerande och tillgänglig transportinfrastruktur är en viktig förutsättning för ett attraktivt och hållbart samhälle. Tågen måste gå i tid, logistik och varutransporter behöver komma fram till deras destinationer, barn måste kunna lämnas på förskolan och cykel- och gångbanor behöver kännas trygga och säkra. Oavsett om du ska till jobbet, till skolan, till fritidsaktiviteten eller till ditt hem så vill kommunen att det ska vara lättillgängligt, tillförlitligt och säkert att transportera sig och använda olika transportsätt inom Fagersta kommun. Arbetet med förbättringar och utveckling av transportinfrastrukturen är ett ständigt pågående arbete som aldrig tar slut, då förutsättningarna ständigt förändras.

I det här kapitlet kommer vi att redovisa vägledningen för den övergripande planeringen av trafik och kommunikationer inom Fagersta kommun. Vägledningen riktar in sig på generella ställningstaganden för bil- och godstrafik, gång-, och cykel- och kollektivtrafik samt digitala kommunikationer. Utöver dessa generella vägledningar redovisas även vägledningar för specifika väg och spårsträckor.

Digitala kommunikationer

Ett snabbt och tillförlitligt bredband är en viktig förutsättning för att kunna bo, leva och driva företag i ett alltmer digitaliserat samhälle. För Fagersta kommun är det viktigt att våra kommuninvånare och företag ska ha tillgång till ett stabilt bredband för att på ett enklare sätt kunna arbeta hemifrån, studera på distans, utföra betal- och banktjänster och bedriva verksamhet, och mycket mer.

Ställningstaganden

- I planeringen av den fysiska miljön ska möjligheten för varje hushåll och företag att ha tillgång till snabbt bredband, vara en tungt vägande faktor.
- I den fysiska planeringen ska den utveckling som sker inom de digitala kommunikationsmedlen och som kan komma att påverka utformningen av den fysiska miljön, vägas in. Exempel på detta kan vara en högre frekvens av master eller andra tekniska anordningar i miljön.
- Kommunen strävar efter att säkerställa en robust och framtidssäker digital infrastruktur i hela kommunen, inklusive landsbygdsområden. Tillgång till snabb och tillförlitlig bredbandsuppkoppling är en grundläggande förutsättning för hållbar utveckling, digital inkludering och möjligheten för både företag och invånare på landsbygden att ta del av digitala tjänster och samhällsservice.

Bil- och godstrafik

Bil- och godstrafiken inom Fagersta kommun är en viktig beståndsdel för tillgängligheten och rörligheten för såväl privatpersoner som företag. För att Fagersta kommun ska kunna utvecklas behöver vägnätet inom kommunen utvecklas och underhållas på ett bra sätt samtidigt som bil- och godstrafiken inte ska försämra möjligheten till att använda hållbarare transportsätt som gång-, cykel-, eller kollektivtrafik.

Ställningstaganden

- Vägnätet ska med hänsyn till lokala förutsättningar utformas och dimensioneras utifrån trafiksäkerhet och framkomlighet.
- Vid utbyggnad eller ombyggnad av vägnätet ska förutsättningarna att gå eller cykla förbättras där så är möjligt.
- Planeringen och utvecklingen av vägsträckningar som berörs av godstrafik ska ske i samråd med näringslivet inom kommunen.
- I planeringen och utvecklingen av viktiga kommunikationsstråk för godstrafiken ska det finnas ett framtidsperspektiv där hänsyn ska tas till nya och utvecklingen av befintliga transportintensiva verksamheter.
- Kommunen ska verka för väg 66, 68 och 69 fungerar i sitt sammanhang då de genomkorsar staden. Det innebär till exempel säkra anslutningar/avfarter, måttlig hastighet och möjligheter för oskyddade trafikanter att korsa vägarna i strategiska lägen, exempelvis mellan Fagersta centrum - Fagersta Norra och vid Kristiansbergsområdet. Detta ska ske i syfte att uppnå ett stadsmässigt rörelsemönster där områden på båda sidor av vägarna kan användas och utvecklas på ett dynamiskt sätt, samtidigt som trafikflöde och säkerhet fungerar på vägen ur ett regionalt perspektiv. Kommunen ska verka för att åtgärder blir av i dialog och samarbete med den regionala transportplaneringen.
- Gatornas markbeläggning, ljussättning, räcken, pollare, stolpar, vajrar, skyltar, parkeringsytor och dylikt ska utformas med omsorg, ha genomgående hög kvalitet och förvaltas väl.

Cykel- och gångtrafik

Att transportera sig genom att gå eller cykla är mer hållbart, kostnadseffektivt och det bidrar till att stärka folkhälsan. I Fagersta kommun vill vi att fler väljer att gå eller cykla istället för att ta bilen. För att göra det mer attraktivt att cykla och gå inom Fagersta kommun måste det finnas välutbyggda, trygga och tillgängliga gång- och cykelstråk som är lätta att ta sig fram på. I planeringen ska kommunen skapa och utveckla förutsättningar för en mer gång- och cykelvänlig kommun.

Ställningstaganden

- Kommunen ska arbeta aktivt för att nya bostäder, arbetsplatser, service och kultur- och fritidsanläggningar lokaliseras till lägen med god gång-, cykel- och kollektivtrafikförbindelse.
- Gång- och cykelvägnätet inom kommunen ska utformas till att vara mer sammankopplat, navigerbart, säkert, tryggt, trivsamt och bekvämt.
- Gång- och cykelvägnätet samt promenadstråk inom kommunens tätorter ska utformas för att vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.
- Om möjligt kan kommunens cykelvägnät kopplas samman med grannkommuners cykelvägnät för att främja möjligheten att skapa pendelcykelstråk.
- Vid planering av nya områden eller ombyggnation av befintliga ska stor hänsyn tas till att säkerställa möjligheten att gå och cykla till och från området.
- Kommunen ska i sin roll som delägare i Strömsholms kanalbolag verka för att utveckla möjligheten att cykla längs med kanalen.
- Vid besöksintensiva platser och offentliga målpunkter, exempelvis stationsområdena, fritidsanläggningarna, i centrum och vid utbildnings- och vårdlokaler, bör tryggad cykelparkering i större omfattning kunna ske. Utformningen bör utgå från ett användarperspektiv, där till exempel skärmtak, belysning, möjlighet att låsa fast cykelramen och tanka elcyklar, bör finnas.

Kollektivtrafik

Vare sig man transporterar sig inom kommunens tätorter, landsbygd, till grannkommuner eller till angränsade regioner har kommunen som mål att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig, tillförlitlig och trygg. Kompetensförsörjning, angränsade arbetsmarknadsregioner, pendling och målet om att öka kollektivtrafikens marknadsandelar, kräver att kollektivtrafiken inom och utanför kommunen ska vara tillgänglig för alla, ha kortare restider, frekventare avgångar och större pålitlighet.

Ställningstaganden

- Kommunen ska tillsammans med regionen verka för att ordna kollektivtrafik för de områden som i dag saknar det. Detta ska dock ske i relation till nytta, behov och kostnad.
- Kollektivtrafiken inom kommunen ska vara tillgänglig och tillförlitlig med mål om att ha tätare turavgångar.
- Station- och hållplatsmiljöerna inom kommunen ska utformas med hänsyn till trygghet, tillgänglighet och komfort. Vid planering av nya och befintliga stations- och hållplatsmiljöer ska hänsyn tas till ”Hela resan-perspektivet”, från dörr till dörr.
- Vid tågstationer ska det, om möjligt, ordnas pendlarparkering samt markförankrad cykelparkering med väderskydd.
- Större busshållplatser ska vid behov förses med markförankrad cykelparkering med väderskydd.
- Kollektivtrafiken inom och i mellan kommunens tätorter ska värnas och kollektivtrafikens marknadsandelar ska öka.
- Kollektivtrafiken på landsbygden ska värnas och stärkas för att öka kollektivtrafikens marknadsandelar.

Regionala kommunikationsstråk – väg 66

Beskrivning

Väg 66 går från Västerås i söder och ända upp till norska gränsen vid Sälenfjällen i norr. Vägen förbinder Fagersta med Ludvika, Smedjebacken, Virsbo, Ramnäs, Surahammar och Västerås. Vägsträckningen är av kommunen ett funktionellt prioriterat vägstråk av stor betydelse för den regionala tillgängligheten och är en viktig beståndsdel för godstrafik, persontransporter och kollektivtrafik.

Genom att ingå i ett funktionellt prioriterat vägnät ska vägens tillgänglighet värnas och utvecklas i enlighet med Trafikverkets riktlinjer för funktionellt prioriterade vägnät. I samband med projekt, analyser eller utredningar önskar kommunen att kontinuerlig dialog förs mellan kommunen, Trafikverket och regionen.

Vägledning

- Vid planering i anslutning till vägsträckan behöver hänsyn tas till eventuella planeringskonsekvenser för tillgängligheten på vägsträckan. Vid identifierade konflikter mellan exploatering och tillgängligheten på vägsträckan ska åtgärder vidtas.
- Väg 66 är ett populärt vägval för semesterresenärer till fjällen och därför vill kommunen tillsammans med berörda parter främja utbyggnaden av en tillgänglig laddinfrastruktur för sträckan.

Regionala kommunikationsstråk – väg 68

Beskrivning

Väg 68 går från Örebro i väster till Gävle i öster. Vägen förbinder Fagersta med bland annat Örebro, Lindesberg, Norberg, Avesta och Gävle och ingår i ett funktionellt prioriterat vägnät. Vägsträckningen är av stor betydelse för den regionala tillgängligheten och är en viktig beståndsdel för godstrafik, persontransporter och kollektivtrafik.

Genom att ingå i ett funktionellt prioriterat vägnät ska vägens tillgänglighet värnas och utvecklas i enlighet med Trafikverkets riktlinjer för funktionellt prioriterade vägnät. I samband med projekt, analyser eller utredningar önskar kommunen att kontinuerlig dialog förs mellan kommunen, Trafikverket och regionen.

Vägledning

- Vid planering i anslutning till vägsträckan behöver hänsyn tas till eventuella planeringskonsekvenser för tillgängligheten på vägsträckan. Vid identifierade konflikter mellan exploatering och tillgängligheten ska åtgärder vidtas.

Regionala kommunikationsstråk – väg 69

Beskrivning

Väg 69 går mellan Fagersta och Rättvik. Vägen förbinder Fagersta med Norberg, Hedemora, Falun och Rättvik. Vägsträckningen ingår i ett funktionellt prioriterat vägnät och är av stor betydelse för den regionala tillgängligheten och är en viktig beståndsdel för godstrafik, persontransporter och kollektivtrafik.

Genom att ingå i ett funktionellt prioriterat vägnät ska vägens tillgänglighet värnas och utvecklas i enlighet med Trafikverkets riktlinjer för funktionellt prioriterade vägnät. I samband med projekt, analyser eller utredningar önskar kommunen att kontinuerlig dialog förs mellan kommunen, Trafikverket och regionen.

Vägledning

- Vid planering i anslutning till vägsträckan behöver hänsyn tas till eventuella planeringskonsekvenser för tillgängligheten på vägsträckan. Vid identifierade konflikter mellan exploatering och tillgängligheten ska åtgärder vidtas.

Regionala kommunikationsstråk – Bergslagspendeln

Beskrivning

Bergslagspendeln är en järnvägstäckning som förbinder Fagersta med Ludvika i Norr och Kolbäck i söder. Sträckningen passerar Fagersta och Ängelsberg och är av stor vikt för persontrafiken mellan Fagersta-Västerås och Fagersta-Ludvika. Järnvägssträckningen är även av betydelse för godstrafiken och är av riksintresse för kommunikationer.

Bergslagspendeln är av stor betydelse för den regionala tillgängligheten mellan Fagersta, Mälardalen och Dalarna. Genom att utveckla sträckan för att möjliggöra kortare restider, frekventare avgångar och tillförlitligare trafikeringskapar man bättre förutsättningar för att fler ska välja ett mer hållbart transportsätt.

Vägledning

- Vid planering i anslutning till järnvägen behöver hänsyn tas till eventuella planeringskonsekvenser för trafikeringskapen av järnvägen. Vid identifierade konflikter mellan exploatering och trafikeringskap på järnvägen ska åtgärder vidtas.
- Kommunen vidhåller behovet av mötesstation Ramnäs/Brattheden för att utöka och effektivisera tågtrafiken mellan Västerås-Fagersta-Ludvika.

Regionala kommunikationsstråk – Godsstråket genom Bergslagen

Beskrivning

Godsstråket genom Bergslagen är en järnväg som går mellan Mjölby i söder och Storvik i norr. Sträckningen passerar Fagersta och är av stor vikt för persontrafiken mellan Fagersta-Örebro och Fagersta-Gävle. Järnvägen trafikeras mestadels av godstrafik, men persontrafik förekommer. Järnvägssträckningen är av riksintresse för kommunikationer.

Godsstråket genom Bergslagen är av stor betydelse för den regionala tillgängligheten mellan Fagersta, Örebro och Gävle. Genom att stärka sträckans funktion för persontrafiken skapar man bättre förutsättningar för att fler ska få möjligheten att välja ett mer hållbart transportsätt.

Vägledning

- Utöver trafikering av godståg ska persontrafikeringen på sträckan stärkas och utvecklas.
- Vid planering i anslutning till järnvägen behöver hänsyn tas till eventuella planeringskonsekvenser för trafikeringen av järnvägen. Vid identifierade konflikter mellan exploatering och trafikering på järnvägen ska åtgärder vidtas.

4. Riksintressen och andra värden

Riksintressen

Riksintressen är geografiskt avgränsade områden som har pekats ut av nationella myndigheter på grund av att områdena har nationellt viktiga värden och kvaliteter. Dessa områden har pekats ut med stöd av 3 kap. miljöbalken eller angivits i 4 kap. miljöbalken. Riksintressen ska enligt lagen skyddas mot åtgärder som kan skada de värden eller kvaliteter som legat till grund för utpekandet.

Enligt plan- och bygglagen ska dessa riksintressen alltid redovisas i översiktsplanen och kommunen ska också redovisa kommunens syn på riksintresseanspråken samt hur man avser att tillgodose riksintressena. Det innebär att kommunen ska redovisa hur översiktsplanens strategier, utpekanden och ställningstaganden kan komma att påverka riksintressena.

Riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken

Riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken gäller större områden med stora natur- och kulturvärden och värden för friluftslivet som pekats ut av riksdagen. De omfattar delar av våra kuster, fjäll och älvar. Dessa områden anges direkt i lagen.

Natura 2000

Ett Natura 2000-område är ett område som ingår i ett nätverk av värdefulla naturområden som innehåller naturtyper eller arter som betraktas som särskilt skyddsvärda i ett europeiskt perspektiv. I hela Sverige finns det cirka 4000 Natura 2000-områden och dessa områden är viktiga för att bevara en mångfald av skyddsvärda naturmiljöer i Sverige. Inom Fagersta kommun finns det fyra Natura 2000-områden.

Jättåsarna

Jättåsarna är ett område med en vacker naturmiljö som har en historisk gruvmiljö. Området kännetecknas av den kalkrika marken som skapar förutsättningar för flertalet ovanliga växter, mossor och svampar. Skogen inom området består mestadels av en örtrik granskog med inslag av lövträd. Området ligger inom ett av delområdena i riksintresseområdet för Kalkstråket Norberg–Fagersta.

Svartberget-Hedkärra

Svartberget är ett område med ett dramatiskt landskap med branta bergssidor och tätskog. Svartberget är uppbyggt av kalksten och inom området finns ruinerna av en gammal kalkugn och ett par större, nedlagda dagbrott. Tack vare den kalkrika berggrunden är floran rik. Barrträd, främst gran, dominerar i området. Även mindre områden med lövträd, exempelvis gråal, björk, rönn, asp, alm och lönn finns i området. Fältskiktet innehåller flera kalkgynnade arter, bland annat murruta, backskafting och lundelm. Vad gäller fågelfaunan har både bivråk och mindre flugsnappare påträffats inom naturreservatet under häckningstid. Svartberget–Hedkärra är skyddat som Svartbergets naturreservat. Området ligger inom ett av delområdena i riksintresseområdet Kalkstråket Norberg–Fagersta.

Jönsbacken

Jönsbacken utgörs av ett bergsparti med gamla kalkbrott, Jönsbacksberget. Nedanför berget finns kärrmarker, Skrikbokärret. Kärret har tidigare använts som slåtteräng och sedan slåttern upphört pågår en viss igenväxt med träd och buskar. Fortfarande finns öppna kärr och de mest intressanta delarna är ganska opåverkade av dikning. Kalkbrytningen i berget är nedlagd sedan lång tid tillbaka och något egentligt skogsbruk har heller inte förekommit här på mycket länge. Floran är rik med ädellövträd, artrikt buskskikt, örter och bland annat flera arter av orkidéer. Även svampfloran är intressant och här finns ett rikt fågelliv med bland annat mindre hackspett. Jönsbacken är skyddad som ett naturreservat.

Kulflyten

Kulflyten är ett medelstort mossekomplex dominerat av en koncentrisk mosse med två krön, välutvecklad kantskog och lagg. Det stora öppna mosseplanet har ett för Bergslagen karaktäristiskt drågsystem och ett väl utvecklat höljesystem. Vegetationen är typisk för bergslagsmyrar med bland annat tuvull, tuvsäv, vitag och kallgräs. Vegetationen och det stora öppna mosseplanet skapar goda förutsättningar för ett rikt fågelliv. Storspov, en kelbeckasin, grönbena, ängsbiplärka och fiskgjuse har konstaterats häcka i området. Orrspel förekommer på myren. Förutsättningar för att bevara områdets värde är att dess hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör inte utföras. Kulflyten är även utpekad som riksintresse för naturvården, utpekad som ett objekt i den nationella myrskyddsplanen, utpekad som värdefull våtmark i länsstyrelsens inventering samt ingår i naturvårdsplanen för Västmanlands län.

Riksintresse för rörligt friluftsliv

Malingsbo-Kloten

Naturområdet Malingsbo-Kloten är landets största skyddade område utanför fjällen. Området ligger inom Västmanland, Dalarna och Örebro län. Inom området ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Malingsbo-Klotenområdet består av kuperad Bergslagsterräng med många sjöar och vattendrag. I området finns goda förutsättningar för friluftsverksamheter, såsom fritidsfiske, vandring, kanotning och skidsport. Bruksleden går genom området. Riksintresseområdet berör även Skinnskattebergs kommun samt Lindesbergs, Ljusnarsbergs kommuner i Örebro län och Smedjebackens kommun i Dalarnas län. Den del av området som ligger i Fagersta kommun är den östra utlöparen av ett stort område.

Riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken

Riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken är utpekade av de så kallade riksintressemyndigheterna vilket utgörs av 12 nationella myndigheter. Ett urval av dessa myndigheter är bland annat Försvarsmakten, Trafikverket, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

Riksintresse för kulturmiljövården

Strömsholms kanalmiljö (U7)

Riksintresset innefattar järnbruks- och kommunikationsmiljö i ett sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem. Järnbruken är lokaliserade till forssträckor där kanaler med slussar bildar transportleder förbi fallen.

Kanalen byggdes under åren 1776–1795, men genomgick ombyggnader under 1800-talet. Kanalmiljön berör även Surahammars och Hallstahammars kommuner samt Smedjebackens kommun i Dalarnas län.

Ställningstagande

- Säkerställandet av riksintresset bör i första hand ske genom att kulturvärdet använts som en resurs vid olika typer av bruk, förändringar av den fysiska miljön och som regional utvecklingsfaktor.
- Kommunen och Länsstyrelsen ska inleda en dialog om riksintressets värden och avgränsning.

Riksintresse för naturvården

Kalkstråket mellan Norberg – Fagersta (NRO19002)

Detta riksintresse består av flera delområden. I områdena finns sumpskog, ädellövskog, barrskog och rikkärr. Områdena har intressant flora och fauna. Ett delområde ingår i naturreservatet Malingsbo–Kloten. Delar är utpekade som Natura 2000-områdena (Jönsbacken, Svartberget–Hedkärren och Jättåsarna), objekt i den nationella myrskyddsplanen (Skrikbokärret). Flera områden i våtmarksinventeringen och länets naturvårdsplan berör riksintresset. Riksintresset berör även Norbergs kommun.

Moren-Jönsgården

Området utgörs av ett äldre kulturlandskap där jordbruket ännu präglas av småskalighet. I området finns representativa naturbetesmarker i form av öppen hagmark, björkhage, blandlövhage och annan träd- och buskbärande hagmark. Naturbetesmarkerna hyser en rik flora med intressanta arter som backruta, kattfot, låsbräken, ängsgentiana och nässelsnärja. I området har hyttverksamhet och gruvbrytning bedrivits, men av detta återstår endast några slaggvarpar.

Huvudkriterierna för upptagning som område av riksintresse för naturvård är att det hyser en mycket rik flora och fauna. I området finns sällsynta naturtyper och hotade eller sårbara biotoper och arter. Området är även ett framstående exempel på landskapstyper som särskilt väl visar landskapets processer och utveckling. Förutsättningar för bevarande är ett fortsatt jordbruk och naturvårdsinriktad betesdrift. Skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, bruk av gödsel eller gifter, täkt och dikningar påverkar området negativt. Delar av området finns med i ängs- och hagmarksinventeringen samt program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturvärden.

Kulflyten

Kulflyten är ett Natura 2000-område (se ovan) samt utpekad som ett objekt i den nationella myrskyddsplanen, utpekad som värdefull våtmark i länsstyrelsens inventering samt ingår i länets naturvårdsplan. Huvudkriterierna för upptagning som område av riksintresse för naturvård är att området är ett framstående exempel på landskapstyper som särskilt väl visar landskapets utveckling och processer samt naturlig utveckling av olika ekosystem. Det är också ett väsentligt opåverkat naturområde.

N Landsberget

Norra och Södra Landsberget och området däromkring är ett geovetenskapligt intressant område. Både Norra och Södra Landsberget ligger ovanför högsta kustlinjen, och stack alltså upp som öar i havet efter istiden. På bergens sluttningar finns stora klapperstensfält vid nivån för högsta kustlinjen samt flera klapperstensvallar som visar ändringarna i havets nivå efter den senaste istiden. Huvudkriterierna för upptagning som område av riksintresse för naturvård är att området är ett framstående exempel på landskapstyper som särskilt väl visar landskapets utveckling. Norra Landsberget är med sin vidsträckt utsikt är även ett omtyckt utflyktsmål. Vandringsleden Bruksleden passerar genom området. Bevarande av områdets geologiska värden förutsätter att större ingrepp i terrängformationerna undviks, till exempel inga ingrepp i strandvallarna. Hänsyn bör visas till friluftslivet i skogsbruket. Delar av området ingår i naturvårdsplanen för Västmanlands län.

Sävtjärnen

Området norr om Sävtjärnen är ett geovetenskapligt intressant område. Efter istiden, för cirka 9 800 år sedan, var detta höjdparti öar som stack upp ur havet. På höjdpartiets sydöstra sida finns kalspolade hållar, ett stort klapperstensfält och flera strandvallar i svallgrus. Här kan man studera spåren efter havets verkningar under tiden efter den senaste istiden. Huvudkriterierna för upptagning som område av riksintresse för naturvård är att området är ett framstående exempel på en landskapstyp som särskilt väl visar landskapets utveckling.

Bevarande av områdets geologiska värden förutsätter att större ingrepp i terrängformationerna undviks, till exempel inga ingrepp i strandvallarna, nya täkter, vägdragningar eller omfattande markberedningar. Hänsyn bör visas till friluftslivet i skogsbruket. En del av området ingår i länets naturvårdsplan. Området berör även Skinnskattebergs kommun.

Riksintresse för friluftslivet

Malingsbo-Klotenområdet (FU 01)

Malingsbo-Klotenområdet har stor betydelse för människors utevistelse. Genom sina naturgeografiska egenskaper och sitt läge nära den tätbefolkade Mälardalen har Malingsbo-Klotenområdet goda förutsättningar för de former av friluftsliv som efterfrågar stora obebyggda men lättillgängliga skogsområden med sjöar och vattendrag samt en lång vinterperiod med säker snötillgång.

Strömsholms kanal, Kolbäcksån (FU 04)

Strömsholms kanal har stor betydelse för människors utevistelse. Kanalen har stora värden för båtturen samt natur- och kulturupplevelser längst med kanalmiljön.

Färnaområdet (FU 13)

Färnaområdet har stor betydelse för människors vistelse ute i naturen. Inom området finns vandringsleder, höga naturvärden och flertalet kulturlämningar som visar områdets historiska betydelse inom järnindustrin.

Riksintresse för kommunikationer

Enligt miljöbalken gäller att områden som är av riksintresse för anläggningar för kommunikationer ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Järnväg - Godsstråket genom Bergslagen

Godsstråket genom Bergslagen går från Storvik, via Avesta/Krylbo, Fagersta och Hallsberg, till Mjölby och är av riksintresse för kommunikationer. Banan domineras av godstrafik, men även persontrafik förekommer. Godsstråket genom Bergslagen ingår i TEN-T nätet (Trans-European Transport Network) och är av internationell betydelse, den ingår även i det strategiska godsnätet.

Järnväg - Bergslagspendeln

Bergslagspendeln som går via (Ludvika–Fagersta–Västerås) är av riksintresse för kommunikationer. Bansträckan har stor betydelse för genomgående godstrafik genom att sammanlänka järnvägar på stomnätet. De stomjärnvägar som berörs är Bergslagsbanan (Gävle–Falun–Ställdalen–Kil samt Ställdalen–Frövi), Godsstråket genom Bergslagen (Storvik–Avesta/Krylbo–Fagersta –Hallsberg–Mjölby), Mälarbanan (Stockholm–Västerås–Örebro) samt järnvägen Sala–Eskilstuna–Flen–Oxelösund. Banan är av särskild regional betydelse. Utöver regionaltåg trafikeras banan av godståg.

Luftfart - Västerås och Borlänge flygplatser

Riksintresset berör Fagersta kommun genom så kallade MSA-yltor (Minimum Sector Altitude), som är ett större influensområde för hindersyltor och sträcker sig 55 kilometer från flygplatserna. Dessa ytor täcker delvis kommunen för respektive flygplats. Alla byggnader eller föremål som är högre än 20 meter över mark- eller vattenyta, oavsett placering, ska samrådas med Luftfartsverket. Inom MSA-ytorna ska även samråd ske med respektive flygplats.

Riksintresse för totalförsvaret

Inom Fagersta kommun finns inga öppet utpekade riksintresseområden för totalförsvaret. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 45 m inom tätort. Det innebär att alla ärenden som omfattar höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

Kommunens bedömning och säkerställande av riksintressen

Kommunen har möjlighet att i översiktsplanen tolka de värden som skyddas av riksintressebestämmelserna och ta ställning till hur den utveckling som kommunen vill genomföra förhåller sig till de värden som omfattas av riksintressena. Kommunens ställningstagande i översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande är vägledande för efterföljande beslut.

Riksintresset för friluftslivet - Strömsholms kanal, Kolbäcksån (FU 04)

Kommunen bedömer att riksintresset omfattas av utförliga värdebeskrivningar.

Utdrag från - Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden.

”Kanalen har en viktig betydelse både som transportled och som biologisk korridor som knyter samman de södra och norra länsdelarna. För att bevara detta är det viktigt att inga ytterligare barriärer längs vattnet skapas (t.ex. genom vägar och barriärskapande strandnära bebyggelse). Idag utgörs barriärerna av slussar, vilket utgör en del av upplevelsen och samtidigt inte hindrar båtuturismen att färdas längs kanalen. För att få en bättre spridning vilt och fisk (i synnerhet asp) vore det gynnsamt att skapa korridorer, både vattenvägen och längs land, för dessa artgrupper.”

För att tillgodose detta riksintresse har kommunen pekat ut områden för bebyggelsekomplettering som ligger i anslutning till befintliga bebyggelsestråk. Dessa befintliga stråk varierar i storlek och utbredning, men utpekandet bygger på att undvika att ny barriärskapande bebyggelse tillkommer inom riksintresseområdet. Kommunen ser även att utvecklingen av befintliga bebyggelsestråk kan bidra till att öka tillgängligheten för friluftslivet genom ett ökat underlag för utveckling av strandnära vandrings- och cykelleder.

Riksintresset för friluftslivet - Malingsbo-Klotenområdet (FU 01)

Kommunen bedömer att riksintresset inte avsevärt påverkas negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Den utveckling av Högbyn som lyfts i översiktsplanen ska anpassas på ett sådant sätt att riksintressets värden tillgodoses.

Riksintresset för friluftslivet - Färnaområdet (FU 13)

Kommunen bedömer att riksintresset inte påverkas negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Området är i översiktsplanen i huvudsak utpekade som ett natur- och friluftslivsområde med tillhörande friluftslivsdestinationer.

Riksintresse för rörligt friluftsliv - Malingsbo-Kloten

Kommunen bedömer att riksintresset inte påverkas avsevärt negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Området omfattas i översiktsplanen av mark- och vattenanvändningarna natur- och friluftslivsområde samt landsbygd. Inom området finns även ett antal friluftsddestinationer. Den utveckling av Högbyn som lyfts fram ska genomföras på ett sätt som säkerställer att riksintressets värden tillgodoses.

Riksintresse för naturvården - Kalkstråket mellan Norberg – Fagersta (NRO19002)

Riksintresseområdet är i huvudsak beläget inom mark- och vattenanvändningen natur- och friluftslivsområde. Delar av området berörs av ställningstaganden rörande exploatering för både bostäder och verksamheter. Dessa exploateringsområden är belägna i utkanten av riksintresseområdet och i anslutning till befintlig bebyggelse eller verksamheter.

Kommunen bedömer att mer detaljerade undersökningar behöver genomföras i samband med detaljplaneläggning, för att kunna fastställa i vilken grad bebyggelsen påverkar riksintressets värden. I övrigt bedömer kommunen att riksintressets värden kan tillgodoses.

Riksintresse för naturvården - Moren-Jönsgården

Kommunen bedömer att riksintresset inte påverkas negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Området omfattas i översiktsplanen av mark- och vattenanvändningen kulturmiljö, utifrån att området är klassat som ett bevarandevärt odlingslandskap.

Riksintresse för naturvården - Kulflyten

Kommunen bedömer att riksintresset inte påverkas negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Området omfattas i översiktsplanen av mark- och vattenanvändningen natur- och friluftslivsområde.

Riksintresse för naturvården - N Landsberget

Kommunen bedömer att riksintresset inte påverkas negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Området omfattas i översiktsplanen av mark- och vattenanvändningen natur- och friluftslivsområde.

Riksintresse för naturvården - Sävtjänen

Kommunen bedömer att riksintresset inte påverkas negativt av ställningstagandena i översiktsplanen. Området omfattas i översiktsplanen av mark- och vattenanvändningen natur- och friluftslivsområde.

Riksintresse för kommunikationer - Bergslagspendeln

Järnvägen ligger i anslutning till utvecklingsområden i strandnära lägen och vissa befintliga överfarter kan komma att få en ökad trafikbelastning om områdena byggs ut. Kommunen bedömer dock att detta, i detta skede, inte avsevärt kommer att påverka tillkomsten eller utnyttjandet av järnvägen och att riksintresset därför tillgodoses.

Riksintresse för kommunikationer - Godsstråket genom Bergslagen

Kommunen bedömer att ställningstagandena i översiktsplanen inte kommer påtagligt försvåra utnyttjandet eller tillkomsten av järnvägen.

Riksintresse för kulturmiljövården (U7)

Angående riksintresset för kulturmiljövården anser kommunen att värdet av kanalmiljön är beskrivet genom enskilda områden och byggnader som var och en för sig har ett kulturhistoriskt värde, men att de gemensamt har en historisk koppling till Strömsholms kanal vilket skapar en helhet. Kommunen anser att påverkan på riksintresset, från till exempel ny bebyggelse, ska bedömas sett till närheten till riksintressets utpekade och beskrivna värdeområden, som till exempel Fagersta herrgård, bostadsområdet Andra sidan och slussmiljöerna med mera.

Kommunen anser att strandområden längs sjöarna Åmänningen och Stora Aspen, som inte ligger i anslutning till beskrivna värdeområden, inte kan värderas som en central del i uttrycket för riksintresset. Åtgärder som utförs i strandområden utanför de utpekade värdeområdena bedöms inte försvaga den historiska kopplingen eller den helhet som de tillsammans skapar. Kommunen anser därför att dessa områden ska betraktas vara av mindre betydelse för riksintresset. Inom eller i anslutning till områden där kanalmiljön blir mer påtaglig eller i anslutning till kulturhistoriskt intressanta objekt ska hänsyn tas till områdets värden samt till dess betydelse till kanalmiljön sett till sin helhet.

Hänsyn ska tas till riksintresset genom att ny bebyggelse ska placeras och anpassas med hänsyn till bedömd påverkan på riksintressets värden i det berörda området. Att beakta i en sådan bedömningen är även att åtgärder utanför riksintresseområdet kan påverka riksintressets värden. Exploateringar som bedömas kunna innebära påtaglig skada på riksintresset ska undantas.

Gällande översiktsplanens kumulativa effekter gör kommunen bedömningen i detta skede att utveckling av bebyggelse inom översiktsplanens utpekade områden inte kommer innebära en avsevärd påverkan på riksintresset och dess värden. Bedömningen baseras på att samtliga utpekade områden kommer innebära en utveckling som bygger vidare på befintliga bebyggelsestrukturer och där utveckling kan ses som naturlig utifrån upplevelsen av kanalmiljön.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer, MKN, är regler om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Normerna beslutas för att varaktigt skydda människors hälsa och miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön. MKN beslutas antingen av regeringen eller av andra myndigheter som utses av regeringen. MKN beslutas genom förordningar eller föreskrifter. Vid planläggning och i andra ärenden enligt plan- och bygglagen ska miljökvalitetsnormer följas. Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljökvalitetsnormer ska följas. Det finns idag MKN för buller, luft och vatten.

Buller

Miljökvalitetsnormen för buller infördes år 2004. Normen gäller buller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar samt vissa större utpekade industrier. Av förordningens första paragraf framgår att det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

Enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller finns en skyldighet att kommuner med över 100 000 invånare, genom kartläggning av buller och upprättande av åtgärdsprogram, ska sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Fagersta kommun har i dagsläget cirka 13 000 invånare varför särskild bullerkartering inte har genomförts för Fagersta kommun.

Den 9 april 2015 utfärdades förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:2016). Förordningen ska tillämpas vid detaljplaneläggning, bygglov samt vid förhandsbesked.

Ställningstagande

- Ny bebyggelse ska planeras och utformas så att bullerstörningar begränsas.

Luft

Luftföroreningar påverkar människors hälsa och miljön negativt på många sätt och medför stora kostnader för samhället. Miljökvalitetsnormerna för luft utgör lägsta godtagbara nivå. Hälsoeffekter förekommer även vid halter under miljökvalitetsnormernas nivåer och det är därför av stor vikt att kommuner och andra aktörer strävar efter ännu lägre halter i arbetet med luftkvalitet.

Det är främst trafiken som är orsak till höga halter luftföroreningar. Gaturummens utformning har betydelse för om luftföroreningar stannar kvar eller ventileras bort. Det finns möjligheter att minimera negativa effekter av förtätad bebyggelse genom optimerad utformning, struktur och placering utifrån rådande vindriktning.

I översiktsplanen har kommunen pekat ut områden för ytterligare förtätning. Detta kan medföra en ökad trafikering inom vissa redan tätbebyggda områden som i sin tur kan påverka att luftkvaliteten lokalt, med förhöjda halter av luftföroreningar. Genom att optimera placeringen av bebyggelse, gator och grönområden med hänseende till luftkvalitet anser kommunen att förtätningens negativa inverkan på luftkvaliteten kan motverkas.

Ställningstagande

- Bebyggelse och grönområden ska planeras på ett sätt som skapar förutsättningar för att bibehålla eller förbättra en god luftkvalitet.

Vatten

Miljökvalitetsnormen för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt och innefattar både miljökvalitetsnormer för ytvatten och för grundvatten. Miljökvalitetsnormer och statusklassningar formuleras på olika sätt beroende på vilken typ av vattenförekomst de berör. För ytvatten finns miljökvalitetsnormer och statusklassningar för kemisk och ekologisk status, medan det för grundvatten finns miljökvalitetsnormer och statusklassningar för kemisk och kvantitativ status.

Det grundläggande kravet i vattenförvaltningen är att alla vattenförekomster ska uppnå minst god yt- eller grundvattenstatus eller god ekologisk potential (gäller kraftigt modifierade vattenförekomster). Därutöver kan det komma särskilda krav i vissa typer av skyddade områden. Under vissa förutsättningar finns det utrymme för undantag från de grundläggande kraven, om det krävs längre tid för att uppnå god status eller god potential eller om det överhuvudtaget inte går att nå dit.

Vid planläggning och i andra ärenden enligt plan- och bygglagen ska MKN följas. Med MKN avses de olika gränsvärden eller målsättningar som framgår av förordningar och föreskrifter som beslutas av regeringen eller av andra myndigheter. MKN är alltså juridiskt bindande och ska följas vid översikts- och detaljplanering.

Tillstånd till ett projekt eller en verksamhet eller godkännande av detaljplan får inte ges om åtgärden, verksamheten eller planen riskerar att orsaka en försämring av status eller äventyrar möjligheten att en MKN uppfylls. Vattenförekomsterna omfattas även av ett icke-försämringskrav, vilket innebär att mänskliga verksamheter inte får försämra statusen för en förekomst. I och med en vägledande dom från EU-domstolen ska icke-försämringskravet gälla på kvalitetsfaktornivå. För kvalitetsfaktorer som redan befinner sig i sämsta statusklass innebär all ytterligare belastning en försämring av status oberoende om den sammanlagda bedömningen inte riskerar att försämrats.

Enligt EU:s vattendirektiv ska medlemsstaterna skydda, förbättra och återställa alla ytvattenförekomster. Det finns alltså en skyldighet att bidra till en förbättring av recipientens status (det s.k. förbättringskravet). Vid alla planer eller projekt ska det redovisas om möjligheten att uppnå MKN äventyras eller om det finns risk för statusförsämring.

I Fagersta kommun finns 20 vattenförekomster som utgörs av åtta sjöar, sju vattendrag och fem grundvattenförekomster. I kommunen finns även tre vattenskyddsområden. Av kommunens sjöar uppnår en sjö god ekologisk status och sju uppnår måttlig status. Ingen av sjöarna uppnår god kemisk status. Samtliga vattendrag uppnår måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Samtliga grundvattenförekomster har god kemisk och kvantitativ status. Statusklassificeringar, miljökvalitetsnormer och övriga fakta om vattnet i kommunen finns tillgängliga i databasen Vatteninformationssystem Sverige, VISS.

Ställningstagande

- Kommunen ska inom sina ansvarsområden verka för att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås.
- För att förbättra vattenmiljöerna inom kommunen ska kommunen, inom sina ansvarsområden, genomföra åtgärder inom vattenplanering, miljötillsyn, dricksvattenskydd, fysisk planering, strategisk VA-planering och dioxiner från småskalig förbränning i enlighet med Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för norra Östersjön.

Andra skydd och värden

Kommunen ska ta hänsyn till andra värden och skydd vid detaljplaneläggning av mark- och vattenområden och i andra tillståndsprövningar som bygglov och förhandsbesked. Dessa andra skydd och värden finns beskrivna i miljöbalken. Andra skydd och värden kan till exempel vara jordbruksmark, strandskydd samt kultur- och fornlämningar med mera.

Strandskydd

Strandskyddet infördes i Sverige i början på 1950-talet. Orsaken till det var att tillgången till stränder på vissa platser höll på att försvinna helt på grund av ett ökat byggande längs med stränderna. År 1975 infördes det så kallade generella strandskyddet som vi än har i dag. Strandskyddet kom då till att omfatta alla sjöar, kuster och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att trygga tillgången till bad och friluftsliv för allmänheten, men även för att ge ett långsiktigt skydd för djur- och växtliv längs med stränderna. Strandskyddet innebär normalt ett skyddat område om 100 meter från strandkanten mot land och i vattenområdet. Inom vissa områden är strandskyddet utökat till 300 meter. Strandskyddet gäller inte vid insjöar vars vattenyta vid normalt medelvattenstånd uppgår till 1 hektar eller mindre vid sträckor av ett vattendrag vars bredd vid normalt medelvattenstånd är 2 meter eller smalare samt vid insjöar och vattendrag som anlagts efter den 30 juni 1975.

Inom strandskyddsområdet är det förbjudet att uppföra nya byggnader, förändra byggnader eller sätta upp andra anläggningar eller anordningar som avhåller allmänheten från att röra sig där, gräva, spränga eller på annat sätt förbereda för sådana åtgärder och utföra andra åtgärder som kan skada växt- och djurliv. Om man har som avsikt att bygga, förändra eller åtgärda något inom ett strandskyddsområde behöver man ansöka om att få dispens från strandskyddet. För att få dispens behöver ansökan uppfylla något av de särskilda skälen som finns beskrivna i sin helhet i 7 kap. 18 c-d § miljöbalken.

Det är i huvudsak kommunen som handlägger och beslutar i ärenden om strandskyddsdispens samt genomför tillsyn för att se att strandskyddsbestämmelserna efterföljs i kommunen. Det som dock är viktigt att tänka på är att kommunen inte har den hela beslutanderätten i prövningar av strandskyddsdispenser. I slutändan är det länsstyrelsen, i sin roll som överprövande myndighet, som beslutar om kommunens beslut att ge strandskyddsdispens är rätt eller inte. Länsstyrelsen kan även i det enskilda fallet upphäva strandskyddet vid mindre sjöar och vattendrag om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Naturreservat

Naturreservat är ett område som ska långsiktigt skydda värdefulla skogar, vatten, ängar, myrar och hagar med mera, för att bevara biologisk mångfald och för att säkra människors tillgång till attraktiva områden för bland annat friluftsliv, rekreation och naturupplevelser. Naturreservat kan både skapas av länsstyrelsen och kommunen. Reservatet innebär ett starkt skydd kopplat till särskilda föreskrifter och bestämmelser för vad som är och inte är tillåtet inom naturreservatet.

Inom Fagersta kommun finns 11 naturreservat, se lista. För att läsa mer om varje enskilt naturreservat besök Länsstyrelsen Västmanlands län webbplats eller Fagersta kommuns webbplats.

• Kråksten	• Jonhagen	• Trummelsbergsskogen	• Långviken
• Jättåsarna	• Virsboåsen	• Landsberget	• Svartberget
	• Hälleskogsbrännan	• Jönsbacken	

Biotopskydd

Biotopskyddsområden är mindre mark- och vattenområden som har stor betydelse för växt- och djurarter. Dessa biotopskyddsområden ligger spridda i landskapet och är upprättade som en del i arbetet med att nå det nationella miljökvalitetsmålet Levande skogar. Inom dessa biotopskyddsområden är det till exempel förbjudet att bedriva skogsbruk eller genomföra åtgärder som kan skada naturvärdena inom området. Inom Fagersta kommun finns det i dagsläget åtta biotopskyddsområden, se nedan och i kartan.

- Kalkmarksskogar
- Ras- eller bergbranter vid Bastmora
- Ras- eller bergbranter norra Morsjön
- Ravinskar norra Morsjön
- Äldre naturskogsartade skogar vid Hanaberg
- Ras- eller bergbranter vid Hanaberg
- Strand- eller svämskar vid Kallmossen
- Ravinskar vid Högbyn

Fornlämningar

Fornlämningar är spår efter mänsklig aktivitet och verksamhet från forna tider. Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen och det är förbjudet att förändra eller skada en fornlämning utan tillstånd från länsstyrelsen. Inom Fagersta kommun finns det en uppsjö av identifierade forn- och kulturlämningar. För att läsa och utforska fornlämningarna i kommunen besök Riksantikvarieämbetets webbplats.

Byggnadsminnen

Vissa kulturhistoriskt värdefulla byggnader, miljöer och anläggningar kan skyddas som byggnadsminnen. Byggnadsminnen ska bevara viktiga spår av historien för förståelsen av framväxten av dagens och morgondagens samhälle. Varje byggnadsminne har särskilda skyddsbestämmelser som reglerar hur byggnadsminnets kulturhistoriska värden ska tillvaratas. Information om byggnadsminnen finns i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister. Inom Fagersta kommun finns det för närvarande nio byggnadsminnen, se nedan.

• Strömsholms kanal - Semla	• Västanfors gamla kraftstation
• Strömsholms kanal - Andra sidan	• Luftbevakningstornet i Fagersta
• Strömsholms kanal - Uddnäs	• Engelsbergs bruk - Ängelsberg - Världsarv
• Strömsholms kanal - Hembygdsgården	• Engelsbergs oljefabrik - Ängelsberg
	• Odensnäs - Västervåla

Stora opåverkade områden

Enligt 3 kap. miljöbalken ska stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön, så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdets karaktär. Syftet med detta är att förhindra att landskapet allt för mycket delas upp av infrastruktur, bebyggelse, täktverksamhet med mera. Ett annat syfte är att ge kommande generationer tillgång till oexploaterade områden. Inom Fagersta kommun finns större opåverkade områden i kommunens södra och sydostligaste delar.

Våtmarker

Våtmarker bidrar till att bibehålla vattenbalansen i naturen och utjämnar skillnader mellan torr- och regnperioder; fluktuationerna i vattendragen skulle annars bli mycket större, översvämningarna kraftigare och torrperioderna mer utpräglade. Alla levande organismer behöver vatten. Genom våtmarkernas vattenhållande förmåga ges många arter möjlighet att leva där det annars skulle vara omöjligt. På så vis har våtmarkerna en ekologisk nyckelroll.

Våtmarker har flertalet värden för såväl biologisk mångfald som ekosystemtjänster. Exempelvis är våtmarker vattenhållande och kan därför också hantera stora vattenmängder vid skyfall, de kan även vara kolsänkor som bidrar till en minskning av växthusgaser och en våtmark fungerar även som ett naturligt reningsverk som kan minska övergödningen i sjöar genom att tungmetaller och organiska bekämpningsmedel fastnar i våtmarken.

Inom Fagersta kommun finns flera utpekade våtmarksområden enligt våtmarksinventeringen. Dessa våtmarker har även klassningar beroende på vilka naturvärden som finns inom området.

Ställningstagande

- Inom kommunen ska våtmarker ses som en resurs för klimatanpassning, vattenrening och biologisk mångfald. Om möjligt och efter förutsättningarna på platsen kan nya våtmarker tillskapas och dränerade våtmarker återvätas.

Areella näringar

Jordbruk

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse enligt 3 kap. 4 § miljöbalken och omfattas därför av visst skydd i lagstiftningen.

Jordbruksmark är en begränsad resurs som behöver bevaras med bakgrund i pågående klimatförändringar och ett större behov att öka Sveriges självförsörjningsgrad. När man bygger på jordbruksmark är marken svår att återta i produktion och bebyggelsen kan också försämra möjligheterna att bedriva ett rationellt jordbruk. Jordbruksmarkens kulturhistoriska värde för förståelsen av landskapet kan också försämrats när vi bygger på jordbruksmark. Inom Fagersta kommun finns det en blygsam andel jordbruksmark om cirka fyra procent av landytan i hela kommunen. Fagersta kommun är även den kommun i länet som har minst andel åkermark. Därför är generellt all jordbruksmark i kommunen värdefull. Jordbruksmark finns även inom de flesta av kulturmiljöområdena, vilka samtidigt har särskilda värden för kulturmiljön.

Enligt lagen får brukningsvärd jordbruksmark endast bebyggas om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och att det behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark bebyggs. Lagstiftningen är därför väldigt restriktiv till att brukningsvärd jordbruksmark bebyggs. Däremot finns det omständigheter där kommunen anser att jordbruksmarkens värden måste vägas emot andra intressen.

Jordbruksmarkens betydelse för beredskap och totalförsvaret behöver beaktas. I tider av kris eller konflikt är tillgången till inhemsk produktion av livsmedel avgörande för att upprätthålla försörjningstrygghet och minska samhällets sårbarhet.

Vägledning

Vid detaljplanläggning, förhandsbesked och bygglov där jordbruksmark påverkas ska kommunen ta ställning till huruvida 3 kap. 4 § miljöbalken utgör ett hinder för ny bebyggelse eller inte.

Inledningsvis ska kommunen ta ställning till om marken i fråga utgör brukningsvärd jordbruksmark. Detta ske med hänsyn till markens läge och sådant slag samt övriga omständigheter. Av vikt för bedömningen av markens slag har i praxis ansetts vara bland annat hur marken används och tidigare har använts, om markytans storlek lämpar sig för ett rationellt jordbruk, med dagens ofta storskaliga metoder, möjligheten att sambruka marken med annan jordbruksmark i området samt platsens belägenhet i övrigt. Vad som klassas som brukningsvärd jordbruksmark är en tolkningsfråga, därför kan bedömningen skilja sig åt mellan kommun, länsstyrelse och domstolar.

Om kommunen konstaterar att jordbruksmarken inte är brukningsvärd ska 3 kap. 4 § miljöbalken inte utgöra ett hinder för att den aktuella marken bebyggs.

Vid konstaterande att jordbruksmarken är brukningsvärd ska 3 kap. 4 § miljöbalken tillämpas. Då får jordbruksmarken endast bebyggas om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och att det behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark bebyggs.

Detaljplanering och planprogram på brukningsvärd jordbruksmark

Vid detaljplanläggning kan ny bebyggelse motiveras utifrån att bebyggelsen behövs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse, då det vid detaljplanläggning oftast handlar om att skapa en större exploatering med flera potentiella fastigheter. Men det motivet är inte tillräckligt för att marken ska kunna tas i anspråk. Kommunen behöver även redovisa att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark bebyggs. För att klargöra detta behöver kommunen ta fram en så kallad lokaliseringsutredning.

Lokaliseringsutredningen ska undersöka om det finns alternativa lokaliseringar, som inte ianspråktagar jordbruksmark, för bebyggelse i kommunen. Översiktsplanen kan användas som underlag för att identifiera alternativa lokaliseringar.

Alternativen ska utredas efter bedömningskriterier som ska identifiera den mest lämpade lokaliseringen. Bedömningskriterierna kan exempelvis vara:

- Planeringsförutsättningar
- Naturvärden
- Infrastruktur och tillgänglighet
- Samlad bedömning om en exploatering är möjlig utifrån exempelvis ytbehov, att uppnå en god bebyggd miljö, eventuella synergieffekter, ekonomisk genomförbarhet och markägoförhållanden

Om lokaliseringsutredningen visar att behovet av mark inte kan tillgodoses på ett allmänt tillfredsställande sätt genom att annan mark, än den aktuella brukningsvärda jordbruksmarken, tas i anspråk ska kommunen konstatera att 3. kap 4 § miljöbalken inte utgör ett hinder till att jordbruksmarken bebyggs.

Bygglov och förhandsbesked på brukningsvärd jordbruksmark

Vid bygglov och förhandsbesked är det generellt svårare att motivera att brukningsvärd jordbruksmark kan tas i anspråk för bebyggelse, då enstaka bebyggelsekomplettering enligt nuvarande praxis inte har ansetts som att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Kommunen anser dock, till skillnad från nuvarande praxis, att en enstaka bebyggelsekomplettering kan utgöra ett väsentligt samhällsintresse om bebyggelsekompletteringen kan bidra till landsbygdsutveckling, flyttkedjor, generationsskiften och inflyttning till kommunen. Detta är något som däremot behöver prövas utefter förutsättningarna i det enskilda ärendet.

Exempel på frågeställningar vid bygglov och förhandsbesked på brukningsvärd jordbruksmark är:

- Utgör bebyggelsekompletteringen ett väsentligt samhällsintresse.
- Finns det alternativa platser för bebyggelse som inte är brukningsvärd jordbruksmark.
- Är placering av byggnader, vägar och förslagen fastighetsavstyckning anpassad till att minimera inverkan på jordbruksmarken.
- Kan bebyggelse kompletteringen ses som ett lämpligt komplement till befintlig bebyggelse eller verksamhet.

Vid bedömningen att jordbruksmarken kan tas i anspråk för bebyggelse ska skälen till detta motiveras tydligt och utförligt i beslutet.

Skogsbruk

Skogsbruksmarken inom Fagersta kommun utgör cirka 74 procent av hela kommunens landareal och den utgör en viktig del för skogsbruksnäringen i kommunen. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. Skogsmarken har även en stor betydelse ur många fler aspekter än just produktionsmark. Marken har även stor betydelse för friluftsliv, rekreation, naturupplevelser och biologisk mångfald. Därför bör man vid skogsbruk ta hänsyn till dessa värden efter gällande lagstiftning.

Bergsbruk

Fagersta kommun är en Bergslagskommun med ett stort antal gruvor där man tidigare brutit malm. Dessa gruvor är sedan länge nerlagda men mineralfyndigheterna finns kvar. Efterfrågan och behovet av metaller kommer att öka i framtiden på grund av klimatomställningen och av en förhöjd levnadsstandard för stora delar av världens befolkning. Genom kommunen går den så kallade REE-linjen, vilket är en förkortning på ett område som innehåller sällsynta jordartsmetaller. Dessa metaller är en grupp av metaller som är särskilt viktiga för dagens och framtidens teknologi och industri. Sällsynta jordartsmetaller och andra viktiga metaller finns även i vissa av Fagerstas grannkommuner. En framtida utveckling och tillväxt av gruvnäring inom och utanför kommunen kommer ha en direkt påverkan på infrastrukturen och bebyggelsemiljön inom Fagersta kommun. Bergsstaten fattar beslut om tillstånd för undersökning och bearbetning av malm och mineral.

Vägledning

- För att kunna utvärdera och bedöma påverkan av en eller flera etableringar av gruvnäring inom och strax utanför Fagersta kommun bör en utredning tas fram. Utredningen bör undersöka lämpliga områden för gruvetablering. Utredningen bör även bedöma etableringens effekter och eventuella krav på nödvändiga förändringar i infrastrukturen inom kommunen.

Täkter

Enligt miljömålet God bebyggd miljö ska uttaget av naturgrus minska, samtidigt som mängden återanvänt material ökar. Krossat berg kan delvis fungera som ersättning för naturgrus under en övergångsperiod, men samtidigt är det mycket viktigt att öka andelen återanvänt eller återvunnet material. Förekomsterna av grus och sand i Färnaåsen är av regional betydelse. Motstående intressen mot uttag av naturgrus i Färnaåsen är dricksvattenförsörjning, naturvård, friluftsliv samt landskapsbild. Bland dessa intressen ska dricksvattenförsörjningen framhållas särskilt.

I Färnaåsen, norr om Onsjö, finns bergtäkten Kopparåsen. Det är länsstyrelsen som fattar beslut om tillstånd för täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter samt energitorv.

Vägledning

- Fagersta kommun ska samarbeta regionalt i framtagandet av en regional materialförsörjningsplan för att få en bra överblick av samhällsbehov och råmaterialtillgångar sett i ett längre perspektiv.

Kommunala hänsynsområden

Risk och hälsa

Erosion, skred och ras

Erosion förekommer vid de flesta vattendrag i olika omfattning. Vid ökade flöden i våra vattendrag ökar erosionen på strandlinjerna längst med våra sjöar och vattendrag. Vid skyfall kan erosion även förekomma i brantare terräng med lätteroerade jordarter såsom sand och silt. Längs med Kolbäcksån och dess sjösystem finns det enligt SGI (Sveriges geotekniska institut) strandområden som kan ha en potentiellt hög eroderbarhet, då jordarten i dessa strandområden utgörs av lera eller silt.

Ras och skred kan ske naturligt i känsliga områden men även på grund av exploatering och byggnation. Skred sker oftast i områden med ler- och slitjordar och förekommer i områden när lermarken sluttar eller ligger i anslutning till en sjö eller ett vattendrag. För vissa delar av kommunen har en skredriskkartering utförts år 1983 för att utvärdera skredrisken i dessa områden. Andra delar av kommunen omfattas även av Sveriges geologiska undersöknings kartunderlag för förutsättningar för skred i finkornig jordart.

Klimatförändringarna påverkar förutsättningarna för erosion, skred och ras på grund av mer frekventa skyfall och ökade flöden i våra vattendrag. Detta kan förvärra problem med erosion, öka risken för skred och ras genom minskad stabilitet i siltslänter och bergras på grund av vittring, frostsprängning och urspolning som försämrar bergets hållfasthet.

Runt om i Fagersta kommun finns flera spår och lämningar av gruvhantering i form av gruvhål och dagbrott. Dessa gamla gruvor varierar i storlek och omfattning både sett från marken och under jorden. Vid dessa gruvområden finns det risk för ras då bland annat hålrum i gruvan kan rasa in eller att stenblock från gruvhålets bergväggar rasar. Gruvorna och gruvområdena är redovisade i kartan. För vissa gruvor finns äldre gruvkartor. Äldre gruvkartor kan hittas på Sveriges geologiska undersöknings webbplats.

Inom Fagersta kommun finns det även gruvområden som ligger i nära anslutning eller under allmänna vägar. Gruvor samt berörd vägbana: Mariagruvan – väg 746, Ramgruvan – väg 68, Rudgruvan – väg 746

Ställningstagande

- Vid planering av ny bebyggelse ska hänsyn tas till risker för erosion, skred och ras. Nödvändiga utredningar ska genomföras där det finns risker för erosion, skred eller ras. Inled med att undersöka om området omfattas av kartsikt i SGU:s kartvisare för förutsättningar för skred i finkornig jordart och Stränders jordart och eroderbarhet. Vid användandet av det statliga planeringsunderlaget ska SGU:s vägledning följas för att bedöma aktsamhetsområdets relevans.
- Befintliga bebyggelseområden ska kartläggas utifrån erosion, ras- och skredrisker för att kunna planera för eventuella åtgärder där risker finns.
- Inom kommunen finns ett flertal äldre gruvområden. Dessa finns inte upptagna i någon känd kartläggning och därför bör en kartläggning utföras. Kartläggningen bör även omfatta en riskbedömning av dessa gruvhål med hänsyn till människor och egendom.

Förorenad mark

Inom Fagersta kommun har olika typer av industriella verksamheter lämnat spår efter sig i form av föroreningar från bland annat gruvhantering, järnhantering och träimpregnering. Dessa föroreningar har en negativ effekt på miljö och människors hälsa.

Inom kommunen finns ett stort antal potentiellt förorenade områden. Inom dessa områden kan vissa åtgärder behöva vidtas för att grundligare utreda föroreningen, bedöma risk och sedan föreslå åtgärdsförslag i form av exempelvis sanering. Beroende på föroreningsgraden kan markanvändningen i potentiellt förorenade områden vara begränsad.

Väglledning

- I samband med bygglov och förhandsbesked inom förorenade områden ska tillsynsmyndighet enligt miljöbalken omedelbart uppmärksammas. Därefter ska den som sökt bygglovet informeras om att tillsynsmyndigheten kan komma att ställa krav på undersökningar och/eller avhjälpandeåtgärder för att till exempel förhindra att föroreningen sprids eller att marken saneras till den grad att den ansökta åtgärden kan tillåtas.
- I samband med detaljplaneläggning av förorenade områden bör grundliga utredningar genomföras för att bedöma föroreningsförekomsten samt för att ge åtgärdsförslag för att avhjälpa föroreningarna. Val av utredningar samt omfattningen av dessa bör stämmas av med tillsynsmyndigheten.

Skyfall och höga flöden

Skyfall, höga flöden och översvämningar kommer bli allt vanligare och extremare i samband med klimatförändringarna. Erosionen av våra strandlinjer kan komma att öka på grund av större flöden i våra vattendrag och sjöar. I översiktsplanen redovisas skyfallskarteringen samt översvämningsskarteringen för Kolbäcksån och dess sjösystem. Underlaget kommer från SMHI, Länsstyrelsen Västmanlands län och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Ställningstaganden

- Vid detaljplaneläggning, förhandsbesked och bygglov för ny bebyggelse av bostäder eller verksamheter, intill sjöar och vattendrag, ska hänsyn tas till översvämningsskatten i området. Vid konstaterande att området är översvämningsskattat ska ett respektavstånd mellan översvämningsskattat område och bebyggelsen hållas. Respektavstånd från ett eventuellt översvämningsskattat område handlar om hur långt ifrån man bör placera byggnader, vägar eller annan känslig infrastruktur för att minska risken för skador vid höga vattennivåer. Om ett respektavstånd inte kan fastställas ska ny bebyggelse inom området inte anses lämplig. Respektavståndet ska fastställas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovsprövning.
- Befintliga bebyggelseområden kartläggs utifrån översvämningsskatten för att kunna planera för eventuella åtgärder där sådana finns risker.

Klimatanpassning

Klimatanpassning handlar om att anpassa samhället för att minska sårbarheten mot de konsekvenser som klimatförändringarna redan idag skapar och som i framtiden kommer att öka. Klimatförändringarna skapar bland annat ett varmare klimat med ökade flöden i vattendrag och frekventare extremväder, som kan innebära stora konsekvenser för vårt samhälle. Motståndskraft mot klimatförändringarna kan bland annat skapas igenom hur vi formar och utvecklar vår fysiska miljö.

Exempel på åtgärder som gör oss mindre sårbara är att vi bygger bostäder och verksamheter i lägen som inte påverkas av översvämningar, att vi skapar förutsättningar för en hållbar dagvattenhantering samt att använda och att dra nytta av ekosystemtjänster genom att bevara grönstruktur som kan infiltrera nederbörd och dämpa temperaturen när det blir värmeböljor. De ställningstaganden som finns redovisade i vägledningstexten för erosion, skred och ras samt skyfall och höga flöden hör till kommunens arbete med klimatanpassning.

Fagersta kommun delar sedan 2018 en klimatanpassningsstrategi med Norbergs kommun. Fagersta kommun har som mål att ta fram handlingsplan för att följa upp och strukturera arbetet med klimatanpassning i kommunen.

Farligt gods

Som farligt gods betecknas ämnen som om de sprids kan vara skadliga för människors hälsa eller miljön. Det kan vara ämnen som kan orsaka förgiftning, brand eller explosion eller som kan förorena grund- eller ytvatten eller skada miljön på annat sätt. Vägarna 66 och 68 genom Fagersta kommun är av länsstyrelsen rekommenderade primära transportvägar för farligt gods. På grund av detta bör de vara så trafiksäkra som möjligt, för att minimera risken för trafikolyckor med utsläpp av farligt gods som följd.

Där vägen passerar känsliga områden kan det behövas tätskikt i diken för att förhindra att kemikalier vid en olycka når vattendrag eller grundvattnet. Även på mindre vägar och inom bebyggelseområden sker transporter av farligt gods. För att minska de risker som detta innebär bör i första hand verksamheter lokaliseras så att farligt gods inte behöver transporteras genom bebyggelseområden. Även på järnvägen Godsstråket genom Bergslagen transporteras farligt gods. Sannolikheten för olyckor på järnvägen är mycket små, men konsekvenserna av en olycka med farligt gods kan bli mycket stora. Därför bör olycksriskerna undersökas och minimeras. Riskerna med farligt gods ska ägnas särskild uppmärksamhet i områden inom 150 meter från väg eller järnväg upplåten för farligt gods. Risker med farligt gods ska beaktas vid detaljplanering men även vid lovärenden.

Farliga anläggningar

Farliga anläggningar är verksamheter som hanterar ämnen och material som vid fel hantering kan orsaka katastrofer av betydande omfattning, med svåra följder för arbetstagare och för allmänheten. Det kan röra sig om exempelvis risk för explosioner, bränder eller spridning av giftiga ämnen. Länsstyrelsen klassar Sevesoanläggningarna som 2 kap. 4 § anläggningar enligt lag om skydd mot olyckor. Tillsynen på de anläggningarna som klassas som Seveso/2 kap 4 § utförs gemensamt av länsstyrelsen, räddningstjänsten och Arbetsmiljöverket. Tillsynen utförs alltså normalt samtidigt enligt tre olika lagstiftningar där varje myndighet har ett eget tillsynsansvar.

Anläggningar som hanterar farliga kemikalier kan påverka de skyddsavstånd från industrin som olika typer av (nyttillkommande eller förändring av befintlig) bebyggelse måste ta hänsyn till. Inom Fagersta kommun räknas Fagersta Stainless AB, vid norra/södra industriområdet och Seco Tools vid industriområdet Hyttbäcken som farliga anläggningar.

Vid planläggning av ny bebyggelse bör särskild hänsyn tas till risker kopplade till storskalig kemikaliehantering inom ett avstånd om cirka en kilometer från berörd verksamhets fastighetsgräns.

Ställningstagande

- MSB har tagit fram en vägledning för samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering. Vägledningen beskriver hur storskalig kemikaliehantering och Sevesoverksamheter enligt Lag (1993:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor kan hanteras vid etablering av verksamheter och vid exploatering i nära anslutning till dessa. Fagersta kommun ska utgå från dessa i kommande planeringsprocesser, exploatering och etablering.

Radon och UV-strålning

Höga radonhalter i inomhusluft innebär ökad risk för lungcancer hos människor som bor i eller ofta vistas i byggnaden. Radonhalt mäts i becquerel (Bq/m³). I bostäder finns ett riktvärde för högsta radonhalt på 200 Bq/m³ luft (årsmedelvärde). Från berggrunden eller marken kan radon komma in i en byggnad via husgrunden. Via vattenanvändning kan radon spridas från kranvatten till inomhusluft.

Markradon finns i olika mängder (halter) bland annat beroende på den underliggande berggrunden, dess sprickighet samt genomsläppligheten på jordarterna. Marken klassificeras i tre kategorier när det gäller radonhalten. De tre kategorierna är lågrisk-, normalrisk- och högriskområde. I Fagersta kommun finns alla tre kategorierna. De norra och västra delarna av kommunen är riskklassade för markradon. Här förekommer mestadels normal- och högriskområden.

Geologin i området är dock komplicerad och riskerna varierar, så att det under vissa omständigheter bara är tiotalet meter mellan områden med normal respektive hög risk. Risker för hälsan kan elimineras på olika sätt. För nybyggnation gäller att man ska bygga radonskyddande inom normalriskområde och radonsäkert inom högriskområde. Det är också viktigt att ventilationen utförs rätt, bland annat med avseende på balansen mellan tilluft och frånluft, för att undvika för hög radonhalt i inomhusluft. Vid bristande tilluft (till exempel i bostäder) kan ett undertryck uppstå, som vid otätheter i grunden kan leda till att radonhaltig markluft sugs in genom dessa.

Gällande UV-strålning bör man planera utemiljöer vid skolor och parker så att det blir en variation av områden med sol och skugga för att skapa förutsättningar till att minska risken för hudcancerfall. Exponering av UV-strålning i barndomen kan spela en stor roll bör detta särskilt beaktas inför planering av skolgårdar och parker med lekplats där barn vistas i större utsträckning.

Totalförsvaret

I den fysiska planeringen finns möjlighet att tidigt beakta totalförsvarets civila intressen. Detta är av stor betydelse för att utveckla ett robust och motståndskraftigt samhälle som fungerar även vid kris eller krig.

Exempel på aspekter som kan beaktas är att säkerställa framkomlighet för större fordon som används av räddningstjänst, polis och försvar, att planera för alternativa färdvägar för viktiga transportstråk, att skapa transportsystem som är motståndskraftiga mot störningar samt att tillgodose behovet av skyddsrum.

Vid lokalisering av ny bebyggelse eller förändrad markanvändning bör det analyseras hur ett område påverkar eller påverkas av totalförsvarets civila intressen. Det kan exempelvis handla om att lokalisera samhällsviktiga verksamheter och anläggningar med hänsyn till klimat- och olycksrelaterade risker.

Ytterligare exempel och förutsättningar framgår av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen vilken utgör ett centralt stöd i kommunens planeringsprocess.

En viktig del i arbetet är även att utveckla strukturer för samverkan och arbetssätt inom kommunorganisationen för att säkerställa att dessa intressen integreras i den fysiska planeringen.

Trygghet och trivsel

Att känna sig trygg är i mångt och mycket en personlig upplevelse som varierar från person till person. Men det finns faktorer i vår fysiska miljö som stärker respektive minskar upplevelsen av trygghet och kan på ett övergripande sätt bidra eller minska känslan av trivsel och välbefinnande. Exempelvis upplever många att dålig belysning i mörka miljöer, nedskräpning, att det rör sig få människor samt att miljön i sig är svår att överblicka, är faktorer som bidrar till att minska upplevelsen av trygghet.

Upplevelsen av trygghet har en stor påverkan på hur människor rör sig samt vilka aktiviteter man väljer att delta i. Detta har i sin tur en negativ påverkan på möjligheten till att delta och genomföra sociala aktiviteter och därmed också stärka sitt sociala sammanhang och tillhörighet. Även sett ur ett klimatperspektiv bidrar upplevelsen av otrygghet att människor oftare tar bilen till olika aktiviteter istället för att gå eller cykla. Det bidrar i sin tur till ökade utsläpp och buller.

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. Enligt regeringens skrivelse 2016/17:126 ”Tillsammans mot brott - ett nationellt brottsförebyggande program” är en av målsättningarna att ”brottsförebyggande aspekter ska beaktas i fysisk planering liksom vid ny- eller ombyggnation av bostäder och offentlig miljö.”

Enligt kommunens Vision 2030 ska hela kommunen vara en trygg plats att vistas och bo i. Den fysiska planeringen ska bidra till att skapa trygga miljöer och platser. Exempelvis ska kommunen och andra berörda aktörer ha ett trygghetsperspektiv vid utformning av utemiljön. Hänsyn ska även tas till hur belysningen är i miljön, påverkan från vegetation och buskage samt att individer enkelt ska kunna läsa av och orientera sig i miljön.

Ställningstaganden

- Vid fysisk planering ska hänsyn tas till hur den fysiska miljön kan påverka trygghet och tillgänglighet.
- Brister i trygghet ska åtgärdas i befintliga miljöer där så är möjligt.
- Fagersta kommun ska fortsätta att arbeta strukturerat med brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder, till exempel genom trygghetsvandringar, samverkan, dialoger, orsaksanalyser och enkäter.

Tillgänglighet

I Fagerstas handikappolitiska program ”Att kunna leva ett obehindrat liv” har kommunen bland annat beslutat att aktivt arbeta för att tillgängligheten till den fysiska miljön successivt ska ökas i byggnader och i den yttre miljön. Tillgängligheten till och inom kommunens egna fastigheter ska öka. Människor med funktionsnedsättning ska få ökade möjligheter att själva ta sig mellan olika verksamheter i kommunen.

Integration

I grunden ska den fysiska planering alltid vara inkluderande och omfatta alla som bor inom kommunen, men det finns stadsdelar i kommunen där det krävs extra åtgärder för att förbättra integrationen rent fysiskt och samhälleligt.

Integration krävs för att skapa ett hållbart och inkluderande samhälle. För att skapa integration krävs bland annat att delaktigheten i majoritetssamhället stärks samt att det finns verktyg och vägar att gå för att skapa goda förutsättningar för människor att ordna egna försörjning. Sett till barn och ungas möjligheter till integration spelar tillgången till en bra skola och utbildning mycket stor roll.

Inom den fysiska planeringen finns åtgärder och verktyg som kan bidra till att förbättra integrationen. Några exempel på åtgärder kan bland annat handla om att skapa mötesplatser, bostadsområden med blandade boendeformer, binda ihop stadsdelar genom nya gång- och cykelvägar skapa ett mer sammankopplat kommunikationsnätverk. Utifrån dessa åtgärder kan man exempelvis skapa fler kontaktytor och därmed utöka sitt kontaktnät i samhället. Genom en utvecklad infrastruktur underlättar man även för människor att ta sig till en arbetsplats eller studier utan behovet av ett eget fordon.

Jämställdhet

Jämställdhet utgår från alla människors lika värde, det handlar om våra rättigheter och skyldigheter och tar aktivt avstånd från alla former av diskriminering. I samhällsplaneringen ska jämställdhetsperspektivet genomsyra alla aspekter i samhällsbyggnadsprocessen. Det är viktigt i all planering, såväl översikts- som detaljplanering samt annan samhällsplanering, att både män, kvinnor och icke-binära ges reella möjligheter att komma till tals och föra fram sina synpunkter på planeringsarbetet.

Vid planering av samhällsförändringar av olika slag (bostadsområden, arbetsplatser, service, parker, infrastruktur, kollektivtrafik med mera) är det viktigt att ta hänsyn till olika kön då de delvis kan ha olika behov, intressen och perspektiv. I Fagersta ska den fysiska planeringen bidra till att samhället blir mer jämställt.

Mellankommunala frågor

Fagersta gränsar till kommunerna Smedjebacken, Norberg, Skinnskatteberg, Surahammar och Sala, men har även band till regioner som Mälardalen, Örebro och södra Dalarna.

Med ökande krav på bland annat en resurseffektivare offentlig förvaltning, kompetensförsörjning och tillgängliga kommunikationer är samverkan mellan angränsande kommuner och regioner av stor betydelse.

Naturvård och friluftsliv

- Riksintresse för friluftslivet – Malingsbo-Klotenområdet ligger inom Fagersta och Skinnskattebergs kommuner, men även inom Dalarna och Örebro län.
- Riksintresse för friluftslivet – Färnaområdet, ligger inom Fagersta, Skinnskatteberg och Surahammars kommuner.
- Riksintresse för naturvården – Kalkstråket Norberg – Fagersta, ligger inom Fagersta och Norbergs kommuner.
- Naturreseptat – Hälleskogsbrännan, ligger inom Fagersta, Surahammar och Sala kommuner.
- Riksintresse för friluftslivet – Strömsholms kanal, Kolbäcksån, ligger inom Fagersta, Surahammar och Hallstahammars kommuner.

Kulturmiljövård

- Riksintresse för kulturmiljövården – Strömsholms kanalmiljö, ligger inom Fagersta, Surahammar och Hallstahammars kommuner.

Fagersta kommun ingår i Ekomuseum Bergslagen vilket är en samverkansstiftelse med kommunerna Ludvika, Smedjebacken, Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg, Surahammar och Hallstahammar. I Stiftelsen ingår även läns museerna i Västmanland och Dalarna. Stiftelsen ska belysa Bergslagens historia i ett nätverk av attraktiva besöksmål.

Vattenförsörjning

Fagersta centralort får sitt dricksvatten via en vattentäkt i Smedjebackens kommun. Fagersta kommun och Smedjebackens kommun delar vattenskyddsområde för dessa.

Kommunal service

Fagersta kommun ingår i flera samverkansförbund och nämnder tillsammans med några av grannkommunerna.

- Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning är en gemensam nämnd och förvaltning för kommunerna Fagersta, Norberg och Avesta. Förvaltningen ansvarar för frågor som handlar om miljö, fysisk planering, kart och mät och bygglov.
- Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund är ett förbund mellan kommunerna Fagersta, Avesta, Norberg och Hedemora. Förbundet har som ansvar att bland annat bedriva räddningstjänst.
- Norra Västmanlands ekonominämnd är ett samarbete mellan Fagersta och Norbergs kommuner. Nämnden ansvarar för kommunernas ekonomiadministration.
- Västmanland-Dalarna lönenämnd är en gemensam nämnd för kommunerna Fagersta, Avesta, Hedemora, och Skinnskatteberg. Nämnden ansvarar för lönefrågorna i alla fyra kommuner.
- Vafabmiljö är ett kommunalförbund bildat av alla kommuner i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommuner. Förbundet ansvarar för avfallshantering och återvinning i kommunen.
- Samordningsförbundet Västmanland är ett politiskt och ekonomiskt förbund inom rehabiliteringsområdet. Medlemmarna i förbundet är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västmanland samt kommunerna i länet. Förbundet arbetar för att utveckla samverkan mellan myndigheterna inom rehabiliteringsområdet.
- Bergslagsbo i Fagersta kommun AB är Fagersta kommuns allmännyttiga bostadsbolag. Bergslagsbo är ett kommunägt aktiebolag med en politiskt sammansatt styrelse där Fagersta kommun äger 100 procent av aktierna.

Teknisk försörjning

Fagersta kommun tillsammans med Ludvika kommun och Vattenfall är delägare i Västerbergslagens energi AB som är ett energibolag som levererar el och fjärrvärme.

Gruvfrågor

Utvecklingen av gruvnäring inom Bergslagen är en viktig mellankommunal fråga. Inom kommunen och flera grannkommuner finns det mineralförekomster som varit och fortsatt är intressanta för gruvnäringen. En eller flera etableringar av gruvnäring i kommunens närområde kan komma att medföra förändringar i infrastruktur men även i bebyggelsemiljön.

För att hantera de utmaningar som kan komma att påverka kommunen vid en gruvetablering i en eller flera grannkommuner behöver Fagersta kommun ha en god omvärldsbevakning samt en god kommunikation och samverkan med våra grannkommuner.

Infrastruktur

Transportinfrastruktur sträcker sig över flera kommun- och regiongränser vilket även betyder att beslut om åtgärder och prioriteringar på hela sträckan kan ha en betydande effekt på kommunikationsförbindelserna i Fagersta kommun. För Fagersta kommun är det viktigt att det finns ett samförstånd mellan berörda kommuner, Trafikverket och regioner när viktiga prioriteringar och investeringar ska genomföras på den berörda sträckningen. För att ett samförstånd ska kunna uppnås är samverkan mellan kommuner och regioner samt deltagande i dialog- och intressegrupper av stor vikt.

Vindkraft

Påverkan från vindkraftsetableringar sträcker sig ofta över kommungränser. Beroende på vart etableringarna hamnar kan påverkan från vindkraft te sig olika inom men även utanför kommunen där vindkraftverket uppförs. Exempelvis kan en etablering av vindkraft medföra förändringar i landskapsbilden som även kan synas på långa avstånd utanför den egna kommungränsen.

För Fagersta kommun är det viktigt att det finns en samverkan mellan kommunen och grannkommuner i planeringen och utpekanden av vindkraftsområden.

Översvämningsrisker, vattenkvalitet och avrinningsområden

Klimatförändringarna kommer medföra att flödena i våra vattendrag ökar. Fagersta kommun ligger inom Kolbäcksbäcken avrinningsområde som omfattar tre län och 14 kommuner. Flödesreglering och utsläpp av dagvatten har en påverkan på vattensystemet nedströms. Exempelvis kan en kommun som påverkats av skyfall släppa ut stora mängder dagvatten och samtidigt reglera vattenflödet så att vattendragen inom den egna kommunen inte blir översvämmade. Problemet kan uppfattas som att vara löst inom den berörda kommunen, men för kommunerna nedströms kan konsekvenserna bli stora.

För att motverka detta behöver mängden dagvatten omhändertas och infiltreras lokalt. Sedan behöver kommunerna inom avrinningsområdet ha en bra samverkan om flödesreglering. Samverkan bör även omfatta arbetet med att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten i Kolbäcksbäcken.

Övrigt

Fagersta kommun är medlem i Intresseföreningen Bergslaget. Föreningen är en ideell förening som arbetar för samverkan mellan kommuner och regioner i Bergslagsområdet. Föreningen syftar även till att fungera som en aktiv plattform där man genom en gemensam röst kan bidra till en positiv utveckling av Bergslagen.

5. Konsekvenser

En översiktsplan bedöms vanligtvis medföra en betydande miljöpåverkan och då ska en strategisk miljöbedömning göras när översiktsplanen upprättas eller förändras. Syftet med den strategiska miljöbedömningen är att arbeta in miljöaspekterna i planering men även beslutsfattandet så att en hållbar utveckling kan främjas.

Som ett led i kommunens aktiva hållbarhetsarbete kommer den strategiska miljöbedömningen ingå i en så kallad hållbarhetsbedömning. Hållbarhetsbedömningen undersöker, utöver kraven för strategisk miljöbedömning, även hur översiktsplanen förhåller sig till de tre hållbarhets dimensionerna ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.

Dessa tre dimensioner omfattar långsiktigt bevarande av vattnets, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och minskad påverkan på naturen och människans hälsa. Ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga och demokratiska behov uppfylls. Långsiktig hushållning med mänskliga och materiella resurser.

Hållbarhetsbedömningen av översiktsplanen är en bilaga till översiktsplanen.

Kommunen är medveten om att den tillväxt som önskas kan komma att innebära ökade utsläpp av växthusgaser. För att motverka detta ska eventuell framtida tillväxt bygga på ett hållbart byggande, främjade av hållbara transportmedel och tillgänglig klimat- och energirådgivning.

Sammanfattning av hållbarhetsbedömning

I översiktsplanen presenteras ett antal utvecklingsområden. Dessa områden är indelade i tre kategorier, utveckling av bostäder, utveckling av verksamheter och områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS).

Planen innebär eller riskerar att innebära negativ påverkan på samtliga miljöaspekter. Områden med värdefulla natur- och kulturvärden föreslås bebyggas och investeringarna kommer innebära klimatutsläpp. Den ökande bebyggelsen kommer innebära en ökad påverkan på kommunens vatten. I planen har stor hänsyn tagits till en utveckling som främjar ett levande samhälle, hållbart vardagsliv, social sammanhållning samt inkludering. För de sociala aspekterna har planen generellt en positiv påverkan. För de ekonomiska aspekterna bedöms planen medföra såväl negativa som positiva konsekvenser.

Miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs benämns ofta som nollalternativet. Bedömningen är gjord utifrån samma horisontår som valts i miljöbedömningen, år 2060. Nollalternativet bedöms ge en vag och otydlig vägledning och medge en mer spridd bebyggelse än planen. Sammantaget bedöms de negativa effekterna och konsekvenserna vara större i nollalternativet jämfört med översiktsplanen.

6. Genomförande

Översiktsplanen är ett visionärt planeringsdokument där genomförandet av de ställningstaganden och mål som översiktsplanen ställer är ett långsiktigt åtagande för kommunen. För att genomförandet av översiktsplanen ska kunna säkerställas och dess intentioner prioriteras behöver kommunen ta fram en genomförandeplan. Genomförandeplanen bör behandla nedanstående utgångspunkter. Genomförandeplanen bör inom dessa teman konkretisera vad som ska genomföras, vilken som är ansvarig för utförandet, ekonomi och behov av budgetanslag och prioritering. Genomförandeplanen bör följas upp årligen inför budgetberedning. Åtgärder i genomförandeplanen ska återkommande kunna omprioriteras för att genomförandet ska vara anpassat till den tid som råder.

Genomförande genom samverkan och prioriteringar

Genomförandet av översiktsplanen bygger mycket på samverkan mellan kommunens olika förvaltningar, prioritering mellan vilka åtaganden man vill genomföra först och integrering i kommunens planerings- och investeringsprocesser. Utöver samverkan inom kommunorganisationen krävs även samverkan med andra aktörer såsom företagare, privata markägare och exploatörer. I ett större perspektiv krävs även samarbete mellan angränsande kommuner, regionala organ och statliga myndigheter.

Genomförande genom efterföljande planering

Det främsta kommunala instrumentet för att genomföra översiktsplanen är det kommunala planmonopolet. Planmonopolet innebär att det är bara kommunen som får ta fram detaljplaner för att juridiskt styra mark- och vattenanvändningen inom avgränsade geografiska områden. Att områden detaljplaneras för bostäder eller verksamheter har oftast sin grund i de ställningstaganden och utpekanden man gjorde i översiktsplanen. Detaljplanering blir därför ett stort steg i genomförandet av översiktsplanen.

Genomförande genom en kontinuerlig översiktlig planering

För att översiktsplanen ska vara ett användbart verktyg för kommunen så behöver den regelbundet uppdateras utefter relevansen i riktlinjer och ställningstagande, underlag, information samt sett till utvecklingen i kommunen och i vår omvärld. Ett verktyg för att främja en aktuell och relevant översiktsplan är planeringsstrategin. Kommunen behöver enligt lag ta fram en planeringsstrategi inom 24 månader efter ett ordinarie val och låta kommunfullmäktige ta ställning till den. Om planeringsstrategin inte tas fram inom 24 månader så kommer översiktsplanen automatiskt klassas som inaktuell. Planeringsstrategin blir därför ett viktigt verktyg för kommunen att hålla översiktsplanen aktuell och relevant för den efterföljande planeringen.

Ställningstagande

- En genomförandeplan för översiktsplanen ska tas fram.

KF § 78

Dnr. 2023/0109

Ny översiktsplan för Fagersta kommun

Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning har inkommit med förslag till ny översiktsplan för Fagersta kommun.

I april 2018 gav kommunfullmäktige i Fagersta Kommunkansliet och Västmanland-Dalarna miljö – och byggförvaltning i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för kommunen. Under våren 2021 genomfördes en medborgardialog där bland annat kommunens invånare fick möjlighet att tycka till om temaområden som var aktuella för översiktsplanen. Efterföljande år har själva planförslaget till översiktsplanen arbetats fram genom projektledaren med stöd från arbetsgrupp och styrgrupp.

Under perioden 25 mars t.o.m. 10 juni 2024 var planförslaget ute på samråd. Under perioden 30 mars t.o.m. 31 maj 2025 har planförslaget varit ute på granskning.

Då den fördjupade översiktsplanen för Fagersta stad (2017) och det tematiska tillägget till översiktsplanen gällande vindkraft (2011) ska fortsätta att gälla tillsammans med den nya översiktsplanen behöver kommunfullmäktige ta ett beslut om detta när den nya översiktsplanen antas.

Kommunstyrelsen beslutade den 4 november 2025, paragraf 199, att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

- Kommunfullmäktige beslutar att anta Vårt framtida Fagersta – Översiktsplan för Fagersta kommun.
- Kommunfullmäktige beslutar att FÖP Fagersta stad - En fördjupning av Översiktsplan för Fagersta kommun (2017) och Tillägg till översiktsplan – gällande vindkraft (2011) ska fortsätta att gälla som delar av Vårt framtida Fagersta – Översiktsplan för Fagersta kommun.
- Kommunfullmäktige beslutar att Översiktsplan för Fagersta kommun från 2007 ska upphöra att gälla.
- Kommunfullmäktige beslutar att följande upphör att gälla när Vårt framtida Fagersta – Översiktsplan för Fagersta kommun vinner laga kraft:
 - Tematiskt tillägg till översiktsplanen - gällande landsbygdsutveckling i strandnära lägen (2011)
 - Fördjupad översiktsplan för Ängelsberg (1996)
 - Fördjupad översiktsplan för Fagersta centrum (1994)

→

Utdragsbestyrkande

KF § 78, fortsättning.

Kommunfullmäktiges behandling

Planarkitekt från Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning föredrar ärendet.

Åsa-Märta Sjöström (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta Vårt framtida Fagersta – Översiktsplan för Fagersta kommun.
2. Kommunfullmäktige beslutar att FÖP Fagersta stad - En fördjupning av Översiktsplan för Fagersta kommun (2017) och Tillägg till översiktsplan – gällande vindkraft (2011) ska fortsätta att gälla som delar av Vårt framtida Fagersta – Översiktsplan för Fagersta kommun.
3. Kommunfullmäktige beslutar att Översiktsplan för Fagersta kommun från 2007 ska upphöra att gälla.
4. Kommunfullmäktige beslutar att följande upphör att gälla när Vårt framtida Fagersta – Översiktsplan för Fagersta kommun vinner laga kraft:
 - Tematiskt tillägg till översiktsplanen - gällande landsbygdsutveckling i strandnära lägen (2011)
 - Fördjupad översiktsplan för Ängelsberg (1996)
 - Fördjupad översiktsplan för Fagersta centrum (1994)

Skickas till:
Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning
Styrdokumentansvarig
Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund
Akten

Kommunfullmäktige

Plats och tid

Folkets hus, B-salen, klockan 18.00-21.40

Ajourneringar klockan 19.09-19.22, 20.26-20.40

Beslutande

Åsa-Märta Sjöström (S)	Niclas Bergström (S) §§ 72-74
Leyla Chabbani (V)	Bengt-Åke Jönsson (SD)
Bertil Fredriksson (SD)	Nils-Åke Andersson (V)
Jan Johansson (M)	Magnus Bohman (L)
Marino Wallsten (S)	Alexander Sjöström (M)
Linda Normann (V)	Birgitta Johansson (S)
Peter Lilja (-)	Eva Falk (SD)
Anna Maria Johansson	Jamal El-Chayah (V)
Mikkonen (S) tjug ers	Sebastian Frännfors (C) tjug ers
Ann-Christine Andersson (V)	Jimmy Fredriksson (S)
Christian Eriksson (M)	Pontus Ekwall (V)
Christer Falk (SD)	Inger Johansson (M) tjug ers
Gustav El-Rachidi (S)	Sven-Åke Fredriksson (SD)
Eigil Nielsen (V) §§ 72-75	Johan Engberg (S) tjug ers
Joacim Atterbring (SD) tjug ers	Päivi Kirsilä (V)
Gunilla Molin (M)	Margurite Eriksson (S) tjug ers
Lena Eldstahl (S)	Mikael Puranen (S) §§ 75-101
Nedjo Todorovic (V) tjug ers	Teemu Sulin (V) tjug ers §§ 76-101

Övriga deltagande

Pirkko Heikkinen (V) §§ 72-78	Karolina Berglund, kommundirektör
Tomas Ulfborg (V)	Jon Ashbourne, kommunsekreterare
	Jenz Ek, ekonomichef § 74
	Vilhelm Bonthron, planarkitekt § 78
	Rolf Malmén, revisor

Utses att justera

Alexander Sjöström (M) och Eva Falk (SD), med Jamal El-Chayah (V) som ersättare vid förhinder

Justerings

Protokollet justeras med digital signering och saknar därför namnunderskrifter

Sekreterare Jon Ashbourne

Paragrafer 72-101

Ordförande Marino Wallsten

Justerande Alexander Sjöström

Jamal El-Chayah

ANSLAG/BEVIS

Protokollet har justerats digitalt. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Kommunfullmäktige		
Sammanträdesdatum	2025-11-17		
Anslaget publiceras	2025-11-26	Anslaget avpubliceras	2025-12-18
Förvaringsplats för protokollet	Stöd och styrning		
Ansvarig för anslag	Jon Ashbourne		

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: JON STEN HOLMSTRÖM ASHBOURNE
TITEL, ORGANISATION: Sekreterare, Fagersta Kommun
TID: 2025-11-25 08:43:34 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0588d53ea5d0fd3a4944fbc25f1f3c3b2a

NAMN: Johan Marino Wallsten
ORGANISATION: Fagersta Kommun
TID: 2025-11-25 08:01:12 +00:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0823b3e78cae09c0697cccc252459d7607

NAMN: Jamal El Chayah
ORGANISATION: Fagersta Kommun
TID: 2025-11-25 15:25:46 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0942f8d115b9b3f314304cc24a40940306

NAMN: Alexander Nils Eric Sjöström
ORGANISATION: Fagersta Kommun
TID: 2025-11-25 20:32:35 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _07fa1911fdbaa91f7d38a2776dfcb5969c

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-11-25 20:32:41 +01:00
Ref: 274230SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Västmanland-Dalarna miljö- och
byggförvaltning
Plan- och byggheten
miljo-bygg@avesta.se

Granskning av förslag till översiktsplan, Fagersta kommun

Kommunens ärendenummer: VDMB 2019-000895

Beskrivning av ärendet

Fagersta kommun har genom Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning översänt ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 3 kap. 14 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § PBL. Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska Länsstyrelsen i granskningsyttrandet enbart ange om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på planförslaget från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Energimyndigheten, Försvarmakten, Luftfartsverket, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Post- och telestyrelsen, Skogsstyrelsen, Statens geotekniska institut (SGI), Svenska kraftnät, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Trafikverket. Myndigheternas yttranden bifogas till Länsstyrelsens yttrande.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen enligt 3 och 4 kap. MB

Generella synpunkter

Länsstyrelsen anser att kommunen ska utveckla och komplettera översiktsplanen med ställningstaganden för hur kommunen anser att riksintressena ska tillgodoses. I granskningsförslaget saknas detta för flera riksintressen. Dessa ställningstaganden behöver också presenteras på ett tydligt sätt, förslagsvis uppdelat per riksintresse eller per sakområde.

För att underlätta efterföljande detaljplanering och lovhantering anser Länsstyrelsen att kommunens vägledande avsnitt för utvecklingsområdena ska kompletteras med hur hänsyn ska tas till riksintressena, med koppling till ovan nämnda ställningstaganden.

Riksintresse för kommunikationer

Västerås flygplats och Borlänge flygplats utgör riksintressen för kommunikationer och Fagersta kommun berörs av MSA-yltor för dessa flygplatser. Detta ska framgå av översiktsplanen.

Riksintresse för kulturmiljövården, Strömsholms kanalmiljö [U 7]

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens resonemang avseende riksintresset men anser att kommunen ska komplettera med att rivningar eller andra åtgärder, till exempel saneringar på Oljeön, kan ge negativ påverkan på riksintresset och på byggnadsminnen.

Länsstyrelsen har gärna en dialog med kommunen avseende riksintressets värden och avgränsning, i enlighet med kommunens önskemål.

Miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB

Länsstyrelsen har inget att erinra gällande hur miljökvalitetsnormer har beaktats. Frågan granskas i efterföljande detaljplanering för att säkerställa att miljökvalitetsnormer följs.

Strandskydd enligt 7 kap. MB – Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Generella synpunkter

Länsstyrelsen ställer sig frågande till kommunens skrivelse om att den slutliga lämplighetsprövningen avseende LIS-områden kommer att ske vid detaljplanering. Denna bedömning ska enligt Länsstyrelsen göras vid utpekandet, det vill säga i översiktsplanen. För att kunna bedöma om ett utpekande är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB behöver värdena på platsen utredas vid utpekandet.

A1 Andra sidan

I granskningsförslaget saknas motivering till att de oexploaterade delarna längs med vatten endast skulle ha en liten betydelse för strandskyddens syften, eller vägledning om att dessa delar inom LIS-området inte ska exploateras. Länsstyrelsen vidhåller därför att utpekandet inte är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB.

A3 Västanfors södra

Länsstyrelsen vidhåller att utpekandet inte är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB. Kommunen har inte motiverat att området endast har en liten betydelse för strandskyddets syften.

Inriktningen för området har ändrats, vilket är positivt, men det kan fortfarande bli aktuellt med bostadsbebyggelse i framtiden. De juridiska implikationerna av att peka ut ett LIS-område är samma oavsett vad det är utpekad för. Utpekandet kommer alltså fortfarande att underlätta för ny bebyggelse, även om detta inte är kommunens främsta syfte med utpekandet.

A4 Norra Sjöheden

Länsstyrelsen ser positivt på översiktsplanens uppdaterade texter avseende LIS-området. Under förutsättning att en fri passage mellan bebyggelse och strandlinje säkerställs i framtida detaljplaner bedömer Länsstyrelsen att strandskyddets syften fortfarande kan

tillgodoses långsiktigt. Utpekandet bedöms därmed vara förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen har inget att erinra över hur samordning av användning av mark- och vattenområden som angår två eller fler kommuner har genomförts.

Hälsa och säkerhet

Beredskap och totalförsvaret

Länsstyrelsen anser att kommunen ska komplettera översiktsplanen med ytterligare ställningstaganden om hur totalförsvarets intressen ska omhändertas i den fysiska planeringen. Att hänvisa till MSB:s vägledning *Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen* (MSB2370) är positivt, men Länsstyrelsen anser att delar av vägledningen ska lyftas in i översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser också att kommunen ska utveckla översiktsplanens resonemang avseende jordbruksmarkens betydelse med ett beredskap- och totalförsvarsperspektiv. I tider av kris eller konflikt är tillgången till inhemsk produktion av livsmedel avgörande för att upprätthålla försörjningstrygghet och minska samhällets sårbarhet.

Geotekniska risker

Pdf-versionen av översiktsplanen har kompletterats med beskrivningar avseende geotekniska risker för utvecklingsområden i enlighet med SGI:s yttrande i samrådsskedet, 4.3.1-2403-0481, daterat 2024-05-13. Länsstyrelsen noterar dock att den digitala översiktsplanen inte har kompletterats och anser därför att kommunen ska åtgärda detta.

Se även SGI:s yttrande, bilaga 8.

Luftfart

Länsstyrelsen anser att översiktsplanens generella riktlinjer i avsnittet *Bebyggelse* ska kompletteras med information om att även Luftfartsverket ska remitteras avseende höga objekt. Vid lokalisering av höga objekt inom MSA-ytorna för Västerås flygplats och Borlänge flygplats ska även samråd ske med berörd flygplats, vilket med fördel kan framgå av översiktsplanen.

Se även Luftfartsverkets yttrande i samrådsskedet, D-2024-375620, daterat 2024-04-30.

Lämplig markanvändning

Länsstyrelsen vidhåller att vissa utpekade LIS-områden är mindre lämpliga för exploatering, särskilt området B2 Sundbo. Området består till stor del av brukningsvärd jordbruksmark, ligger inom översvämningszon för högsta flöden och innehåller riskområden vid skyfall. Marken utgörs till största del av postglacial lera och delen närmast strandlinjen omfattas av aktsamhetsområde för skred. Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att området är olämpligt för utveckling och ytterligare bebyggelse.

Risken för olyckor

Länsstyrelsen vidhåller att kommunen i översiktsplanen ska redogöra för vilka riskhanteringsavstånd som gäller kring storskalig kemikalieverksamhet i enlighet med MSB:s vägledning *Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering* (MSB1053). Avstånden och vad som gäller i de olika zonerna ska framgå av översiktsplanen.

Räddningstjänst och brandvattenförsörjning

Länsstyrelsen anser att kommunen ska ange om, och i så fall hur, brandvattenförsörjning och räddningstjänstens insatsmöjligheter har beaktats vid utpekandet av LIS-områden. Hur dessa aspekter ska beaktas i efterföljande detaljplanering och lovhantering ska enligt Länsstyrelsens bedömning också framgå av översiktsplanens generella riktlinjer i avsnittet *Bebyggelse*. Avsnittet *Tekniska anläggningar* behöver även kompletteras med information avseende brandvattenförsörjningen i kommunen.

Kommunen har enligt 2 kap. PBL ett ansvar för att bebyggelse planeras och placeras med hänsyn till skydd mot uppkomst och spridning av brand. Enligt 3 kap. lag (2003:778) om skydd mot olyckor har kommunen även ett ansvar att se till att det vidtas åtgärder för att begränsa skador till följd av bränder. Att säkerställa räddningstjänstens insatsmöjligheter och tillgången till brandvatten i anslutning till byggnader kan således ses som ett krav enligt lagstiftningen.

Kommunens arbete med brandvattenförsörjning behöver ske i ett nära samarbete med VA-huvudmannen och räddningstjänsten.

Upplysningar

lanspråktagande av jordbruksmark

Även i granskningsförslaget hänvisar kommunen till detaljplane-skedet avseende bedömning av jordbruksmarkens brukningsvärde och framtagande av lokaliseringsutredning. Länsstyrelsen vidhåller därför sina synpunkter från samrådsskedet och anser att översiktsplanens utpekanden av både utvecklingsområden och LIS-områden, där jordbruksmark tas i anspråk, ska föregås av en utredning om alternativa lokaliseringar. Med en övergripande lokaliseringsutredning kan kommunen i ett tidigt skede sortera bort olämpliga områden och på så sätt spara resurser i efterföljande detaljplanering.

Underlag

Länsstyrelsens skyfallskartering, som kommunen hänvisar till, är en lågpunktskartering. Den ger en god överblick om var vatten kan samlas i landskapet vid skyfall, men vid detaljplanering behöver den fördjupas med ytterligare detaljer avseende exempelvis VA-nät, kulvertar och trummor.

Redaktionella synpunkter

Länsstyrelsen ställer sig frågande till vad kommunen menar med begreppet *respektavstånd* som används i översiktsplanens ställningstaganden avseende skyfall och höga flöden. Detta behöver förtydligas.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Simon Eriksson för frågor på telefon 010-224 94 37 eller via e-post simon.eriksson@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 2146-2025 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 90 00.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande länsråd Stefan Renlund med planhandläggare Simon Eriksson som föredragande.

I den slutliga handläggningen har också arkeolog Anna-Lena Hallgren, byggnadsantikvarie Isa Lindqvist, handläggare för skydd

mot olyckor Stina Karlsson, klimathandläggare Måns Enander, miljöskyddshandläggare Maria Widarsson, natur- och vattenhandläggare Lisa Stahl, planhandläggare Elin Fredelin Dalman och projektledare regional livsmedelsstrategi Josefin Eriksson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Energimyndighetens yttrande
2. Försvarsmaktens yttrande
3. Luftfartsverkets yttrande
4. Länsstyrelsen i Dalarnas läns yttrande
5. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps yttrande
6. Post- och telestyrelsens yttrande
7. Skogsstyrelsens yttrande
8. Statens geotekniska instituts yttrande
9. Svenska kraftnäts yttrande
10. Sveriges geologiska undersöknings yttrande
11. Trafikverkets yttrande